

**ПРИРУЧНИК ЗА
ЛОКАЛНУ ИНСПЕКЦИЈУ ЗА ПУТЕВЕ**

Славица Жугић, Биљана Чукић

**ПРИРУЧНИК
ЗА ЛОКАЛНУ ИНСПЕКЦИЈУ
ЗА ПУТЕВЕ**

Београд, 2020.

ПРИРУЧНИК ЗА ЛОКАЛНУ ИНСПЕКЦИЈУ ЗА ПУТЕВЕ

Аутори

Славица Жугић
Биљана Чукић

Издавач

Стална конференција градова и општина
– Савез градова и општина Србије
Македонска 22, 11000 Београд

За издавача

Ђорђе Станичић, генерални секретар СКГО

Лектура

Ивана Андрић

Дизајн и припрема за штампу

Атеље, Београд
www.atelje.rs

Штампа

Досије студио, Београд
www.dosije.rs

Тираж: 500

Место и година издавања
Београд, 2020.

ISBN 978-86-80480-15-2

Садржај

УВОД	7
I НАДЛЕЖНОСТ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У ОБЛАСТИ ПУТЕВА	11
1. ПРАВНИ ОКВИР	11
2. ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР У ОБЛАСТИ УПРАВЉАЊА ПУТЕВИМА, ОДРЖАВАЊА И ЗАШТИТЕ ПУТЕВА	15
2.1. Инспекцијски надзор над обављањем комуналне делатности одржавања улица и путева	15
2.2. Инспекцијски надзор над спровођењем Закона о путевима	16
II ПОСЛОВИ ЛОКАЛНОГ ИНСПЕКТОРА ЗА ПУТЕВЕ	23
1. ЈАВНИ И НЕКАТЕГОРИСАНИ ПУТ	23
2. УПРАВЉАЊЕ ЈАВНИМ ПУТЕВИМА.....	28
3. ЗАШТИТА ЈАВНИХ ПУТЕВА	29
4. ОДРЖАВАЊЕ ЈАВНИХ ПУТЕВА	40
5. ПОСЕБНИ ЗАХТЕВИ КОЈЕ ЈАВНИ ПУТ МОРА ДА ИСПУНИ СА АСПЕКТА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА	44
III НАЧИН ВРШЕЊА ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА	47
1. ВРСТЕ И ОБЛИЦИ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА	48
2. ПРОЦЕНА РИЗИКА И ПЛАНИРАЊЕ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА.....	50
3. САРАДЊА, УСКЛАЂИВАЊЕ И КООРДИНАЦИЈА ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА.....	53
4. ПРЕВЕНТИВНО ДЕЛОВАЊЕ И КОНТРОЛНЕ ЛИСТЕ	55
4.1. Превентивно деловање	55
4.2. Контролне листе	57
5. ПОСТУПАК ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА	59
5.1. Прикупљање података од значаја за вршење инспекцијског надзора над надзираним субјектом.....	59
5.2. Налог за инспекцијски надзор.....	60
5.3. Обавештење о предстојећем инспекцијском надзору	62
5.4. Покретање поступка инспекцијског надзора.....	63
5.5. Права и дужности надзираног субјекта	65
5.6. Овлашћења локалног инспектора за путеве за утврђивање чињеница	68
5.7. Записник о инспекцијском надзору.....	69

6. МЕРЕ УПРАВЉЕНЕ ПРЕМА НАДЗИРАНОМ СУБЈЕКТУ.....	70
6.1. Превентивне мере	70
6.2. Корективне мере	71
6.3. Посебан поступак према нерегистрованом и непознатом субјекту	72
7. РЕШЕЊЕ, УПРАВНО ИЗВРШЕЊЕ РЕШЕЊА, ЖАЛБА И КАЗНЕНЕ МЕРЕ	75
7.1. Решење и окончање поступка без доношења решења.....	75
7.2. Жалба.....	77
7.3. Управно извршење решења.....	79
7.4. Казнене мере	82
IV КОНТРОЛА РАДА ИНСПЕКТОРА И ОДГОВОРНОСТ ЗА РАД	89
1. ПРИТУЖБА НА РАД СЛУЖБЕНИХ ЛИЦА И УНУТРАШЊА КОНТРОЛА	90
2. ПОСЕБНИ СЛУЧАЈЕВИ ОДГОВОРНОСТИ ИНСПЕКТОРА	91
3. ЕВИДЕНЦИЈЕ О ИНСПЕКЦИЈСКОМ НАДЗОРУ И ИЗВЕШТАВАЊЕ	94
3.1. Евиденције о инспекцијском надзору.....	94
3.2. Извештавање	95
V ЛИТЕРАТУРА.....	97
1. СТРУЧНА ЛИТЕРАТУРА.....	97
2. ПРОПИСИ	97
3. ИНТЕРНЕТ ИЗВОРИ.....	99
VI ПРИЛОЗИ.....	101
МОДЕЛ 1. Налог за инспекцијски надзор	103
МОДЕЛ 2. Допунски налог за инспекцијски надзор	105
МОДЕЛ 3. Решење о отклањању незаконитости – управљач пута	107
МОДЕЛ 4. Решење о отклањању незаконитости за лице које управља инфраструктурним објектом у путу – „хитан квар“	110
МОДЕЛ 5. Решење за надзирани субјект који се изједначава са нерегистрованим субјектом.....	113
МОДЕЛ 6. Закључак о признавању својства странке	116
МОДЕЛ 7. Закључак о одбијању захтева за признавање својства странке	118
МОДЕЛ 8. Допис са препорукама након службене саветодавне посете	120
МОДЕЛ 9. Захтев за покретање прекршајног поступка против правног и одговорног лица	122
МОДЕЛ 10. Захтев за покретање прекршајног поступка против предузетника	125
МОДЕЛ 11. Пријава за привредни преступ	128
МОДЕЛ 12. Кривична пријава	132
МОДЕЛ 13. Решење о извршењу преко другог лица	135
МОДЕЛ 14. Допунско решење о трошковима.....	138
МОДЕЛ 15. Решење о управном извршењу посредном принудом.....	141
МОДЕЛ 16. Решење о изрицању новчане казне правном и одговорном лицу.....	144
МОДЕЛ 17. Првостепено решење о одбацивању жалбе	147
МОДЕЛ 18. Решење о обустави поступка због одустанка од жалбе.....	149

УВОД

Путна мрежа је један од елемената саобраћајне инфраструктуре и показатељ и услов развоја одређеног друштва. Путеви, као грађевински објекти, имају веома велики значај у функционисању свих животних функција човека јер служе кретању и превозу људи и материјалних добара. Путеви представљају базу путног саобраћаја и од њиховог стања, очувања и унапређења, употребне вредности и степена модернизације зависи и развој комплетног друмског саобраћаја. Путеви прате развој путног саобраћаја и стога трпе промене и у сталном су развоју.

Успостављање и развој путне мреже традиционално су усмерени ка испуњењу захтева који се односе на мобилност и економску ефикасност.

Међутим, пут као грађевински објекат са својим елементима директно утиче на безбедност саобраћаја, па су изградња безбеднијих путева, њихово одржавање и боље управљање саобраћајем на њима међу основним претпоставкама постизања већег степена безбедности саобраћаја и смањења броја саобраћајних незгода на путу.

Стратегија безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије за период од 2015. до 2020. године¹, по узору на Глобални план за деценију деловања за безбедност саобраћаја на путевима 2011–2020.², који је припремила Светска здравствена организација, обухвата мере и активности систематизоване кроз пет кључних стубова безбедности саобраћаја:

- организација и управљање безбедношћу саобраћаја,
- безбеднији путеви и мобилност,
- безбеднија возила,
- безбеднији учесници у саобраћају и
- деловање након саобраћајне незгоде.

У оквиру другог стуба – безбеднији путеви и мобилност, основне смернице у деловању ка унапређењу безбедности путева и кретања су следеће:

- пут не сме да буде узрок саобраћајне незгоде,
- пут треба да спречи саобраћајну незгоду када дође до грешке учесника у саобраћају или грешке на возилу,
- пут треба да спречи или ублажи последице настале саобраћајне незгоде.

1 „Службени гласник РС”, број 64/15.

2 Global Plan for the Decade of Action for Road Safety 2011-2020.

Такође, у оквиру наведене стратегије препознати су и проблеми безбедности саобраћаја у Републици Србији који су у вези са безбедношћу путева, као што су: неспровођење прописаних процедура и алата за унапређење безбедности пута, непознавање пута као узрока саобраћајних незгода, небезбедни путно-пружни прелазни, непостојање катастра саобраћајне сигнализације, крађа и оштећење саобраћајне сигнализације, недостатак саобраћајних површина за кретање „рањивих” учесника у саобраћају (пешаци и бициклисти), нарушеност заштитног појаса јавних путева, нелегални прикључци на јавне путеве, неуспостављање система сталног стручног усавршавања планера, пројектаната и других професионалаца у области путева, неквалитетно одржавање путева, неодговарајућа организација зимског одржавања путева и друго.

Путна мрежа у Републици Србији подељена је на мрежу државних путева, мрежу општинских путева и улица и некатегорисане путеве. Стање и опремљеност путне мреже су у директној вези са економским могућностима државе, покрајине и јединице локалне самоуправе да улаже у унапређење постојеће путне мреже и изградњу нове.

Стање путне мреже, осим расположивих материјалних могућности, одраз је и поштовања и спровођења регулативе којом су уређени управљање путевима, одржавање и заштита путева. Управљање путевима је делатност од општег интереса, а одржавање улица и путева у градовима и другим насељима је комунална делатност, тј. делатност од значаја за остварење животних потреба физичких и правних лица.

Очување функционалне и употребне вредности пута, очување његових карактеристика и безбедност одвијања саобраћаја на путу директно зависе од поштовања прописаних обавеза од стране управљача пута и вршилаца комуналне делатности у предузимању мера и активности у погледу благовременог, континуираног и квалитетног одржавања путева, а посебно од поштовања прописаних мера за заштиту пута које, поред органа власти и управљача, треба да поштују и корисници, суседи пута и имаоци одређених права на путу у складу са законом.

У свему томе од посебног значаја је и инспекцијски надзор над спровођењем прописа којима су уређени управљање путевима, одржавање и заштита путева, с циљем да се примарно превентивним деловањем, али и налагањем мера, обезбеде законитост и безбедност пословања и поступања надзираних субјеката и спрече или отклоне штетне последице по пут, односно његово исправно и функционално стање и безбедност саобраћаја на путу.

Циљ овог приручника је да се разраде питања значајна за рад локалне инспекције која врши надзор над путевима у експлоатацији, с обзиром на сложеност мреже путева, недоумице у прописима који дефинишу овлашћења локалне инспекције, а пре свега да се на целовит начин сагледају послови локалних инспектора, вршење инспекцијског надзора, овлашћења инспектора и друго, уз приказ материјалноправних одредби посебних прописа којима се уређују послови локалне инспекције за путеве, као и одредби Закона о инспекцијском надзору и Закона о општем управном поступку.

Ради лакше употребе и разумевања, Приручник за локалну инспекцију за путеве подељен је у четири поглавља, не рачунајући увод.

У *првом* поглављу обрађена је надлежност јединица локалне самоуправе у области путева са приказом правног оквира и инспекцијског надзора у области управљања путевима, одржавања и заштите путева.

У *другом* поглављу, под називом „Послови локалног инспектора за путеве”, изложена је проблематика значења и разумевања појединих законских појмова у овој области, обрађују се управљање јавним путевима, заштита и одржавање јавног пута и даје опис радњи које врши локални инспектор за путеве и његових овлашћења.

Треће поглавље структурирано је тако да се начин вршења инспекцијског надзора на једноставан и практичан начин приближи локалним инспекторима за путеве, као и надзираним субјектима и свима осталима који имају интересовања за ову област. Обрађена су сва питања од значаја за начин вршења надзора, почев од врста и облика инспекцијског надзора па до казних мера. Зато ово поглавље треба посматрати као подсетник на питања која нису уређена посебним законима о којима се говори у претходна два поглавља, већ су уређена Законом о инспекцијском надзору и Законом о општем управном поступку.

У *четвртој* поглављу указано је на неопходност и значај контроле рада инспектора и њихову одговорност за рад.

У тематским целинама наведени су примери из праксе, а на крају Приручник садржи скраћени попис *лијератури* коју су аутори користили током његове израде.

Такође, посебно је припремљено осамнаест модела аката које локални инспектор за путеве треба да користи у раду, почев од налога за инспекцијски надзор па до решења која се доносе у поступку управног извршења решења инспектора.

Рецензију текста Приручника извршио је професор др Богољуб Милосављевић, којем аутори исказују захвалност и истичу да су његови предлози у целисти уграђени у текст Приручника с обзиром на њихов значај и садржину.

I НАДЛЕЖНОСТ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У ОБЛАСТИ ПУТЕВА

1. ПРАВНИ ОКВИР

Уставом Републике Србије од 2006. године прописано је да општина преко својих органа, у складу са законом, између осталог:

- уређује и обезбеђује обављање и развој комуналних делатности (члан 190. став 1. тачка 1),
- стара се³ о изградњи, реконструкцији, одржавању и коришћењу локалних путева и улица (члан 190. став 1. тачка 3).

Закон о локалној самоуправи⁴, у члану 20. став 1. тач. 2) и 3), када је реч о надлежности општине у области путева, садржи формулацију истоветну са оном која је дата у Уставу.

3 За ближе значење наведених овлашћења у вршењу надлежности јединице локалне самоуправе, видети: Коменџар Закона о локалној самоуправи, Милан Влатковић и Братислав Ђокић, ЈП „Службени гласник”, Београд 2009, стр. 83 и 84 и Систем локалне самоуправе у Србији, Богољуб Милосављевић, Стална конференција градова и општина, Београд 2009, стр. 63–66. Тако, према наведеним изворима, појам и овлашћење „стара се” треба схватити у смислу бриге, труда, заузимања, настојања и предузимања практичних мера, у оквиру прописане надлежности да се предвиђени послови локалне самоуправе успешно обаве, и овај појам претпоставља да су послови и мере већ прописани – уређени, да су субјекти обављања послова већ образовани и организовани и да надлежни орган општине треба да, у оквиру овог овлашћења, мерама оперативног и практичног усмеравања доведе до тога да се они и извршавају; појам и овлашћење „уређује” треба схватити тако да је надлежни орган општине овлашћен да уреди одређени друштвено-економски однос, тј. да пропише услове и начин како се поједини послови локалне самоуправе обављају, односно како би требало да се обављају, а изван тога овлашћење овог органа се не простира, чиме се стварају регулаторне претпоставке за обављање одређеног посла или организовање органа или службе јединице локалне самоуправе; појам и овлашћење „уређује и обезбеђује”, поред садржине и значења појма и овлашћења „уређује”, треба разумети тако да оно обухвата и дужност да се обезбеди, осигура, зајемчи, гарантује да ће се оно што је уређено, радњама и мерама истог органа који уређује одређени однос и посао и остварити, реализовати, односно сачувати; појам и овлашћење „утврђује” треба схватити као да орган општине, на основу услова, мерила и начина прописаних прописом вишег реда, по правилу – законом, а у неким случајевима прописом јединице локалне самоуправе, непосредно га примењујући, утврди (констатује) одређени однос или чињеницу.

4 „Службени гласник РС”, бр. 129/07, 83/14 – др. закон, 101/16 – др. закон и 47/18.

Законом о главном граду⁵ прописано је да Град Београд врши надлежности општине и града утврђене Уставом и законом. Поред тих надлежности, Град Београд на својој територији, између осталог, уређује и обезбеђује обављање полова који се односе на изградњу, реконструкцију, одржавање јавних и некатегорисаних путева на територији града Београда и управљање тим путевима, осим државних путева и аутопутева којима управља јавно предузеће које је основала Република Србија, и оснива јавно предузеће за обављање делатности управљања јавним путевима који су у надлежности Града Београда (члан 8. ст. 1. и 2).

Закон о комуналним делатностима⁶ одређује комуналне делатности и уређује опште услове и начин њиховог обављања. Комуналне делатности, у смислу овог закона, јесу делатности пружања комуналних услуга од значаја за остварење животних потреба физичких и правних лица код којих је јединица локалне самоуправе (ЈЛС) дужна да створи услове за обезбеђивање одговарајућег квалитета, обима, доступности и континуитета, као и надзор над њиховим вршењем.

Једна од комуналних делатности је и делатност одржавања улица и путева, која подразумева извођење радова којима се обезбеђује несметано и безбедно одвијање саобраћаја и чува и унапређује употребна вредност улица, путева, тргова, платоа и слично.

ЈЛС уређује, у складу са законом, услове обављања комуналних делатности, права и обавезе корисника комуналних услуга, обим и квалитет комуналних услуга и начин вршења надзора над обављањем комуналних делатности.

Законом о њушевима⁷ уређују се правни положај јавних и некатегорисаних путева, услови и начин управљања јавним путевима, заштите и одржавања јавних путева, посебни услови изградње и реконструкције јавних путева, извори и начин финансирања изградње, реконструкције, заштите и одржавања путева, стицање права својине, инспекцијски надзор, као и друга питања од значаја за управљање јавним путевима, изградњу, реконструкцију, заштиту и одржавање јавних путева.

Мрежу путева, према Закону о путевима, чине јавни и некатегорисани путеви.

За надлежност одређеног нивоа власти у области путева од значаја је подела јавних путева према значају саобраћајног повезивања. Према овом критеријуму јавни путеви деле се на:

1. државне путеве:

- државне њушве I реда (саобраћајно повезују територију државе са мрежом европских путева, односно део су мреже европских путева, територију државе са територијом суседних држава, целокупну територију државе, као и привредно значајна насеља на територији државе);
- државне њушве II реда (саобраћајно повезују подручје два или више управних округа или подручје управног округа, као и погранична подручја и граничне прелазе са мрежом државних путева);

5 „Службени гласник РС”, бр. 129 /07, 83/14 – др. закон, 101 /16 – др. закон и 37/19.

6 „Службени гласник РС”, бр. 88/11, 104/16 и 95/18.

7 „Службени гласник РС”, бр. 41/18 и 95/18.

2. општинске путеве (саобраћајно повезују територију општине, односно града, као и територију општине, односно града са мрежом државних путева);
3. улице (саобраћајно повезују делове насеља).

Државни путеви I и II реда су у својини Републике Србије, изузев државних путева, односно делова државних путева II реда који се налазе на територији аутономне покрајине који су у својини аутономне покрајине.

Општински њушеви, улице и некатегорисани њушеви који не припадају државним њушевима I и II реда, својина су ЈЛС на чијој се територији налазе.

Материја јавних путева, у погледу управљања, одржавања и заштите, како државних тако и општинских путева и улица готово у целости је уређена Законом о путевима.

Овлашћење општине односно града, у погледу уређивања одређених питања у области јавних путева односи се на:

- обавезу одређивања правца и граница јавног пута у насељу (ако је у питању државни пут који пролази кроз насеље, онда се правац, односно промена правца одређује уз претходну сагласност министарства надлежног за послове саобраћаја),
- обавезу доношења акта о категоризацији јавних путева (на основу критеријума које својим актом прописује Влада),
- могућност да својом одлуком ближе уреди обављање послова који се односе на заштиту општинских путева и улица.

За разлику од јавних путева, општини односно граду дато је овлашћење да у целости уређује и обезбеђује обављање послова који се односе на изградњу, реконструкцију, одржавање, заштиту, коришћење и развој некатегорисаних путева у насељу и управљање тим путевима.

Законом о безбедности саобраћаја на њушевима⁸ уређују се систем безбедности саобраћаја на путевима, управљање безбедношћу саобраћаја, правила саобраћаја, понашање учесника у саобраћају, ограничења саобраћаја, саобраћајна сигнализација, услови за возаче и возила, надлежности и одговорности субјеката безбедности саобраћаја и друга питања која се односе на безбедност саобраћаја на путевима.

Тај закон је до 2018. године уређивао и основне услове које морају испуњавати путеви у погледу безбедности саобраћаја, дакле и услове које морају испуњавати путеви као грађевински објекти. Доношењем Закона о путевима 2018. године уређени су посебни захтеви које јавни пут мора да испуни са аспекта безбедности саобраћаја, а одредбе Закона о безбедности саобраћаја које су делимично уређивале те услове престале су да важе.

⁸ „Службени гласник”, бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13 – одлука УС, 55/14, 96/15 – др. закон, 9/16 – одлука УС, 24/18, 41/18, 41/18 – др. закон, 87/18 и 23/19.

Од посебног значаја за област путева је материја *саобраћајне сигнализације и техничкој регулације саобраћаја*, коју Закон о безбедности саобраћаја на путевима и подзаконски акти који су донети на основу тог закона детаљно уређују. ЈЛС, односно орган надлежан за послове саобраћаја овлашћен је да на општинским путевима и улицама у насељима врши техничко регулације саобраћаја, што подразумева све мере и активности којима се утврђује режим саобраћаја у редовним условима и условима радова на путу (усмеравање и вођење саобраћаја, управљање брзинама у функцији густине саобраћајног тока, ограничење брзине у функцији стања коловоза и временских услова, одређивање једносмерних путева и улица, утврђивање путева и улица у којима се забрањује саобраћај или саобраћај одређене врсте возила, ограничење брзине кретања за све или поједине категорије возила, одређивање простора за паркирање и заустављање возила, снабдевање, усмеравање и преусмеравање корисника, одређивање безбедног и ефикасног начина регулације саобраћаја на раскрсницама, локација аутобуских стајалишта, дозвољена осовинска оптерећења, ради заштите животне средине и слично).

*Закон о планирању и изградњи*⁹ уређује, између осталог, изградњу објеката, што се односи и на инфраструктурне објекте¹⁰, у које спадају и јавни путеви. Закон о путевима је усаглашен са Законом о планирању и изградњи тако што упућује да се изградња и реконструкција јавног пута врше се у складу са законом којим се уређују планирање и изградња и у складу Законом о путевима у делу којим су прописани посебни услови изградње и реконструкције јавних путева (измештање јавног пута или његовог дела, укрштање јавног пута са железничком инфраструктуром, укрштање јавног пута са другим инфраструктурним системом изведено изградњом подвожњака, односно надвожњака, изградња додатних елемената пута, аутобуско стајалиште, мостови за јавни пут и железничку инфраструктуру и објекти за заштиту јавног пута од бујица и снежних наноса).

Предмет овог приручника нису питања изградње и реконструкције јавног пута, с обзиром на то да она спадају у област изградње објеката над којом надзор врши грађевинска инспекција, осим посебних услова које у том делу прописује Закон о путевима, а који се односе и на јавне путеве који су у надлежности ЈЛС.

9 „Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 – испр., 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 – одлука УС, 50/13 – одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 – др. закон и 9/20.

10 Према члану 2. став 1. тачка 26) Закона о планирању и изградњи, *линијски инфраструктурни објекти* јесте јавни пут, јавна железничка инфраструктура, метро, ваздушна саобраћајна инфраструктура (полетно-слетна стаза, рулна стаза, платформа и сл., као и објекти у њиховој функцији), оперативна обала у лучком подручју, електроенергетски вод, нафтовод, продуктовод, гасовод, деривациони цевовод, објекат висинског превоза, линијска инфраструктура електронских комуникација, водоводна и канализациона инфраструктура и сл., који може бити надземни или подземни, чија изградња је предвиђена одговарајућим планским документом, као и објекти у њиховој функцији; а према тачки 32а) истог става, *реконструкција линијској инфраструктурној објекта* јесте извођење грађевинских радова у заштитном појасу, у складу са посебним законом, којима се може променити габарит, волумен, положај или опрема постојећег објекта, као и извођење радова који обухватају радове великог обима, замене елемента на постојећим линијским објектима, којима се не мења њихово целокупно функционисање.

2. ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР У ОБЛАСТИ УПРАВЉАЊА ПУТЕВИМА, ОДРЖАВАЊА И ЗАШТИТЕ ПУТЕВА

Правни оквир за вршење инспекцијског надзора над управљањем путевима, одржавањем и заштитом путева уређен је Законом о комуналним делатностима и Законом о путевима.

Поступак инспекцијског надзора уређен је Законом о инспекцијском надзору (ЗИН)¹¹, као законом који се *сходно* примењује у поступку инспекцијског надзора када га у пословима из своје изворне надлежности врше органи аутономних покрајина и органи ЈЛС, а којим су на општи начин уређени садржина, границе, овлашћења, права и обавезе при вршењу инспекцијског надзора. Поступак инспекцијског надзора је посебна врста управног поступка, па се на њега примењује и Закон о општем управном поступку (ЗУП)¹², као закон који се примењује на поступање у свим управним стварима. Одређена питања уређена су и подзаконским актима и локалним прописима донетим на основу овлашћења из посебних закона.

Примена одредби ЗИН-а и ЗУП-а детаљније су обрађена у овом приручнику, у трећем поглављу – *Начин вршења инспекцијског надзора*.

2.1. Инспекцијски надзор над обављањем комуналне делатности одржавања улица и путева

Законом о комуналним делатностима на општи начин су уређени услови и начин обављања тих делатности, међу њима и делатности одржавања улица и путева. Надзор над извршавањем одредаба Закона о комуналним делатностима и републичких прописа донетих на основу тог закона врше министарство надлежно за послове комуналних делатности и ЈЛС. Министарство врши инспекцијски надзор преко републичких комуналних инспектора, у оквиру делокруга утврђеног законом, а ЈЛС преко општинских односно градских комуналних инспектора.

Републичка комунална инспекција проверава¹³:

- да ли се комунална делатност *одржавања улица и њихова* обавља у складу са законом,

11 „Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 – др. закон и 95/18.

12 „Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење.

13 Контролна листа за одржавање путева, републичка комунална инспекција, <https://www.mgsi.gov.rs/cir/dokumenti/kontrolne-liste-odseka-za-inspekcijske-poslove-komunalija>.

- да ли је вршилац комуналне делатности *одржавања улица и њушве* одређен у складу са законом,
- да ли је ЈЛС испунила прописане обавезе у погледу: прописивања начина обављања делатности *одржавања улица и путева* и права и обавеза вршилаца комуналних делатности и корисника услуга; одређивања начина изјашњавања корисника о квалитету пружене услуге; прописивања мера у случају непланираних прекида испоруке услуга комуналне делатности; достављања извештаја министарству надлежном за комуналне делатности и др.

ЈЛС врши инспекцијски надзор над спровођењем одредаба Закона о комуналним делатностима и републичких прописа донетих на основу тог закона, као и прописа ЈЛС донетих на основу тог закона.

Општински односно градски комунални инспектор у вршењу инспекцијског надзора је овлашћен нарочито да:

- решењем наложи да се комунална делатност обавља на начин утврђен законом и прописима на основу закона, као и извршавање утврђених обавеза и предузимање мера за отклањање недостатака у обављању комуналне делатности;
- решењем наложи кориснику извршење утврђених обавеза;
- решењем наложи уклањање ствари и других предмета и возила са пута ако су они ту остављени противно прописима;
- забрани обављање комуналне делатности субјекту којем та делатност није поверена у складу са законом,
- предузима друге мере утврђене законом и подзаконским прописима.

2.2. Инспекцијски надзор над спровођењем Закона о путевима

Министарство надлежно за државне путеве (Министарство) врши надзор над спровођењем Закона о путевима и подзаконских аката донетих на основу тог закона, а инспекцијски надзор преко својих *рејубличких инспектора за државне њушве*. Надзор над спровођењем тог закона као и других прописа у вези са ванредним превозом врши министарство надлежно за унутрашње послове.

Законом о путевима извршено је поверавање послова инспекцијског надзора аутономној покрајини тако што јој је поверено вршење послова инспекцијског надзора на њеној територији над применом тог закона, подзаконских аката донетих на основу тог закона и закона и других прописа којима се уређује безбедност саобраћаја на државним путевима II реда, са овлашћењима која су чл. 104 и 105. тог закона прописана за републичког инспектора за државне путеве.

2.2.1. Овлашћења рејубличкој инспектора за државне путеве

Према одредбама члана 104. Закона о путевима, рејублички инспектор за државне путеве овлашћен је да *проверава*:

1. радове на одржавању и заштити државног пута, његовог дела и путног објекта;
2. техничку и другу документацију за одржавање државног пута, његовог дела и путног објекта;
3. испуњеност услова прописаних за лица која врше послове пројектовања, техничке контроле техничке документације, руковођења извођењем радова и вршења стручног надзора на одржавању државног пута, његовог дела и путног објекта;
4. стање државног пута, његовог дела и путног објекта;
5. правилно одржавање државног пута, његовог дела и путног објекта у складу са техничким и другим прописима и условима којима се осигурава способност државног пута, његовог дела и путног објекта за несметано и безбедно одвијање саобраћаја;
6. услове одвијања саобраћаја на државном путу;
7. да ли се правилно и редовно спроводе прописане мере заштите државног пута;
8. примену техничких прописа, стандарда и норми квалитета приликом извођења радова и употребе материјала при одржавању државног пута;
9. да ли извођач радова на рехабилитацији државног пута, његовог дела и путног објекта води књигу инспекције и грађевински дневник на прописан начин;
10. да ли се ванредни превоз врши са дозволом, односно у складу са условима прописаним дозволом;
11. да ли су спроведени провера, мапирање ризика, идентификација и рангирање опасних места и независна оцена, на прописан начин.
12. друге послове утврђене законом.

У вршењу контроле рејублички инспектор за државне путеве има право да на државним путевима зауставља возила, осим возила Војске Србије, возила хитне помоћи и возила министарства надлежног за унутрашње послове. Заустављање возила врши се истицањем стоп таблеце, чији су изглед, димензије и друге карактеристике прописани законом.

Према одредбама члана 105. Закона о путевима, рејублички инспектор за државне путеве је овлашћен да предузме следеће *инспекцијске мере*:

1. забрани извршење радова који се изводе противно закону и другим прописима, техничким прописима и стандардима и нормама квалитета приликом извођења радова и употребе материјала при одржавању државног пута, његовог дела и путног објекта, противно условима одвијања саобраћаја на државном путу, његовом делу и путном објекту или противно прописаним мерама заштите државног пута, његовог дела и путног објекта;

2. предложи органу надлежном за техничко регулисање саобраћаја обуставу саобраћаја одређене категорије возила на државном путу, његовом делу или путном објекту;
3. наложи отклањање насталих недостатака на државном путу, његовом делу или путном објекту, услед непредвиђених и непланираних околности којима се угрожава или може бити угрожена безбедност саобраћаја;
4. наложи уклањање ограда, дрвећа, засада, грађевинског и другог материјала и натписа подигнутих, остављених или постављених супротно одредбама овог закона;
5. наложи уклањање објеката, цевовода, водова, инсталација, натписа, ограда, дрвећа, засада, грађевинског и другог материјала са државног пута, његовог дела, путног објекта и путног земљишта, осим објеката, цевовода, водова и инсталација за које је установљено право службености или друго право одређено законом;
6. забрани радове који се изводе у непосредној близини државног пута, његовог дела и путног објекта, а који могу угрозити њихову стабилност и безбедност саобраћаја;
7. наложи уклањање саобраћајне сигнализације и опреме на државном путу, која није постављена на основу решења Министарства;
8. искључи из саобраћаја на државном путу возило којим се обавља ванредни превоз без дозволе или противно условима датим у дозволи за ванредни превоз;
9. наложи управљачу државног пута постављање физичких препрека којима се онемогућава прикључење на државни пут, саобраћајним прикључком или укрштањем путева, односно прикључком прилазног пута на државни пут, до прибављања употребне дозволе за прикључак;
10. наложи уклањање саобраћајног прикључка на државни пут у путном земљишту, ако за изграђени саобраћајни прикључак нису прибављени услови и решење управљача јавног пута, односно грађевинска дозвола у остављеном року;
11. наложи отклањање неправилности, односно забрани даље извођење радова приликом одржавања државног пута, његовог дела и путног објекта, ако утврди да извођач радова не испуњава прописане услове;
12. наложи отклањање недостатака у утврђеном року, ако утврди да се приликом извођења радова и употребе материјала при одржавању државног пута, његовог дела и путног објекта, не примењују технички прописи и стандарди и норме квалитета, а ако се у утврђеном року недостаци не отклоне, забрани, односно обустави даље извођење радова и наложи уклањање изведених радова на деловима државног пута или путног објекта на којима нису отклоњени наложени недостаци;
13. наложи уклањање ствари, односно материја које су се нашле на државном путу и које могу оштетити државни пут или угрожавају безбедност саобраћаја, као и онеспособљеног возила за даљу вожњу којим се омета коришћење државног пута;

14. наложи спровођење провере, мапирања ризика, идентификације и рангирања опасних места, односно независне оцене.

Републички инспектор за државне путеве овлашћен је да нареди да се без одлагања предузму мере обезбеђења, а по потреби може привремено забранити саобраћај на државном путу, његовом делу или путном објекту, ако су они у таквом стању да се на онемогућавају безбедан саобраћај (члан 106).

2.2.2. Овлашћења општинског инспектора за путеве

Закон о путевима садржи само једну одредбу која се односи на општинског инспектора. Наиме, чланом 108. тог закона прописано је да *надлежни инспектор* ЈЛС у вршењу послова инспекцијског надзора над применом прописа којима се уређује *заштита* општинских путева и улица, има права, дужности и овлашћења републичког инспектора за државне путеве утврђене овим законом.

Прво, треба нагласити да се овом одредбом ЈЛС не поверавају послови инспекцијског надзора (у пракси су присутна и супротна закључивања).¹⁴ На основу уставних одредби, одредби Закона о локалној самоуправи, Закона о комуналним делатностима и Закона о путевима, инспекцијски надзор над управљањем општинским путевима, улицама и некатегорисаним путевима, одржавањем и заштитом општинских путева, улица и некатегорисаних путева јесте сопствени, изворни посао ЈЛС. Наведене врсте, односно категорије путева су својина ЈЛС на чијој се територији налазе. ЈЛС поверава јавном предузећу или другом привредном субјекту делатност управљања путевима, прописује ближе услове и начин обављања делатности одржавања путева и других послова у складу са законом. Послове инспекцијског надзора ЈЛС обавља под условима и у мери одређеној наведеним секторским законима и прописима које ЈЛС доноси на основу тих закона.

Друго, треба обратити пажњу на то да се прописано овлашћење општинског инспектора односи на примену прописа којима се уређује заштита путева, иако Закон о путевима уређује и питања управљања путевима и одржавања путева, па се поставља питање да ли се под заштитом пута подразумевају само законске одредбе о заштити јавних путева или се под заштитом пута, у ширем смислу, подразумева и управљање путевима и одржавање путева, с обзиром на то да је, у крајњој линији, циљ и ових активности заштита и очување функционалне и употребне вредности пута. Осим тога, прописано овлашћење инспектора односи се на општинске путеве и улице (јавне путеве), а не и на некатегорисане путеве.

Мишљења смо да се наведено овлашћење односи само на заштиту пута у значењу одређеном Законом о путевима и другим прописима донетим на основу тог закона. Разлог за овакву формулацију, која, истини за вољу, у пракси ствара недоумице,

¹⁴ Када се послови поверавају у закону мора стајати формулација из које то јасно произилази, као нпр. „ЈЛС обавља као поверене следеће послове” или „послови се поверавају”.

налазимо у чињеници да је одржавање путева комунална делатност, уређена Законом о комуналним делатностима и одлуком коју, на основу тог закона, доноси ЈЛС. Одлуком се уређују услови и начин обављања делатности, права и обавезе вршиоца комуналне делатности на заштити и одржавању путева, обавезе корисника и надзор. Такође, када је реч о некатегорисаним путевима, као што је већ наведено, ЈЛС је овлашћена да *уређује и обезбеђује* сва питања у вези са обављањем послова који се односе на изградњу, реконструкцију, одржавање, заштиту, коришћење, развој некатегорисаних путева и управљање некатегорисаним путевима у насељу. Дакле, Закон о путевима, као посебан секторски закон, прецизира овлашћења општинског инспектора у погледу заштите путева, дајући му прецизнија овлашћења примерена материји коју уређује, за разлику од Закона о комуналним делатностима, који на општи начин уређује инспекцијски надзор над вршењем комуналних делатности. С друге стране, према Закону о комуналним делатностима, комунални инспектор је, између осталог, овлашћен да наложи решењем да се комунална делатност обавља на начин утврђен законом и прописима на основу закона, што подразумева и посебан закон који уређује одређену комуналну делатност. Стога, у вршењу инспекцијског надзора локални инспектор користи овлашћења прописана Законом о путевима, Законом о комуналним делатностима и прописима ЈЛС који су донети на основу тих закона. Најчешће, одлуке ЈЛС садрже одредбе преузете из Закона о путевима¹⁵ или садрже одредбе које су комбинација одредби и овлашћења из оба поменута закона.¹⁶

Као што је наведено, инспекцијски надзор над одредбама Закона о путевима врши Министарство преко *рејубличкој инспекцијора за државне љуџеве*. Када је реч о општини односно граду, тај закон користи термин *надлежни инспекцијор ЈЛС*, што значи да законодавац није имао намеру да улази у организационо питање ове инспекције у ЈЛС.

Дакле, Законом о путевима за вршење инспекцијског надзора није именован ни комунални инспектор нити инспектор за путеве, већ надлежни инспектор ЈЛС.

У пракси, ЈЛС користе различите називе за инспектора у области путева, као што су: *саобраћајни инспекцијор*, *комунални инспекцијор за љуџеве*, *инспекцијор за љуџеве* и сл.

Назив *саобраћајни инспекцијор* потиче још из Закона о саобраћајној инспекцији¹⁷, који је био у примени до 1990. године, односно до доношења Закона о

15 Одлука о општинским путевима, улицама и некатегорисаним путевима („Службени лист града Суботице”, бр. 24/18 и 4/19 – др. одлука).

16 Одлука о општинским путевима и улицама на територији града Панчева („Службени лист града Панчева”, број 7/20).

17 „Службени гласник СРС”, бр. 7/76, 15/82, 13/83 и 6/89. – Саобраћајни инспектор је, према Закону о саобраћајној инспекцији, био овлашћен да врши надзор над прописима којима се уређују железнички саобраћај, превоз у друмском саобраћају, путеви, унутрашња пловидба, ваздухопловна пристаништа, систем веза и поштанске, телеграфске и телефонске услуге и безбедност транспорта нафтоводима и гасоводима. Општински орган саобраћајне инспекције вршио је послове саобраћајне инспекције, осим послова који су законом стављени у надлежност рејубличкој инспекцији. Након престанка важења Закона о саобраћајној инспекцији, секторски закони који уређују поједине области, а које су биле предмет надзора саобраћајног инспектора, уређују инспекцијски надзор и уводе нове инспекције као што су инспекција друмског саобраћаја, инспекција за путеве, инспекција за железнички саобраћај и др.

унутрашњој пловидби¹⁸, чијим одредбама је утврђен престанак важења Закона о саобраћајној инспекцији.

Како секторски закони нису дефинисали назив инспектора који у области путева и превоза врши надзор на локалу, то је у већини ЈЛС задржан назив *саобраћајни инспектор*, чему се не може замерити, јер није погрешно и не изазива забуне, а посебно се чини смисленим када се истој инспекцији (инспектору) даје у надлежност и надзор над путевима и превозом у друмском саобраћају.

У овом приручнику, уместо термина *надлежни инспектор ЈЛС*, односно *комунални инспектор*, за вршење инспекцијског надзора у области путева користи се термин *локални инспектор за путеве*, што се односи на инспектора који врши надзор над управљањем општинским путевима, улицама и некатегорисаним путевима, одржавањем и заштитом општинских путева, улица и некатегорисаних путева, без обзира на то који назив му је у одређеној ЈЛС додељен.

Уведеним термином се не опредељује евентуални став аутора и издавача овог приручника о начину организовања тих послова.

Укратко, локални инспектор за путеве врши инспекцијски надзор над пројектима којима је уређено управљање општинским путевима, улицама и некатегорисаним путевима, одржавање и заштита општинских путева и улица и некатегорисаних путева који не припадају државним путевима I и II реда.

18 „Службени гласник РС”, број 54/90 и „Службени гласник РС”, бр. 53/93, 67/93 и 48/94.

II ПОСЛОВИ ЛОКАЛНОГ ИНСПЕКТОРА ЗА ПУТЕВЕ

1. ЈАВНИ И НЕКАТЕГОРИСАНИ ПУТ

Од посебног значаја за правилно вршење инспекцијског надзора у области путева је добро познавање значења појединих законских појмова, разумевање дефиниције пута, јавног пута и некатегорисаног пута, категоризације јавних путева, правног статуса путева, елемената јавног пута и др.

Пути је грађевински објекат намењен за саобраћај, односно утврђена површина коју као саобраћајну површину могу да користе сви или одређени учесници у саобраћају, под условима одређеним законом који уређује путеве и другим прописима.

Подела путева се врши на основу више критеријума. Према значају и начину коришћења, путеви се деле на јавне (државни путеви I и II реда, општински путеви и улице) и некатегорисане путеве, који чине мрежу путева на једном подручју. Према положају у простору и условима одвијања саобраћаја, јавни путеви се деле на путеве ван насеља и у насељу, а према врсти возила на аутопутеве, мотопутеве и остале путеве.

Закон о путевима је у погледу правног статуса путева усклађен са Законом о јавној својини.¹⁹

¹⁹ Чланом 10. Закона о јавној својини („Службени гласник РС”, бр. 72/11, 88/13, 105/14, 104/16 – др. закон, 108/16, 113/17 и 95/18), прописано је следеће: „Добрима у општој употреби у јавној својини, у смислу овог закона, сматрају се оне ствари које су због своје природе намењене коришћењу свих и које су као такве одређене законом (јавни путеви, јавне пруге, мост и тунел на јавном путу, прузи или улици, улице, тргови, јавни паркови, гранични прелази и др.). Начин и услови искоришћавања и управљања добрима у општој употреби уређују се посебним законом. На добрима у општој употреби може се стећи право предвиђено посебним законом (концесија, закуп и сл.).

Свако има право да добра у општој употреби користи на начин који је ради остварења те намене прописан законом, односно одлуком органа или правног лица коме су та добра дата на управљање. Добра у општој употреби су у својини Републике Србије, изузев државних путева II реда, који су у својини аутономне покрајине на чијој се територији налазе, као и изузев некатегорисаних путева, општинских путева и улица (који нису део аутопута или државног пута I и II реда) и тргова и јавних паркова, који су у својини јединица локалне самоуправе на чијој територији се налазе.”

Јавни и некатегорисани путеви су добра у општој употреби, у јавној су својини и на њима се не могу стицати ни заснивати стварна права, осим у случајевима прописаним законом.

Путеви се уписују у јавне књиге о непокретностима и стварним правима на њима, истовремено са уписом права јавне својине на тим путевима, као добрима у општој употреби, и то права својине Републике Србије на државним путевима I и II реда, права својине аутономне покрајине на државним путевима II реда, односно деловима државних путева II реда који се налазе на територији аутономне покрајине и права својине ЈЛС на општинским путевима, улицама и некатегорисаним путевима који не припадају државним путевима I и II реда.

У досадашњој пракси на ефикасност вршења инспекцијског надзора знатно је утицала околност да су одређени путеви или делови пута изграђени на парцелама које су у својини приватних физичких и правних лица, што је формалноправна сметња инспектору да покрене поступак и предузме мере с циљем одржавања или заштите пута, иако је пут у дугогодишњој употреби.

Са циљем несметаног одржавања и реконструкције јавних путева, доношењем новог Закона о путевима 2018. године, прописана је процедура за утврђивање јавног интереса и решавање имовинскоправних односа на јавним путевима. Прелазним одредбама наведеног закона (члан 119) прописано је да ће се јавни путеви, са припадајућим објектима и земљиштем на којем су изграђени до дана ступања на снагу овог закона, уписати у јавне књиге о евиденцији права на непокретностима (катастар непокретности) као јавна својина Републике Србије, аутономне покрајине, односно ЈЛС, на захтев управљача јавног пута. Лице које је у тој јавној евиденцији уписано као власник или носилац права коришћења на земљишту на коме су изграђени јавни путеви са припадајућим објектима, а коме није исплаћена накнада за експроприсану непокретност, право на накнаду може остварити у складу са одредбама Закона о експропријацији²⁰.

Решавањем имовинскоправних односа на путевима створиће се претпоставке и за ефикаснији инспекцијски надзор.

Јавни њуџ је пут који испуњава прописане критеријуме за категоризацију од стране надлежног органа и који је надлежни орган прогласио као такав.

Категоризација путева јесте подела јавних путева на основу прописаних критеријума.

На основу законског овлашћења, Влада је прописала критеријуме за категоризацију свих јавних путева Уредбом о критеријумима за категоризацију јавних путева²¹. На основу прописаних критеријума, Влада доноси акт о категоризацији државних путева²², а ЈЛС акт о категоризацији општинских путева и улица²³.

20 „Службени гласник РС”, бр. 53/95, 23/01 – одлука СУС, 20/09, 55/13 – одлука УС и 106/16 – аутентично тумачење.

21 „Службени гласник РС”, број 38/19.

22 У примени је Уредба о категоризацији државних путева („Службени гласник РС”, бр. 105/13, 119/13 и 93/15).

23 Одлука о некатегорисаним путевима града Зрењанина („Службени лист града Зрењанина”, број 29/19).

На овај начин елиминисане су разлике у прописивању критеријума за категоризацију, што се дешавало када су критеријуме, на основу пређашњег закона, прописивале ЈЛС.

Уредба о критеријумима за категоризацију јавних путева (чл. 7–14)

Критеријуми за категоризацију општинских путева

Путеви се категоришу као *ојшџиински љуџеви* ако испуњавају један од следећих критеријума:

1. да повезују територију општине односно града са државним путевима;
2. да повезују локална саобраћајна тежишта;
3. да повезују урбанистичке садржаје са државним путевима.

Критеријуми за категоризацију улица

Улице у *џрагу* се категоришу као:

- *џримарне I реда* ако испуњавају један од следећих критеријума:
 1. да су истовремено трасе државних путева које пролазе кроз град;
 2. да су истовремено трасе државних путева који почињу, односно завршавају се у граду;
 3. да повезују државне путеве у граду;
- *џримарне II реда* ако испуњавају један од следећих критеријума:
 1. да повезују примарне улице I реда;
 2. да повезују делове града са примарним улицама I реда;
 3. да повезују међусобно делове града;
- *секундарне* ако испуњавају један од следећих критеријума:
 1. да повезују примарне улице II реда;
 2. да повезују урбанистичке садржаје са примарним улицама;
- *џерцијарне* ако испуњавају један од следећих критеријума:
 1. да повезују секундарне улице;
 2. да повезују међусобно урбанистичке садржаје;
 3. да повезују урбанистичке садржаје са секундарним улицама.

Улице у *ојшџиинама* се категоришу као:

- *џримарне* ако испуњавају један од следећих критеријума:
 1. да су истовремено трасе државних путева;
 2. да су истовремено трасе државних путева који почињу, односно завршавају се на територији општине;
 3. да повезују државне путеве;
- *секундарне* ако испуњавају један од следећих критеријума:
 1. да повезују примарне улице;
 2. да повезују урбанистичке садржаје са примарним улицама;
- *џерцијарне* ако испуњавају један од следећих критеријума:
 1. да повезују секундарне улице;
 2. да повезују међусобно урбанистичке садржаје;
 3. да повезују урбанистичке садржаје са секундарним улицама.

За инспекцијски надзор значајне су законске одредбе којима се одређују елементи јавног пута, што опредељује предмет и границе инспекцијског надзора.

Јавни пут обухвата:

1. *устрој пута*, који чине доњи строј пута (насипи, усеци, засеци, објекти, постројења и уређаји за одводњавање пута и заштиту пута од површинских и подземних вода и сл.) и горњи строј пута (коловозна конструкција, ивичне траке, ивичњаци, риголе, банке, берме²⁴, разделне траке и сл.);
2. *путне објекте* (грађевински објекат који је саставни део пута: мост, подвожњак, надвожњак, вијадукт, пропуст, тунел, галерија, потпорни зид, обложни зид и сл.);
3. *саобраћајне површине* (уређена површина, део јавног пута, на којој се међусобно повезују јавни, некатегорисани и прилазни путеви на начин прописан законом);
4. *путно земљиште*, што је континуална (непрекидна) површина унутар граница путног земљишта (граница путног земљишта је линија са обе стране усека и насипа, удаљена најмање један метар од линија које чине крајње тачке попречног профила пута, ван насеља, мерено на спољну страну);
5. *путне стазе*, *пешачке* и *бицикличке стазе* на путном земљишту;
6. ваздушни простор изнад коловоза (простор у висини од најмање седам метара са слободним простором у висини од најмање 4,75 метара од највише тачке коловоза);
7. *функционалне садржаје пута* (површине, објекти, постројења и уређаји за ефикасно управљање путевима и саобраћајем – базе за одржавање пута, центри за управљање саобраћајем, наплатне станице и други садржаји);
8. *саобраћајну сигнализацију и опрему* (средства и уређаји за регулисање саобраћаја, саобраћајни знакови, ознаке на путу, уређаји за давање светлосних саобраћајних знакова, браници или полубраници на прелазу пута преко железничке пруге, привремена саобраћајна сигнализација, светлосне ознаке на путу и друге ознаке на путу (опрема пута) у складу са прописима којима се уређује саобраћајна сигнализација²⁵);
9. *информационе системе* (системи информационо-комуникационих технологија у друмском саобраћају који се односе на путеве, возила и учеснике у саобраћају и користе се за управљање саобраћајем и мобилношћу, као и за везе са осталим видовима саобраћаја);

²⁴ Члан 2. Закона о путевима: *банка* је елемент пута у насипу који обезбеђује бочну стабилност пута и служи за постављање саобраћајне сигнализације и опреме пута; *ригола* јесте елемент пута за прихватање и контролисано вођење површинских вода који обезбеђује стабилност коловозне конструкције; *берма* (уздигнут насип земље) јесте елемент пута између риголе и косине усека и служи за заштиту риголе од еродираних материјала (материјала који се испира), постављање саобраћајне сигнализације и опреме пута, као и за обезбеђење прегледности пута.

²⁵ Правилник о саобраћајној сигнализацији („Службени гласник РС”, број 85/17).

10. *оїрему за зашїїїїїу їуїїа*, саобраћаја и околине;
11. *їрайїеће садржаје* за потребе корисника пута, уколико су они предвиђени техничком документацијом за изградњу или реконструкцију јавног пута.

Некаїїеїорисани їуїї је пут који је надлежни орган прогласио некатегорисаним путем и који је као такав уписан у јавне евиденције о непокретностима и правима на њима. То су, пре свега, пољски, шумски, сервисни путеви у браћеном подручју за спровођење одбрана од поплава, путеви зона туристичких садржаја и др.

Некатегорисани путеви су добра у општој употреби и у јавној су својини. Стога, околност да се одређено земљиште препознаје (користи) као пут не значи да је тај пут у јавној својини. Постоје путеви и у приватној својини и као такви нису доступни сваком лицу. Локални инспектор за путеве нема у односу на те путеве овлашћења која има у односу на јавне и некатегорисане путеве, тј. путеве који су у јавној својини.

Својом одлуком ЈЛС уређује обављање послова који се односе на изградњу, реконструкцију, одржавање, заштиту, коришћење, развој некатегорисаних путева у насељу и управљање некатегорисаним путевима у насељу.

Обављање наведених послова град може поверити градској општини.

Осим тога, надлежни орган ЈЛС дужан је да донесе одлуку о утврђивању некатегорисаних путева, у складу са Законом о путевима.

Финансирање изградње, реконструкције, одржавања и заштите некатегорисаног пута обезбеђује се из средстава буџета ЈЛС, у складу са законом који уређује финансирање локалне самоуправе.

На предлог ЈЛС, некатегорисани пут може се уврстити у јавни пут ако су испуњени критеријуми прописани Уредбом о критеријумима за категоризацију јавних путева. Тада јавни пут утврђује скупштина ЈЛС, ако је у питању општински пут, односно комисија министра надлежног за послове саобраћаја, ако је у питању државни пут. У овом случају потребно је извршити промену и у јавној књизи о евиденцији непокретности и правима на њима, тако што ће се уместо некатегорисаног пута уписати јавни пут.

Када је реч о некатегорисаним путевима, у овом приручнику је дат преглед само законских одредби које се односе на те путеве. Преостала питања уређују се одлуком ЈЛС. Готово све одлуке које су ЈЛС донеле садрже одредбе којима су уређена питања управљања некатегорисаним путевима, одржавања и заштите некатегорисаних путева и инспекцијски надзор, сходном применом одредаба Закона о путевима којим су уређени јавни путеви, због чега се ова питања неће посебно обрађивати.

2. УПРАВЉАЊЕ ЈАВНИМ ПУТЕВИМА

Управљање путевима је делатност од општег интереса. Делатност управљања општинским путевима, улицама и некатегорисаним путевима који нису део државног пута I и II реда, може да обавља јавно предузеће, односно друштво капитала чији је једини власник ЈЛС. Управљање путевима може да врши и друго друштво капитала и предузетник коме је надлежни орган ЈЛС поверио обављање те делатности, у складу са законом којим се уређују јавно-приватно партнерство и концесије.

Делатност управљања улицама и општинским путевима обухвата: планирање, пројектовање, изградњу, реконструкцију, одржавање и заштиту јавног пута; вршење инвеститорске функције на пројектовању, изградњи, одржавању и реконструкцији јавног пута; организовање и обављање стручних послова на пројектовању, изградњи, реконструкцији, одржавању и заштити јавног пута; уступање радова на пројектовању, изградњи, одржавању, реконструкцији јавног пута и стручном надзору над јавним путем; организовање стручног надзора над изградњом, реконструкцијом, одржавањем и заштитом јавног пута; организовање наплате и контролу наплате накнада за употребу јавног пута, вршење јавних овлашћења; праћење стања путне мреже; заштиту јавног пута; означавање јавног пута и вођење евиденције о јавним путевима и о саобраћајно-техничким подацима за те путеве; управљање саобраћајем и организовање и обављање бројања возила на јавном путу.

Ако привредни субјект обавља само поједине послове од побројаних, не сматра се управљачем јавног пута у смислу тог закона.

Управљач јавног пута дужан је да:

- најмање једном у току године, а најкасније до 1. септембра, органу ЈЛС надлежном за послове саобраћаја поднесе *годишњи извештај о извршеној контроли и оцени стања јавних путева* којима управља;
- годишњи *програм радова* на одржавању и заштити јавних путева којима управља достави органу ЈЛС надлежном за послове саобраћаја, најкасније до 1. новембра текуће године за наредну годину;
- *обезбеди трајно, неирекидно и квалитетно одржавање и заштиту* пута ради несметаног и безбедног одвијања саобраћаја, укључујући и организацију наплате путарине и одговара за штету која настане корисницима пута због пропуштања благовременог обављања радова на одржавању пута, односно због извођења тих радова супротно прописаним техничким условима и начину њиховог извођења;
- *обезбеди управљање саобраћајем* на јавним путевима у складу са прописима којима се уређује безбедност саобраћаја на путевима;
- *означава јавне путеве и води евиденције о јавним путевима*²⁶.

²⁶ Правилник о начину означавања и евиденцији јавних путева („Службени гласник РС”, број 65/19).

Управљачу јавног пута поверено је *вршење јавних овлашћења* која се односе на:

- издавање услова за израду техничке документације за изградњу и реконструкцију *саобраћајној њикључка на јавни њуџ* и доношење решења за инвеститора о испуњености издатих услова;
- издавање услова за израду техничке документације, односно за постављање *линијској инфрасџрукџурној објекџа* на јавном путу и заштитном појасу јавног пута и доношење решења за инвеститора о испуњености издатих услова;
- издавање сагласности за одржавање *сџорџске или друџе њрџредбе* на јавном путу;
- издавање дозволе за обављање *ванредној њревоза* на јавном путу;
- издавање дозволе за *прекомерно коришћење јавној њуџа*;
- издавање одобрења за постављање *рекламних џтабли и џаноа*;
- издавање одобрења за постављање *уређаја за обавешџавање или оџлашавање* на јавном путу;
- издавање сагласности за *џреусмеравање саобраћаја* на јавни пут у случају обављања радова на изградњи, реконструкцији, одржавању и заштити јавног пута.

Дозволе и одобрења управљач путева издаје на основу претходно издатих *саобраћајно-џехничких услова, који садрже*: ознаку и број јавног пута; назив или број деонице јавног пута; почетну и крајњу стационажу деонице јавног пута; почетну и крајњу стационажу дела јавног пута за који се издају саобраћајно-технички услови; опште услове; посебне услове; катастарске парцеле дела јавног пута за који се издају саобраћајно-технички услови.

3. ЗАШТИТА ЈАВНИХ ПУТЕВА

Локални инспектор за путеве врши инспекцијски надзор над применом закона, подзаконских аката и одлуке којом ЈЛС, на основу законског овлашћења, ближе уређује обављање послова који се односе на заштиту општинских путева и улица²⁷.

У вршењу инспекцијској надзора над зашџиџиџом њуџа локални инспекџор за њуџеве врши надзор над спровођењем прописаних мера заштите пута (члан 104. сџав 1. џачка 7) Закона о њуџевима), а нарочџиџо мере које се односе на:

²⁷ На пример, Одлука о заштити општинских путева и улица на територији града Београда („Службени лист града Београда”, број 17/20) ближе уређује послове који се односе на заштиту општинских путева и улица, а саставни део Одлуке је и Техничко упутство за извођење радова на раскопавању, односно заузећу тих путева на територији града Београда. Одлуком о заштити општинских и некатегорисаних путева („Службени лист града Ужица”, број 30/18) такође су уређена питања заштите путева на територији града Ужица.

- грађење, односно постављање и одржавање линијској инфраструктурној објекта на јавном путу и заштитном појасу пута и раскојавање и заузимање општинској пута и улице;
- саобраћајни прикључак на јавни пут;
- постављање рекламних табла и анаоаи уређаја за обавештавање или олашавање на јавном путу и заштитном појасу пута;
- предузимање активности на путу којима се оштећује или би се могао оштетити пут и умањити захтевана безбедност, омета одвијање саобраћаја, односно угрожава безбедно одвијање саобраћаја на путу;
- обавезе управљача на заштити пута;
- ванредни превоз;
- мере заштите пута прописане одлуком ЈЛС.

*

* *

Законом о путевима утврђена су правила, мере и поступци који треба да омогуће заштиту и очување јавних путева као добара од општег интереса. Заштита пута јесте скуп мера и забрана које се односе на интервенције на путу, заштитном појасу²⁸ и појасу контролисане изградње²⁹ с циљем његове заштите, односно спречавање оштећења пута и обезбеђивање услова за безбедно одвијање саобраћаја, као што су:

1. Мере за спречавање угрожавања стабилности јавног пута и забрана изградње у заштитном појасу

На јавном путу могу се изводити радови ради изградње односно постављања линијског инфраструктурног објекта (грађење односно постављање линијског инфраструктурног објекта на јавном путу: железничка инфраструктура, електроенергетски вод, нафтовод, гасовод, објекат висинског превоза, линијска инфраструктура електронских комуникација, водоводна и канализациона инфраструктура), под следећим условима:

- да је лице које намерава да изводи радове носилац одређеног права (носилац права службености на путевима, концесионар и носилац права грађења, као и других права у складу са законом),
- да је за извођење радова на јавном путу од управљача пута прибавило *услове* за израду техничке документације, односно за постављање линијског инфраструктурног објекта на јавном путу,
- да је прибавило *решење о испуњености изданих услова*, које такође издаје управљач путева.

²⁸ Члан 34. Закона о путевима – Заштитни појас са сваке стране јавног пута, ван насеља, за општинске путеве је пет метара, с тим што се ова ширина односи и на насеља, осим ако то није друкчије одређено планским документом.

²⁹ Члан 35. Закона о путевима – граница контролисане изградње за општинске путеве је минимум пет метара мерено од граница заштитног појаса јавног пута, ван насеља.

Лице које управља инфраструктурним објектом уграђеним односно постављеним у јавни пут, дужно је да објекат одржава и да пре него што приступи извођењу радова на одржавању објекта о тој намери, у року од *осам дана* пре почетка радова, обавести управљача јавног пута.

За разлику од редовног (планираног) одржавања, у случају оштећења односно квара објеката, постројења, уређаја, инсталација или водова (*хийни радови*), лице које управља тим објектима, дужно је да *без одлагања ирисийи* отклањању оштећења, односно квара и истовремено о предузетим радовима обавести управљача јавног пута.

После отклањања оштећења односно квара на свом објекту, лице које управља тим објектом дужно је да отклони оштећење на јавном путу и врати га у првобитно и технички исправно стање.

Управљач јавног пута дужан је да по пријему обавештења, у оба случаја, обезбеди стручни надзор над извођењем радова на одржавању, односно отклањању оштећења или квара.

У *заштитном појасу* поред општинског пута ван насеља изричито је забрањена изградња грађевинских или других објеката, као и грађење и постављање постројења, уређаја и инсталација, осим изградње саобраћајних површина пратећих, функционалних садржаја јавног пута, као и постројења, уређаја и инсталација који служе потребама јавног пута и саобраћаја на јавном путу.

Постављање линијског инфраструктурног објекта у заштитном појасу може се вршити ако су за извођење тих радова прибављени услови и решење управљача, који обезбеђује надзор над извођењем тих радова.

Лица која управљају инфраструктурним објектима уграђеним односно постављеним у јавни пут или у путни објекат, усклађују радове на тим објектима са радовима на реконструкцији јавног пута на прописани начин.

Јединице локалне самоуправе у својим одлукама, применом законског овлашћења, најчешће уређују питања која се односе на:

- раскопавање и заузеће пута, а нарочито: услове и поступак за доношење решења (одобрења) за раскопавање и заузеће јавног пута од стране органа надлежног за послове саобраћаја (уз претходну сагласност управљача пута), обавезе инвеститора и извођача радова, време извођења радова, измену режима саобраћаја, постављање саобраћајне сигнализације, гарантни рок за изведене радове и враћање пута у првобитно и исправно стање;
- обавезе суседа пута (уклањање растиња и грана дрвећа које прелазе на путно земљиште, чишћење путних канала за одвод површинских вода, одржавање пропуста на уласку у парцелу и др.);
- овлашћење локалног инспектора за путеве и комуналног милиционара за спречавање оштећења и предузимање мера ради отклањања утврђених недостатака.

У вршењу инспекцијског надзора над спровођењем мера за сиречавање угрожавања стабилности јавног пута и забране изградње у заштићеном појасу, локални инспектор за путеве, применом Закона о путевима, овлашћен је да:

- забрани извршење радова који се изводе противно законом и одлуком ЈЛС прописаним мерама заштите јавног пута, његовог дела и путног објекта (члан 105. тачка 1);
- наложи отклањање недостатака на јавном путу, његовом делу или путном објекту услед нередовних и непланираних околности којима се угрожава или може бити угрожена безбедност саобраћаја (члан 105. тачка 3);
- наложи уклањање објеката, ценовода, водова, инсталација, трајевинског и другог материјала са улице и околине пута, његовог дела, путног објекта и путног земљишта, осим објеката, ценовода, водова и инсталација за које је установљено право службености или друго право одређено законом (члан 105. тачка 5);
- забрани радове који се изводе у непосредној близини јавног пута његовог дела и путног објекта, а који могу угрожити њихову стабилност и безбедност саобраћаја (члан 105. тачка 6).
- наложи отклањање недостатака на путу у складу са одлуком ЈЛС.

2. Обезбеђење захтеване прегледности јавног пута и раскрсница јавног пута

Овом мером изричито је забрањено подизање ограда, дрвећа и засада поред јавног пута на начин којим се омета захтевана прегледност јавног пута и угрожава безбедност саобраћаја.

Зоне захтеване прегледности морају се обезбедити у складу са техничким условима за пројектовање на раскрсници јавног пута са другим путем и на укрштању јавног пута са железничком пругом у истом нивоу. И у тим зонама забрањено је подизати засаде, ограде и дрвеће, остављати предмете и материјале, постављати постројења и уређаје, градити објекте, односно вршити друге радње којима се омета прегледност јавног пута.

Власник, односно непосредни држалац земљишта које се налази на растојању којим је одређена захтевана прегледност, дужан је да по захтеву управљача јавног пута уклони засаде, ограде, дрвеће, материјале и друго, при чему има право на накнаду штете због ограничења коришћења земљишта, коју плаћа управљач јавног пута.

Локални инспектор за путеве, применом Закона о путевима, овлашћен је да наложи уклањање ограда, дрвећа, засада, трајевинског и другог материјала и највише додирујућих, остављених или остављених сувојино одредбама овог закона (члан 105. тачка 4).

3. Обавеза суседа јавног пута

Власник односно непосредни држалац земљишта и објекта који има најмање једну заједничку границу са катастарском парцелом на којој је изграђен пут (сусед јавног пута) дужан је да омогући слободно отицање воде, постављање снегобрана и одлагање снега са јавног пута на његово земљиште. Та обавеза ограничава право имовине на земљишту, због чега сусед јавног пута има право на накнаду односно накнаду проузроковане штете, уколико до ње дође.

Такође, сусед јавног пута дужан је да омогући прилаз јавном путу или путном објекту ради извођења радова на одржавању јавног пута или путног објекта уз накнаду проузроковане штете.

У случају да сусед јавног пута односно сусед објекта који има најмање једну заједничку границу са катастарском парцелом на којој је изграђен пут (сусед јавног пута) дужан је да омогући слободно отицање воде, постављање снегобрана и одлагање снега са јавног пута на његово земљиште. Та обавеза ограничава право имовине на земљишту, због чега сусед јавног пута има право на накнаду односно накнаду проузроковане штете, уколико до ње дође.

4. Постављање заштитне ограде поред јавног пута

На местима на којима се окупљају грађани у великом броју или постоје интензивни пешачки токови (спортски стадиони, сајмишта, школе, јавни локали и сл.) или на местима која се користе за држање стоке у већем броју (пашњаци, ергеле и сл.), а која се налазе поред јавног пута са великом густином саобраћајног тока, поставља се одговарајућа ограда којом се то место одваја од јавног пута.

Управљач пута утврђује потребу за постављањем заштитне ограде и одређује услове и начин њеног постављања и одржавања, а обавеза постављања и одржавања ограде је на непосредним држаоцима земљишта или објеката у чијој функцији је ограда.

Ако непосредни држаоци земљишта или објеката не поставе или не одржавају ограде, постављање односно одржавање извршиће управљач јавног пута о њиховом трошку.

Службено наведеним одредбама, локални инспектор за путеве применом овлашћења из члана 105. став 1. тач. 3) и 4) Закона о путевима, овлашћен је да:

- *наложи уклањање ограде уколико управљач пута није утврдио потребу за њеним постављањем, односно ако је постављена иако да не испуњава услове или на начин предвиђан актом управљача односно органа ЈЛС, ако је локалним прописом предвиђено доношење таквог акта,*
- *да наложи управљачу пута уклањање ограде, уколико надзирани субјекти не уклоне ограду по решењу инспектора.*

5. Саобраћајни прикључак на јавни пут и укрштање или прикључивање земљаног и прилазног пута на општински пут и улицу

Саобраћајни прикључак на јавни пут гради се у складу са законом којим се уређују планирање и изградња и на основу издатих услова за израду техничке документације за изградњу и реконструкцију саобраћајног прикључка на јавни пут и решења инвеститору о испуњености издатих услова. Управљач јавног пута односно надлежни орган ЈЛС, доноси решење у складу са прописаним условима³⁰.

Ако се у међувремену промене саобраћајни захтеви, по одлуци управљача пута, врши се реконструкција саобраћајног прикључка, односно прилагођавање елемената саобраћајног прикључка новонасталим саобраћајним захтевима.

Земљани прилазни или јавни пут који се укршта са јавним путем или прикључује на јавни пут мора се изградити са тврдом подлогом или са истим коловозним застором као и јавни пут са којим се укршта, односно на који се прикључује, у ширини од најмање пет метара и у дужини од 10 метара за општински пут и улицу, рачунајући од ивице коловоза тог пута.

Локални инспектор за путеве овлашћен је да:

- наложи управљачу пута обављање физичких мера којима се онемогућава прикључење на јавни пут, саобраћајним прикључком или укрштањем пута, односно прикључком прилазног пута на јавни пут, до прибављања потребне дозволе за прикључак (члан 105. став 9) Закона о путевима),
- наложи уклањање саобраћајног прикључка на улицу и општински пут у јавном земљишту, ако за израђени саобраћајни прикључак нису прибављени услови и решење управљача јавног пута, односно грађевинска дозвола у остављеном року (члан 105. став 1. став 10) истог закона.

6. Постављање реклама на јавном путу и заштитном појасу пута

Рекламне табле, рекламни панои, уређаји за обавештавање или оглашавање могу се постављати на општинском путу и поред тог пута на удаљености од пет метара, мерено са спољне стране од ивице коловоза.

Дозволу за постављање рекламних средстава и уређаја за оглашавање издаје управљач јавног пута.

Локални инспектор за путеве, у вршењу инспекцијског надзора, проверава да ли се средства за обавештавање и обавештавање обављају на основу прописане дозволе и да ли су обављени у складу са издатом дозволом. Овлашћен је да наложи њихово уклањање када су обављени супротивно одредбама Закона о путевима (члан 105. став 1. став 4), односно супротивно одлуци ЈЛС којом су ова средства ближе уређена.

³⁰ Чланом 17. Уредбе о локацијским условима („Службени гласник РС”, бр. 35/15, 114/15 и 117/17), прописано је да се услови прикључења на јавни пут прибављају ако је изградња прикључка на јавни пут предвиђена идејним решењем приложеним уз захтев за издавање локацијских услова, као и да те услове издаје управљач јавног пута. У изузетним случајевима, услове за изградњу прикључка на јавни пут у насељу, у смислу закона којим се уређују јавни путеви, издаје надлежни орган ЈЛС, осим ако се ради о изградњи прикључка на државни пут првог реда.

7. Мере забране предузимања одређених активности на путу

На јавном путу забрањено је:

1. трајно заузимање пута, а привремено заузеће пута је могуће уз претходно прибављену сагласност управљача пута;
2. извођење радова на путу који нису у вези са изградњом, реконструкцијом, одржавањем и заштитом пута, без сагласности управљача пута;
3. извођење радова носилаца права службености и других права установљених на путу којима се оштећује пут или угрожава несметано и безбедно одвијање саобраћаја;
4. испуштање вода, отпадних вода и других течности, просипање, остављање или бацање материјала, ствари и смећа на пут, замашћивање пута мазиви-ма или другим сличним материјама и спречавање отицања вода са пута;
5. постављање и коришћење светла или других уређаја, односно предмета на путу и поред пута којима се омета безбедно одвијање саобраћаја на путу;
6. извођење пољопривредних радова на банкинама, косинама и путном земљишту;
7. вучење предмета, материјала, оруђа и других врста терета по путу, спуштање низ косине засека, усека и насипа пута, дрвене грађе, дрва за огрев, камења и другог материјала;
8. паљење траве и другог растиња на путу, као и отпадних предмета и материјала; паљење траве и другог растиња на земљишту суседа пута, уколико се тиме угрожава безбедност одвијања саобраћаја и умањује захтевана прегледност на путу;
9. заустављање или остављање возила којим се омета коришћење пута;
10. нерегулисано вођење бујичних водотокова који могу да оштете пут;
11. отварање пролаза за возила и пешаке на жичаним оградама пратећих садржаја поред аутопута;
12. свако друго чињење којим се оштећује или би се могао оштетити пут, умањује захтевана прегледност, омета одвијање саобраћаја, односно угрожава безбедно одвијање саобраћаја на путу.

Када се на јавном путу нађу ствари или материје које могу угрозити безбедност саобраћаја или оштетити јавни пут, лице које је власник, односно држалац ствари, материја или возила са кога потичу дужно је да их без одлагања уклони или означи. Такође, лице које је возач, власник или држалац онеспособљеног возила за даљу војњу на јавном путу, дужно је да ради безбедног одвијања саобраћаја, одмах означи возило на начин одређен прописима о безбедности саобраћаја и предузме мере да се возило у најкраћем року, који не може бити дужи од два сата, уклони са јавног пута.

У противном, управљач јавног пута дужан је да предузме мере да се ствари, односно материје и возило уклоне или означе у прописаним роковима.

Локални инспектор за путеве, када утврди да се на јавном путу изводе радови или друго чињење које је иррегуларно забрањено, овлашћен је, иррегуларно Законом о путевима, да:

- забрани извршење радова и чињење које се изводе ипротивно законом и одлуком ЈЛС ипроисаним мерама заштити јавној пута, његовој дела и иујиној објекта (члан 105. тачка 1);
- наложи оиклањање недостатака на јавном путу, његовом делу или иујином објекту, услед неиредвиђених и неиланираних околности којима се ирожава или може бити ирожена безбедности саобраћаја (члан 105. тачка 3);
- наложи уклањање онесисобљених возила, сивари, односно материја који су се нашли на путу и који могу оштетити пут или ирожавају безбедности саобраћаја (члан 105. тачка 13) и груо.

8. Обавезе управљача у спровођењу мера за заштиту пута

Мере ради сиречавања оштећења јавној пута и ради сиречавања ометања безбедној одвијања саобраћаја – Управљач јавног пута дужан је да у обављању полова на заштити пута свакодневно спроводи активности на утврђивању заузећа пута, бесправног извођења радова на путу и у заштитном појасу и свих других чињења којима се битно оштећује или би се могао оштетити пут односно омета безбедно одвијање саобраћаја на путу.

Управљач је у обавези да поводом утврђеног стања, без одлагања, поднесе локалној инспекцији за путеве писани захтев који се заснива на тачном и потпуном чињеничном стању, ради спровођења инспекцијских мера.

Заштити јавној пута од воде, снежних лавина, буке, заслепљујућих ефеката и друтих штејних утицаја – Када је ради заштите пута и саобраћаја неопходно на суседовом земљишту изградити одводне канале и друге уређаје, односно подићи засаде за заштиту од снежних лавина, буке, заслепљујућих ефеката и других штетних утицаја, управљач јавног пута је дужан да закључи уговор са суседом пута и уреди међусобна права и обавезе.

Наведене мере сходно се примењују и на друге власнике, односно непосредне држаоце земљишта у случају када се њихово земљиште користи у исте сврхе.

Ради заштите јавног пута од спирања и одроњавања, управљач јавног пута дужан је да, ако природа земљишта то допушта, косине усека, засека и насипа, као и путно земљиште осигура хортикултурним и другим мерама, тако да се не умањују захтевана прегледност и безбедност саобраћаја на путу, и да засаде уредно одржава и обнавља.

Мера ораничења коришћења јавној пута – Управљач јавног пута дужан је да код органа ЈЛС надлежног за послове саобраћаја, покрене поступак за ограничавање коришћења пута, ако је пут у таквом стању да: саобраћај није могућ или је могућ саобраћај само појединих врста возила; саобраћај појединих врста возила може бити штетан за пут и ако то захтевају основани разлози који се односе на заштиту пута и безбедност саобраћаја.

Истовремено, управљач је дужан да предузме мере обезбеђења јавног пута постављањем саобраћајне сигнализације и о предузетим мерама обавештава министарство надлежно за унутрашње послове, а јавност путем средстава јавног информисања.

Режим саобраћаја у зимском њериоду – Управљач пута је у обавези да благовремено поднесе предлог режима саобраћаја у зимском периоду (за период од 1. новембра текуће године до 1. априла наредне године) органу ЈЛС надлежном за послове саобраћаја, који доноси решење о техничком регулисању саобраћаја најкасније до 15. октобра текуће календарске године.

Саставни део решења је *џлан зимској одржавања јавних џуџева*, који доноси управљач јавног пута и који садржи програм активности на зимском одржавању са приказом локација на којима се врши постављање саобраћајних знакова за зимски период. У пракси, програм најчешће садржи: одређивање саобраћајних површина на којима се врши уклањање снега и леда; врсту, обим и динамику радова; приоритете; дежурство; локације за одлагање снега, средства потребна за реализацију програма и др.

Управљач јавног пута дужан је да путем средстава јавног информисања благовремено обавести учеснике у саобраћају о измени режима саобраћаја на јавним путевима и да о постављеној саобраћајној сигнализацији у складу са изменом режима саобраћаја обавести министарство надлежно за унутрашње послове и локалну инспекцију за путеве.

Одржавање сџорџске, односно друге џриредбе на јавном џуџу – Управљач јавног пута издаје сагласност за одржавање спортске односно друге приредбе на јавном путу. Ако манифестација захтева обуставу саобраћаја или другу измену у режиму саобраћаја, орган ЈЛС надлежан за послове саобраћаја доноси решење о техничком регулисању саобраћаја, чији је саставни део саобраћајни пројекат. То решење се доноси на основу претходно прибављене сагласности управљача јавног пута на којем се одржава приредба и управљача јавног пута на који се саобраћај преусмерава.

Обусџава саобраћаја – Управљач пута је у обавези да органу ЈЛС надлежном за послове саобраћаја поднесе захтев за доношење решења о обустави саобраћаја или саобраћаја одређене врсте возила на општинском путу и улици, делу пута или путном објекту у следећим случајевима:

- ако се јавни пут налази у таквом стању да се на њему не може одвијати саобраћај или се не може одвијати саобраћај одређене врсте возила;
- ако би учешће одређених категорија возила у саобраћају наносило штету јавном путу, његовом делу или путном објекту;
- ако то захтева извођење радова на реконструкцији и одржавању јавног пута;
- ако то захтевају други разлози заштите јавног пута и безбедности саобраћаја на јавном путу.

Обустава саобраћаја на јавном путу, његовом делу или путном објекту може бити привремена, а обустава саобраћаја за одређене врсте возила на јавном путу, његовом делу или путном објекту може бити привремена или стална.

Управљач јавног пута дужан је да обавести територијално надлежну организациону јединицу министарства надлежног за унутрашње послове о обустави саобраћаја.

Обавештавање о стању и проходности путева – Управљач јавног пута дужан је да благовремено и на погодан начин обавештава јавност и кориснике путева о стању и проходности јавних путева, а у случају предвиђених ограничења односно обустава саобраћаја на јавном путу, у року од 48 сати пре почетка примене наведених мера.

*
* * *

Применом овлашћења из члана 108, а у вези са чл. 105. и 106. Закона о путевима и овлашћења из локалног прописа којим се, у складу са законом, уређује област путева, локални инспектор за путеве је овлашћен да управљачу пута наложи извршење прописаних мера и отклањање утврђених недостатака на путу.

Локални инспектор за путеве је овлашћен и да предложи органу ЈЛС надлежном за послове саобраћаја обуставу саобраћаја одређене категорије возила на путу, његовом делу или другом објекту.

9. Издавање дозволе као услов за вршење ванредног превоза

Превоз возилом и скупом возила која сама или са теретом прекорачују прописима дозвољено осовинско оптерећење, највећу дозвољену укупну масу, ширину, дужину или висину, сматра се ванредним превозом.

Ванредни превоз може се вршити на основу дозволе коју на захтев власника односно корисника возила издаје управљач јавног пута за сваки појединачни превоз, односно више превоза. Дозволом се одређују начин и услови превоза, као и износ накнаде за ванредни превоз.³¹

Евиденцију о издатим дозволама за ванредни превоз води управљач јавног пута у писаној, односно електронској форми.

Контролу ванредног превоза на јавном путу врши овлашћено лице органа ЈЛС надлежног за послове саобраћаја и овлашћено службено лице министарства надлежног за унапређење послова.

Мерење осовинских оптерећења, укупне масе и димензија возила која саобраћају на јавном путу врши управљач јавног пута уз присуство овлашћеног лица органа ЈЛС надлежног за послове саобраћаја.

Возило којим се обавља ванредни превоз, без дозволе управљача јавног пута, искључује из саобраћаја на јавном путу овлашћено лице ЈЛС и одређује место паркирања возила до прибављања дозволе.

За време трајања искључења из саобраћаја забрањено је коришћење возила које је у вршењу контроле искључено из саобраћаја, осим до места паркирања које одреди службено лице.

У одредбама члана 102. став 3. Закона о путевима прописано је да министарство надлежно за унапређење послова врши надзор над спровођењем овог закона, као и других прописа у вези са ванредним превозом, а чланом 105. тачка 8) наведеној

³¹ Видети: Правилник о начину обављања ванредног превоза („Службени гласник РС”, број 6/19).

законa дајто је овлашћење инспектору за путеве да искључи из саобраћаја возило којим се обавља ванредни превоз без дозволе или противно условима датим у дозволи за ванредни превоз.

*
* * *

Преглед овлашћења локалног инспектора за путеве у вршењу инспекцијског надзора над заштитом општинских путева и улица према члану 105. Закона о путевима

Локални инспектор за путеве овлашћен је да:

- забрани извршење радова који се изводе противно прописаним мерама заштите улице и општинског пута, његовог дела и путног објекта;
- предложи органу надлежном за техничко регулисање саобраћаја обуставу саобраћаја одређене категорије возила на улици и општинском путу, његовом делу или путном објекту;
- наложи отклањање недостатака на јавном путу, његовом делу или путном објекту насталих услед непредвиђених и непланираних околности којима се угрожава или може бити угрожена безбедност саобраћаја;
- наложи уклањање ограда, дрвећа, засада, грађевинског и другог материјала и натписа подигнутих, остављених или постављених супротно одредбама овог закона;
- наложи уклањање објеката, цевовода, водова, инсталација, натписа, ограда, дрвећа, засада, грађевинског и другог материјала са државног пута, његовог дела, путног објекта и путног земљишта, осим објеката, цевовода, водова и инсталација за које је установљено право службености или друго право одређено законом;
- забрани радове који се изводе у непосредној близини државног пута, његовог дела и путног објекта, а који могу угрозити њихову стабилност и безбедност саобраћаја;
- наложи уклањање саобраћајне сигнализације и опреме на државном путу која није постављена на основу решења општинског органа за послове саобраћаја;
- искључи из саобраћаја на државном путу возило којим се обавља ванредни превоз без дозволе или противно условима датим у дозволи за ванредни превоз;
- наложи управљачу пута постављање физичких препрека којима се онемогућава прикључење на улицу и општински пут, саобраћајним прикључком или укрштањем путева, односно прикључком прилазног пута на улицу и општински пут, до прибављања употребне дозволе за прикључак;
- наложи уклањање саобраћајног прикључка на улици и општинском путу на путном земљишту, ако за изграђени саобраћајни прикључак нису прибављени услови и решење управљача јавног пута, односно грађевинска дозвола у остављеном року;
- наложи уклањање ствари, односно материја које су се нашле на улици и општинском путу и које могу оштетити пут или угрожавају безбедност саобраћаја, као и возила онеспособљеног за даљу вожњу којим се омета коришћење пута;
- наложи спровођење провере, мапирања ризика, идентификације и рангирања опасних места, односно независне оцене;³²
- наложи мере прописане одлуком ЈЛС.

³² Ова питања ближе су обрађена у делу Приручника који се односи на *Посебне захтеве које јавни пут мора да испуни са адекватном безбедношћу саобраћаја*.

4. ОДРЖАВАЊЕ ЈАВНИХ ПУТЕВА

У пословику инспекцијског надзора над одржавањем улица и општинских путева, локални инспектор за путеве проверава:

- *радове на одржавању јавног пута, његовог дела и путног објекта;*
- *техничку и другу документацију за одржавање пута, његовог дела и путног објекта;*
- *стање пута, његовог дела и путног објекта;*
- *правилно одржавање пута, његовог дела и путног објекта у складу са техничким и другим прописима и условима којима се осигурава способност пута, његовог дела и путног објекта за несметано и безбедно одвијање саобраћаја и др.*

*

Према *Закону о комуналним делатностима*, одржавање улица и путева у градовима и другим насељима обухвата извођење радова којима се обезбеђује несметано и безбедно одвијање саобраћаја и чува и унапређује употребна вредност улица, путева, тргова, платоа и слично. Дужност ЈЛС је да обезбеде услове за обављање комуналних делатности, као и квалитет и обим, доступност, континуитет и надзор над њиховим вршењем и, у складу са законом, својом одлуком пропишу начин обављања комуналних делатности, као и општа и посебна права и обавезе вршилаца комуналне делатности и корисника услуга на својој територији, укључујући и начин плаћања цене комуналне услуге.

*Уредбом о начину и условима за опочињање обављања комуналних делатности*³³ утврђени су минимална стручна и кадровска оспособљеност и минимални технички капацитет вршилаца комуналних делатности за опочињање обављања делатности одржавање улица и путева.

Према тој уредби, подносилац захтева за проверу испуњености услова за опочињање обављања комуналне делатности одржавања улица и путева³⁴ мора да има минимални технички капацитет, по броју километара улица и путева за одржавање, и то:

³³ „Службени гласник РС”, бр. 13/18, 66/18 и 51/19.

³⁴ Акт о испуњености услова за обављање комуналне делатности издаје министарство надлежно за комуналне делатности у складу са чланом 8а Закона о комуналним делатностима.

Ред. број	Технички капацитет	Број километара улица и путева за одржавање				
		до 30 km	од 30 km до 60 km	од 60 km до 100 km	од 100 km до 150 km	преко 150 km
1.	Утоваривачи	0	0	0	2	2
2.	Ровокопачи	0	0	1	1	2
3.	Комбинирка	1	1	1	1	2
4.	Цистерна за воду	0	0	1	1	2
5.	Кипер возило	1	2	2	3	3
6.	Компресор	0	0	1	2	2
7.	Ваљци самоходни за земљане радове	0	0	1	1	2
8.	Ваљак за асфалт	0	0	0	1	2
9.	Тестера за асфалт	0	0	0	1	2
10.	Вибро плоча	1	1	1	2	2
11.	Вибро набијач	0	1	1	2	2
12.	Плато приколица	0	0	0	1	1
13.	Прскалица за емулзију	0	0	0	1	1
14.	Чистилица за асфалт	0	0	0	1	2
15.	Глодалица за асфалт	0	0	0	1	2
16.	Топли контејнери за асфалт	0	0	0	1	1
17.	Опрема за зимску службу (посипачи соли)	0	0	0	3	4
18.	Опрема за зимску службу (раоници за чишћење снега)	0	1	2	3	4
19.	Машина за фарбање	0	0	0	1	1
20.	Косачица за траву	0	0	0	3	4
21.	Тримери за кошење траве	2	2	3	3	4
22.	Путарско возило	1	1	1	2	3
23.	Сигнална приколица за обезбеђивање	0	0	1	1	2

Према *Закону о њишевима*, одржавање јавног пута јесте извођење радова и обављање услуга у оквиру постојећег путног земљишта којима се обезбеђује очување карактеристика пута у стању које је било у тренутку његове изградње или реконструкције.

Одржавање јавног пута обухвата редовно одржавање, рехабилитацију и ургентно одржавање. Редовно и ургентно одржавање пута, као и радови на рехабилитацији јавног пута ближе су уређени подзаконским актима које је донео министар надлежан за послове саобраћаја³⁵.

Редовно одржавање јавних њишева обухвата скуп активности, мера и радова који се предузимају током дела или целе календарске године, на путној мрежи или

³⁵ Правилник о радовима на редовном одржавању јавних путева („Службени гласник РС”, број 15/20), Правилник о врсти радова и начину извођења радова на ургентном одржавању јавног пута („Службени гласник РС”, број 75/19) и Правилник о радовима на рехабилитацији јавног пута („Службени гласник РС”, број 23/19).

на појединим деоницама пута ради одржавања и очувања функционалне исправности јавног пута, путних објеката, саобраћајне сигнализације и опреме пута.

Радови на редовном одржавању јавног пута

Радови на редовном одржавању јавног пута јесу нарочито:

- преглед, утврђивање и оцена стања пута и путног објекта;
- местимично поправљање оштећења коловозне конструкције и осталих елемената пута;
- местимична површинска обрада коловозног застора;
- чишћење коловоза и осталих елемената пута у границама путног земљишта;
- одржавање и уређење банклина и берми;
- одржавање косина насипа, усека и засека;
- чишћење и одржавање јаркова, ригола, пропуста и других делова система за одводњавање пута;
- замена деформисаних, дотрајалих или привремених пропуста за воду;
- поправка, замена, допуна и обнављање саобраћајне сигнализације и опреме;
- редовно чишћење и одржавање саобраћајне сигнализације и опреме;
- замена, допуна и обнављање оштећене или дотрајале опреме пута и објеката и опреме за заштиту пута, саобраћаја и околине;
- чишћење опреме пута и објеката и опреме за заштиту пута, саобраћаја и околине;
- уређивање зелених површина у путном земљишту (кошење траве, крчење шибља и сечење дрвећа);
- примена мера за уклањање снега и леда на коловозу пута и саобраћајним површинама аутобуских стајалишта и паркиралишта.

Обезбеђења зоне радова на редовном одржавању пута и постављање привремене саобраћајне сигнализације врши се у складу са решењем о техничком регулисању саобраћаја које доноси орган ЈЛС надлежан за послове саобраћаја, на захтев управљача пута. Саставни део тог решења је саобраћајни пројекат, који израђује управљач пута.

Правилником о радовима на редовном одржавању јавних путева ближе се уређују врсте радова, технички услови и начин извођења радова на редовном одржавању.

Рехабилитација јавног пута јесте врста одржавања, тј. извођење радова на јавном путу и путном објекту у границама путног земљишта, ради очувања карактеристика пута у истом или приближно истом стању које је било у тренутку његове изградње или последње реконструкције.

Радови на рехабилитацији јавног пута

Радови на рехабилитацији јавног пута нарочито обухватају:

- обнављање и замену дотрајалих коловозних конструкција, односно њених делова, а нарочито наношење новог асфалтног слоја одређене носивости по целој ширини постојећег коловоза;
- постављање шљунчаног односно туцаничког застора на неасфалтираним путевима;

Радови на рехабилитацији јавног пута

- обраду површине коловозног застора или заптивање;
- замену сложених дилатационих справа, изолације, коловоза, ограда, сливника, лежишта, оштећених секундарних елемената и дотрајалих пешачких стаза на мостовима, надвожњацима, подвожњацима и вијадуктима;
- постављање система, опреме и уређаја за управљање саобраћајем за чије постављање није потребно прибавити грађевинску дозволу;
- обнављање антикорозивне заштите челичних конструкција мостова, надвожњака, подвожњака и вијадуката;
- замену или поправку постојећих дренажних система и хидроизолације у тунелима и поправке тунелске облоге;
- поправку оштећених потпорних, обложних и порталних зидова;
- замену дренажних и система за одводњавање јавног пута и путног објекта.

Радови на рехабилитацији пута изводе се на основу техничког описа уз предмер радова.

Управљач пута дужан је да надлежном органу ЈЛС достави извештај о изведеним радовима на рехабилитацији пута оверен од стране стручног надзора са записником о извршеном техничком прегледу изведених радова, у року од 30 дана од дана завршетка радова.

Ургентно одржавање јавних њушева обухвата радове који се морају хитно извести ради отклањања штетних последица насталих елементарним непогодама и другим несрећама, ванредним и непредвиђеним околностима и обезбеђивања проходности пута и безбедног одвијања саобраћаја.

Орган ЈЛС надлежан за послове саобраћаја, на захтев управљача јавног пута доноси решење о техничком регулисању саобраћаја, чији је саставни део саобраћајни пројекат који обезбеђује управљач јавног пута и садржи начин обезбеђења зона радова на ургентном одржавању пута.

Радови на одржавању јавног пута по правилу се изводе тако да се не обуставља саобраћај. Ако се радови не могу извести без обуставе саобраћаја на захтев управљача јавног пута, орган ЈЛС надлежан за послове саобраћаја доноси решење о обустави саобраћаја, по претходно прибављеном мишљењу министарства надлежног за унутрашње послове и претходно прибављеној сагласности управљача јавног пута на који се преусмерава саобраћај. Саставни део решења је саобраћајни пројекат. У случају обуставе саобраћаја, управљач јавног пута на коме је саобраћај обустављен, дужан је да путем средстава јавног информисања обавести јавност 48 сати пре почетка обуставе саобраћаја.

Одржавање посебних елемената њуша – Као што је већ наглашено, одржавање државних путева I и II реда није у надлежности ЈЛС. Међутим, када државни пут пролази кроз насеље, законом су успостављена правила у погледу надлежности за одржавање, а тиме и за вршење инспекцијског надзора, односно опредељивање надлежности локалне, покрајинске и државне инспекције за путеве.

Тако, управљач државног пута одржава коловозну конструкцију као саставни део државног пута и саобраћајну сигнализацију на државном путу, осим уређаја за давање светлосних саобраћајних знакова и туристичке сигнализације.

Додатне елементе, објекте и опрему државног пута (тротоар, раскрснице за потребе насеља, простори за паркирање, јавна расвета, светлосна и друга сигнализација за потребе насеља, бицикличке стазе, пешачке стазе и сл.) који су изграђени за потребе насеља, одржава ЈЛС.

Аутобуска стајалишта изграђена ван коловоза државног пута у насељу, одржава ЈЛС.

Спојне рампе денивелисане раскрснице (раскрсница у више нивоа) одржава управљач јавног пута вишег реда.

*
* * *

У вршењу инспекцијског надзора локални инспектор за путеве је овлашћен да наложи управљачу пута, односно вршиоцу комуналне делатности мере којима се обезбеђује трајно, непрекидно и квалитетно одржавање улица и општинских путева, тј. да на основу Закона о комуналним делатностима и одлуке ЈЛС наложи радове за отклањање недостатака на путу који, у складу са Законом о путевима и прописима донетим на основу тог закона, спадају у област одржавања путева.

5. ПОСЕБНИ ЗАХТЕВИ КОЈЕ ЈАВНИ ПУТ МОРА ДА ИСПУНИ СА АСПЕКТА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

Законом о путевима, прописане су посебне одредбе са циљем да се постигне већа безбедност саобраћаја на јавним путевима.

Провера безбедности саобраћаја – Управљач пута је у обавези да обезбеди проверу безбедности саобраћаја на општинским путевима и улицама којима управља, и то циљане провере за деонице путева највећег ризика, према мапи ризика путева и улица.

Циљане провере се спроводе за делове јавних путева и улица на којима је забележено нагомилавање саобраћајних незгода, односно забележен већи ризик од страдања.

Провера безбедности саобраћаја на општинском путу и улици врши се у складу са Законом о путевима и на основу њега донетог Правилника о начину спровођења ревизије и провере и саставу стручног тима за спровођење ревизије и провере³⁶.

³⁶ „Службени гласник РС”, број 52/19.

Мапирање ризика, идентификација и рангирање опасних места – Управљач општинских путева и улица дужан је да најмање једном у периоду од пет година обезбеди пројекте мапирања ризика, односно пројекте идентификације и рангирања опасних места (црне тачке) на путевима којима управља.

За најризичнија опасна места и деонице управљач јавног пута дужан је да детаљно сагледа проблеме безбедности саобраћаја и предузме мере за отклањање ризика.

Министар прописује начин утврђивања деоница највећег ризика и идентификације и рангирања опасних места (црних тачака)³⁷.

Независна оцена утицаја пушта на саобраћајне незгоде са погинулим лицима – У случају настанка саобраћајне незгоде са најмање једним погинулим лицем, управљач јавног пута дужан је да обезбеди независну оцену доприноса јавног пута настанку, односно последицама саобраћајне незгоде, у року од 30 дана од дана пријема извештаја о саобраћајној незгоди од стране министарства надлежног за унутрашње послове.

Управљач јавног пута дужан је да достави независну оцену инспекцији за јавне путеве у року од 30 дана од дана пријема независне оцене од стручног тима који је изабран да врши оцену.

На основу независне оцене, у којој је утврђено да је пут допринео настанку односно последицама саобраћајне незгоде, управљач јавног пута у року од 60 дана од дана добијања независне оцене предузима мере ради унапређења безбедности пута и спречавања настанка саобраћајних незгода, односно тежих последица саобраћајних незгода³⁸.

Чланом 105. ставком 14) Закона о путовима даје се овлашћење инспектору за путове да наложи спровођење провере, мапирања ризика, идентификације и рангирања опасних места, односно независне оцене.

Наведене законске одредбе, као и одредбе подзаконских аката из 2019. године представљају новину у инспекцијском надзору у области путева, па се може очекивати да ће се, посебно на локалу, питањима у вези са применом ових одредби посветити већа пажња.

37 Министар грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре донео је Правилник о начину утврђивања деоница највећег ризика и идентификације и рангирања опасних места, саставу стручног тима за мапирање ризика и условима за чланове тог тима („Службени гласник РС”, број 68/19).

38 Видети: Правилник о садржини и начину спровођења независне оцене доприноса јавног пута настанку, односно последицама саобраћајне незгоде („Службени гласник РС”, број 46/19).

III НАЧИН ВРШЕЊА ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА

Локални инспектор за путеве у вршењу надзора поступа примењујући посебне законе који уређују област путева, подзаконске прописе и одлуке које ЈЛС доноси на основу тих закона, одредбе ЗИН-а и ЗУП-а.

Редослед примене прописа локалног инспектора за путеве при вршењу инспекцијског надзора приказан је у следећем прегледу:

У поступку вршења инспекцијског надзора, локални инспектор за путеве непосредно примењује одредбе посебних закона у овој области – **Закон о комуналним делатностима** и **Закон о путевима**, као и прописа донетих на основу овлашћења из ових закона.

На питања која нису уређена посебним законом и подзаконским прописима примењују се одредбе кровног закона за све инспекције – **Закон о инспекцијском надзору** (процена ризика и планирање инспекцијског надзора, превентивно деловање, координација и усклађивање инспекцијског надзора, инспекцијске мере, поступак према нерегистрованим субјектима, сразмерност у изрицању инспекцијских мера и др.).

На питања која нису уређена посебним законима и ЗИН-ом, примењују се одредбе **Закон о општем управном поступку**.

1. ВРСТЕ И ОБЛИЦИ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА

С циљем да се стандардизује инспекцијски надзор, чланом 6. став 1. ЗИН-а утврђени су врсте и облици инспекцијског надзора, што се односи и на локалну инспекцију за путеве.

Нужно је да инспектор познаје законске одредбе о врстама инспекцијског надзора, с обзиром на њихов значај за правилан ток поступка, а нарочито у погледу обавезности издавања налога, обавештења о инспекцијском надзору и отпочињања инспекцијског надзора, о чему ће даље бити речи.

ЗИН дефинише следеће врсте инспекцијског надзора:

Редован инспекцијски надзор представља правило и срж инспекцијских активности, а врши се према плану инспекцијског надзора, који је заснован на утврђеном стању у области у којој се врши надзор и на систематично припремљеној процени ризика.

Ванредни инспекцијски надзор је изузетак и представља коректив редовног инспекцијског надзора, а врши се у следећим случајевима:

1. *када је неопходно да се, сајласно делокрућу инспекције, иредузму хитне мере*

Према члану 6. став 4. ЗИН-а, хитне мере се предузимају ради спречавања или отклањања непосредне опасности по живот или здравље људи, имовину, права и интересе запослених и радно ангажованих лица, привреду, животну средину, биљни или животињски свет, јавне приходе, несметан рад органа и организација, комунални ред или безбедност.

Ако се имају у виду законски разлози за предузимање хитних мера и област надзора локалног инспектора за путеве, може се закључити да ова инспекција у свом раду веома често има разлоге за предузимање хитних мера које могу бити проузроковане елементарним непогодама, ванредним и непредвиђеним околностима и забрањеним активностима на путу, а по својој природи могу угрозити учеснике саобраћаја, имовину (пут, путни објекти и др.), безбедност саобраћаја на путу и друга законом заштићена добра.

2. *када се после доношења годишњег плана инспекцијског надзора процени да је ризик висок или критичан или се промене околности*

Из разлога који су већ наведени за предузимање хитних мера у инспекцијском надзору над заштитом и одржавањем путева често се стичу и разлози за ванредни инспекцијски надзор услед промене степена ризика или околности после доношења годишњег плана инспекцијског надзора.

3. *када такав надзор захтева надзирани субјекти*

Ванредни инспекцијски надзор по захтеву надзираног субјекта може бити *ујаврћујући*, који се врши када је потребно утврдити испуњеност прописаних услова, након чијег испуњења надзирани субјект стиче право на почесто рада или обављања делатности, вршења активности или остваривање

одређеног права, у складу са посебним законом, или *йотйврђујући*, који се врши када надзирани субјект поднесе захтев да се потврди законитост и безбедност поступања у вршењу одређеног права или извршењу одређене обавезе, односно законитост и безбедност у његовом пословању.

Ванредни инспекцијски надзор по захтеву надзираног субјекта, води се по правилима општег управног поступка, што значи да је поступак покренут када орган прими захтев странке, да подносилац захтева има својство странке и да је инспекција дужна да у прописаним роковима захтева, донесе и обавести надзиран субјект о донетом решењу.

ПРИМЕР: Потврђујући надзор

Одредбама члана 70. Закона о путевима, између осталог, прописано је да је управљач јавног пута дужан да у року од три дана од почетка радова на ургентном одржавању обавести надлежну инспекцију уз приложени опис узрока и предузетих мера. Уколико надлежна инспекција процени да обим и врста предузетих радова превазилазе хитне радове, упутиће управљача пута на примену одредаба закона којима се уређују послови на изградњи и реконструкцији путева.

4. *ради сиречавања обављања делатности и вршења активности нерегистрованих субјеката*

Ради спречавања и сузбијања делатности нерегистрованих субјеката, о чему ће више бити речи даље у тексту, ЗИН је овластио инспекцију да врши инспекцијски надзор и мимо плана инспекцијског надзора, тј. да изврши ванредан инспекцијски надзор.

5. *йо захтеву јавној тужиоца*

У складу са чланом 282. Законика о кривичном поступку, јавни тужилац може поднети захтев државним и другим органима и правним лицима да му пружи потребна обавештења. У описаној ситуацији, инспекција може спровести ванредни инспекцијски надзор како би јавном тужилаштву доставила тражене податке.

6. *када се јосиуја йо йредсйавци йравној или физичкој лица, а йроцењени ризик је већи од незнајној*

Представке које инспекцији подносе грађани и други субјекти представљају важан извор сазнања о стању у области надзора над путевима. При покретању поступка по службеној дужности инспекција узима у обзир и представке грађана и организација и упозорења надлежних органа.

7. *када друјосйейени орјан йреко инсйекције дойуњава йосйујак или йонавља цео йосйујак или њејов део, а нису исйуњени услови за дојунски налој*

Овај разлог за ванредни инспекцијски надзор примењује се ради утврђивања чињеница које су од значаја за инспекцијски надзор, које нису утврђене у редовном, ванредном, мешовитом или контролном инспекцијском надзору, а у току поступка је већ извршен допунски инспекцијски надзор.

Мешовити инспекцијски надзор је врста надзора уведена изменама и допунама ЗИН-а из 2018. године, а врши се истовремено као редовни и ванредни надзор код истог надзираног субјекта, када се предмет редовног и ванредног инспекцијског надзора делимично или у целости поклапају или су повезани.

ПРИМЕР: Мешовити надзор

Представком се указује на оштећење саобраћајног знака на одређеном путу, а планом инспекцијског надзора је предвиђен инспекцијски надзор над саобраћајном сигнализацијом у том насељу или подручју. У тој ситуацији се издаје налог за мешовити инспекцијски надзор, који подразумева редовни, планирани надзор и надзор по представи, за који се не издаје посебан налог.

Контролни инспекцијски надзор врши се ради утврђивања извршења мера које су предложене или наложене надзираном субјекту у оквиру редовног, ванредног или мешовитог инспекцијског надзора.

Допунски инспекцијски надзор врши се, по службеној дужности или поводом захтева надзираног субјекта, ради утврђивања чињеница које су од значаја за инспекцијски надзор, а које нису утврђене у редовном, ванредном, мешовитом или контролном инспекцијском надзору. Може се извршити само један допунски инспекцијски надзор, у року који не може бити дужи од 30 дана од окончања редовног, ванредног, мешовитог или контролног инспекцијског надзора.

Чланом 7. ЗИН-а прописано је да инспекцијски надзор, *према облику*, може бити теренски и канцеларијски.

Теренски инспекцијски надзор врши се изван службених просторија инспекције, на лицу места, и састоји се од непосредног увида у стање јавних и некатегорисаних путева, опрему и уређаје, као и документацију надзираног субјекта.

Канцеларијски инспекцијски надзор врши се у службеним просторијама инспекције, увидом у акте, податке и документацију надзираног субјекта.

2. ПРОЦЕНА РИЗИКА И ПЛАНИРАЊЕ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА

Локална инспекција за путеве је у обавези да прикупља податке и прати и анализира стање у области свог делокруга. То чини непосредним прикупљањем података, помоћу контролних листа, података прибављених од органа и других ималаца јавних овлашћења, пре свега, управљача пута, других инспекција, месних заједница, из представки грађана и др.

На основу анализе стања, локална инспекција за путеве процењује ризик, доноси план, предузима превентивне активности, предлаже мере и активности за побољшање стања у својој области и др.

Процена ризика – Локална инспекција за путеве у обавези је да, у складу са ЗИН-ом и подзаконским прописима³⁹, врши систематичну процену ризика у својој области надзора током припреме плана инспекцијског надзора и пре и током инспекцијског надзора.

Према ЗИН-у, инспекцијски надзор заснива се на процени ризика и сразмеран је процењеном ризику, тако да се ризиком делотворно управља. Ризик је, према законским одредбама, комбинација вероватноће настанка штетних последица по законом и другим прописом заштићена добра, права и интересе, које могу настати из пословања или поступања надзираног субјекта, с једне стране, и вероватне тежине тих последица, с друге стране.

Практично, проценом ризика оцењује се да ли поступци или пословање неког субјекта могу довести до штетног утицаја на живот и здравље људи, безбедност саобраћаја; комунални ред и животне потребе физичких и правних лица, јавне приходе и друга заштићена добра. Процењује се тежина штетних последица поступања или пословања и вероватноћа њиховог настанка, тако да се добије процењени степен ризика, који може бити незнатан, низак, средњи, висок и критичан, с тим да инспекција није дужна да врши инспекцијски надзор када је процењен низак ризик.

У вршењу надзора инспекција за путеве усмерава своје активности на заштиту пута, односно високоризичне субјекте, као што су субјекти који оштећују пут и заузимају га без одговарајуће сагласности/одобрења, кориснике и суседе пута који предузимају активности које оштећују пут и угрожавају безбедност саобраћаја. Такође, у домену одржавања путева, приоритет имају оштећења коловозне конструкције, препреке на путу, клизаве површине, исправност саобраћајне сигнализације, система за одводњавање, прегледност пута и др.

Када је реч о учесталости инспекцијског надзора на основу процењеног ризика, инспекција може ускладити свој план са прописаном учесталошћу вршења прегледа пута у оквиру редовног одржавања пута (чл. 4–36. Правилника о радовима на редовном одржавању пута).

³⁹ Поред општих елемената за процену ризика које је утврдио закон, заједничке елементе процене ризика у инспекцијском надзору прописала је Влада Уредбом о заједничким елементима процене ризика („Службени гласник РС”, број 81/15). Осим тога, ЈЛС је у обавези пропише посебне елементе процене ризика и учесталост вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика, за изворне послове. Такве акте су донели, на пример, градови Зрењанин, Кикинда и Сомбор.

Ради утврђивања стања *јавној њуџи* и *њуџној објекџи* врше се следећи прегледи:

- редовни – утврђује се потреба за извођењем радова на појединим елементима јавног пута; преглед општинских јавних путева, према наведеном правилнику, врши се једном месечно;
- *сезонски (конџролни)* – обављају се најмање два пута годишње, у пролеће и јесен, са циљем да се утврди и евидентира стање појединих елемената јавног пута;
- *системаџски* – обављају се по потреби, ако се при осталим прегледима утврде велика оштећења која угрожавају потребну носивост и функционалност појединих елемената јавног пута;
- *ванредни* – врше се после ванредних догађаја као што су елементарне непогоде у зони јавног пута (земљотрес, поплаве, клизања терена, већи удари леда на рекама, лавине, осулине и сл.).

Редовни, сезонски и ванредни *џреплед сиџнализације* и *оџреме* обавља се на начин и по поступку који су утврђени за редовне, сезонске и ванредне прегледи јавних путева, а специјални прегледи обављају се на елементима сиџнализације и опреме са сложенијим техничким решењима као што су светлосна сиџнализација, телекомуникација, осветљење и опрема комплексних објеката.

План инсџекцијској надзора – На основу утврђеног стања и процене ризика, локална инсџекција за путеве припрема план инсџекцијског надзора у складу са одредбама члана 10. ЗИН-а, тако што доноси стратешки (вишегодишњи) и годишњи план инсџекцијског надзора. Годишњи план инсџекцијског надзора спроводи се кроз оперативне планове инсџекцијског надзора (шестомесечни, тромесечни и месечни).

Планирање увек значи и предвиђање за будућност, јер се доношењем плана тежи постићи одређени циљ – одређено стање у будућности, односно промена постојећег стања. Међутим, тај циљ мора бити и објективно остварљив, а такав ће бити ако се темељи на стварним могућностима. Зато је потребно доносити планове на основу извршене свеобухватне анализе постојећег стања и јасно идентификованих постојећих проблема и планирати активности у оквиру могућности и надлежности инсџекције.⁴⁰

Чланом 10. ЗИН-а, између осталог, прописан је садржај плана инсџекцијског надзора. План обавезно садржи: циљеве које инсџекција тежи да оствари у планираном периоду – исказане у мерљивим ефектима, као и начин за постизање постављених циљева; учесталост и обухват вршења инсџекцијског надзора по областима и сваком од степена ризика; преглед надзираних субјеката код којих ће се вршити инсџекцијски надзор или делатности односно активности које ће се надzirати, ако није могуће утврдити надзиране субјекте или је њихов број превелик, са одговарајућим информацијама од значаја за вршење инсџекцијског надзора и одређење субјеката код којих ће се вршити надзор; територијално подручје на коме ће се вршити инсџекцијски надзор; процењени ризик за надзиране субјекте, односно делатности или активности које ће се надzirати или територијално подручје и другу територијалну и сличну целину, објекат и групе објеката; период у

⁴⁰ ЗИН-ом је у члану 59. прописан прекршај за руководиоца инсџекције ако не спроводи план инсџекцијског надзора, а да не постоје нарочито оправдане изузетне околности које је у томе спречавају.

коме ће се вршити инспекцијски надзор; информације о облицима инспекцијског надзора који ће се вршити; податке о ресурсима инспекције који ће бити опредељени за вршење инспекцијског надзора; планиране мере и активности превентивног деловања инспекције и планиране мере и активности за спречавање обављања делатности и вршења активности нерегистрованих субјеката, очекивани обим ванредних инспекцијских надзора у периоду у коме ће се вршити редован инспекцијски надзор, са одговарајућим образложењима, као и друге елементе од значаја за планирање и вршење инспекцијског надзора.

Локална инспекција за путеве дужна је да предлог плана за наредну годину припреми и достави најкасније до 1. децембра текуће године органу или организационој јединици или телу које врши координацију инспекцијског надзора над пословима из изворне надлежности ЈЛС. По прибављеном мишљењу, односно смерницама и упутствима координационог тела, план се усваја до 31. децембра текуће године и објављује на интернет страници те инспекције.

3. САРАДЊА, УСКЛАЂИВАЊЕ И КООРДИНАЦИЈА ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА

У складу са својим надлежностима и одредбама ЗИН-а, локална инспекција за путеве сарађује са другим органима државне управе, органима АП и ЈЛС, правосудним и другим државним органима и другим заинтересованим органима и организацијама. Ова сарадња остварује се и у складу са прописима о државној управи, локалној самоуправи и посебним законима с циљем повећања свеобухватности и делотворности, избегавања преклапања и непотребног понављања инспекцијског надзора.

Сарадња и усклађивање инспекцијског надзора нарочито обухватају: међусобно обавештавање, размену података, знања и искуства, пружање помоћи, координирање планова рада у поступку вршења самосталног или заједничког инспекцијског надзора инспекције за путеве и других инспекција, ради спречавања обављања делатности и вршења активности нерегистрованих субјеката и друго.

Ако се има у виду да мрежу путева на територији ЈЛС, поред локалних, чине и државни путеви, да се путеви граниче и укрштају, да су за државни пут кроз насеље, у границама својих овлашћења, задужене и локална и државна инспекција за путеве и слично, сарадња ове две инспекције је претпоставка успешног вршења инспекцијског надзора. Исто важи и засарадњу локалне инспекције за путеве, с једне стране, и комуналне и грађевинске инспекције, с друге стране, јер се надлежности све три инспекције прожимају на путу, као објекту надзора.

Од посебног значаја је сарадња локалне инспекције за путеве и комуналне милиције и полиције.

Послови комуналне милиције, у смислу Закона о комуналној милицији⁴¹, између осталог, јесу послови одржавања комуналног и другог законом уређеног реда од значаја за комуналну делатност у области улица, општинских и некатегорисаних путева, а обављају се организованим присуством комуналних милиционара на местима одржавања реда, предузимањем других превентивних мера и применом законом предвиђених овлашћења комуналне милиције. У вршењу својих послова, комунална милиција може да спречи разне видове оштећивања пута, путних објекта, опреме сигнализације, да обавести надлежну инспекцију о предузимању радњи и активности на путу којима се пут оштећује, да обавести локалну инспекцију за путеве о оштећењу коловоза које захтева хитне радове на одржавању пута и др. Чланом 7. Закона о комуналној милицији утврђена је обавеза сарадње ове службе са локалним инспекцијским службама, а ЈЛС је обавезна да ближе уреди облике и начин остваривања те сарадње.

Сарадња локалне инспекције за путеве и полиције (првенствено саобраћајне) доприноси правовременом отклањању недостатака на путу који могу угрозити безбедност саобраћаја.

Осим координације коју врше саме инспекције, чланом 12. ЗИН-а је на системски начин уређена координација инспекцијског надзора на републичком нивоу, коју обезбеђује Координациона комисија, коју образује Влада, као облик координације предвиђен законом.⁴² Када је реч о изворним пословима, ставом 14. овог члана одређено је да се одлуком надлежног органа АП и органа ЈЛС одређује који орган, унутрашња организациона јединица или тело координира инспекцијски надзор над пословима из њихове изворне надлежности. Према ЗИН-у, координациона комисија, односно тело за координацију обавља следеће послове: разматра и даје мишљење на предлоге планова инспекцијског надзора; даје смернице и упутства с циљем координације активности инспекција; разматра нацрте одлука и других прописа којима се уређују питања инспекцијског надзора, анализира праксу инспекцијског надзора и заузима ставове ради уједначавања поступања инспекције у истим или сличним ситуацијама према свим надзираним субјектима и објављује те ставове; анализира потребе за финансирањем, техничком опремљеношћу и стручним усавршавањем инспектора; даје стручно мишљење о предлозима контролних листа, као и њихових измена и допуна; стара се о томе да се на службеној интернет страници објављују прописи, акти и документи који се односе на инспекцијски надзор и др.

Одредбама ЗИН-а које се односе на координацију инспекцијског надзора и извршење решења, извршено је усклађивање са новинама уведеним Законом о државној управи (члан 75) и Законом о локалној самоуправи (чл. 88–88д) у погледу сарадње две или више општина, односно општина и градова ради ефикаснијег обављања појединих врста послова тако што је дата могућност да органи више ЈЛС могу заједнички

41 „Службени гласник РС“, број 49/19.

42 Интернет страница (републичке) Координационе комисије: <http://inspektor.gov.rs/>.

уредити обављање инспекцијских послова склапањем *споразума о сарадњи* у складу са законом којим је уређен систем локалне самоуправе, „а за инспекцијске послове који се обављају као поверени послови државне управе у складу са законом”.⁴³

То значи да је, ако град или општина нема капацитета за формирање локалне инспекције за путеве или жели да те послове организује на рационалнији и ефикаснији начин, Закон о локалној самоуправи омогућио остваривање међуопштинске сарадње са другим градом или општином, која се може остварити закључивањем споразума о оснивању заједничког органа или службе за локалну инспекцију за путеве, споразума о уступању обављања послова локалне инспекције за путеве и споразума о оснивању заједничког органа или службе за инспекцијске послове. У том случају сваки инспектор заједничке инспекције је месно надлежан за целу територију (подручје) за коју је заједничка инспекција основана. Сагласно члану 41. став 4. ЗИН-а, на исти начин више ЈЛС може заједнички спроводити управно извршење, и у том случају је свако службено лице месно надлежно за целу територију (подручје) на којој се спроводи заједничко управно извршење.

С обзиром на то да споразуми о сарадњи представљају новину у нормативној активности ЈЛС, у оквиру активности СКГО припремљени су модели споразума којима су прецизирани њихова садржина и поступак доношења, а за локалну инспекцију за путеве нарочито су интересантни Модел споразума о оснивању заједничке службе за инспекцијске послове и Модел споразума о уступању послова инспекције за путеве.⁴⁴

4. ПРЕВЕНТИВНО ДЕЛОВАЊЕ И КОНТРОЛНЕ ЛИСТЕ

4.1. Превентивно деловање

Један од основних циљева којима тежи ЗИН је превентивно деловање инспекције, па је и локална инспекција за путеве дужна да превентивно делује тако што своје деловање усмерава ка подстицању законитости и спречавању кршења закона и других прописа.

⁴³ Чланом 75. став 6. Закона о државној управи прописано је да сагласност за заједничко извршавање *поверених послова* даје Влада на предлог министарства надлежног за локалну самоуправу уз претходно прибављено мишљење министарства одговорног за извршавање поверених послова.

⁴⁴ СКГО је израдила „Методолошко упутство за израду споразума о међуопштинској сарадњи” и два модела споразума о међуопштинској сарадњи за одређене области инспекцијског надзора (устапање изворних послова између ЈЛС и заједничка служба за изворне и поверене послове); доступно на званичној интернет страници СКГО: <http://www.skgo.org/vesti/detaljno/2228/skgo-izradila-modele-sektorskih-sporazuma-za-uspostavljanje-medjuopstinske-saradnje>.

Локална инспекција за путеве превентивно делује на следећа три начина:

- *јавношћу рада инспекције* (објављивање важећих прописа и њихових измена, планова инспекцијског надзора и контролних листа, извештаја о раду и информација; обавештавање јавности о сазнањима о постојању озбиљног ризика и др.);
- *пружањем стручне и саветодавне подршке* надзираном субјекту – пружањем информација и савета из надлежности локалне инспекције за путеве у вези са пословањем и поступањем надзираног субјекта, укључујући и издавање акта о примени прописа и службене саветодавне посете;
- *предузимањем превентивних инспекцијских надзора* (о чему ће бити више речи у делу Приручника који се односи на инспекцијске мере).

Стручна и саветодавна подршка је облик превентивног деловања инспекције пружањем стручне и саветодавне подршке надзираном субјекту, било по службеној дужности било на захтев надзираног субјекта, коју инспекција организује ван инспекцијског надзора.

Службена саветодавна посета је облик превентивног деловања којим инспекција пружа стручну и саветодавну подршку надзираном субјекту на лицу места.

Локални инспектор за путеве о овим посетама сачињава *службену белешку* у коју уноси битне чињенице и околности ове посете, а ако у њима уочи пропуст, не предузима инспекцијске мере, већ у року од *осам дана након посете сачињава и доставља надзираном субјекту допис који садржи препоруке* о томе како да тај пропуст, односно недостатак или неправилност исправи и рок у ком то треба да учини. Обавеза надзираног субјекта је да обавести инспектора о томе да ли је и како је поступио по овим препорукама, у року наведеном у допису. Непоступање по овим препорукама, као и необавештавање инспектора може, у складу са проценом ризика, представљати разлог за покретање инспекцијског надзора.

Препорука у службеној саветодавној посети има снагу акта о примени прописа.

Службене саветодавне посете не могу се вршити код нерегистрованог субјекта.

Акт о примени прописа је писани акт у форми мишљења или акта другог назива у складу са законом, а односи се на примену закона или другог прописа из делокруга инспекције.

Акт о примени прописа издаје и на интернет страници објављује инспекција, односно надлежни орган или организација или организациона јединица, по сопственој иницијативи или на захтев физичког или правног лица.

Лице коме је издат акт о примени прописа није дужно да поступи по њему, а лицу које је поступило по том акту и код ког се касније буде обављао инспекцијски надзор не може због тога бити изречена инспекцијска мера, осим у следећим случајевима:

1. ако је после издавања акта о примени прописа промењен пропис тако да се друкчије уређује предмет акта о примени прописа, а на интернет страници је објављено обавештење о промени прописа;

2. ако је акт о примени прописа био нетачан, а инспекција или други надлежни орган или организација која је издала акт о примени прописа обавести ово лице о томе, при чему је од обавештења до почетка поступка инспекцијског надзора било довољно времена да ово лице отклони незаконитост која је настала услед нетачног акта о примени прописа;
3. ако је изрицање мера неопходно ради спречавања или отклањања опасности по живот или здравље људи, животну средину, биљни или животињски свет, с тим да у том случају лице има право на накнаду претрпљене штете;
4. ако инспекција утврди да је надзирани субјект – нерегистровани субјект.

4.2. Контролне листе

Инспекција за путеве дужна је да, у складу са чланом 14. ЗИН-а, сачини контролне листе, објави их на интернет страници и примењује, као и да најмање два пута годишње преиспитује садржину контролне листе и, по потреби, мења је и допуњује.

Контролна листа садржи списак питања из надлежности локалне инспекције за путеве, која се одређују према тежини могућих штетних последица, сагласно правилима о процени ризика. Правилним попуњавањем и употребом контролних листа процењује се степен ризика и мери се ниво усклађености пословања и поступања надзираних субјеката са законом и другим прописом. Степен ризика у контролној листи одређује се према укупном броју бодова за одређену целину (у коју су груписана сродна питања, што је пожељно код обухватнијих и обимнијих контролних листа) или на основу свеукупног броја бодова, што је пожељно код контролних листа које су мање обухватне и обимне.

Процена ризика у контролној листи приказана је у табели која следи.

	Опис контроле и смернице	Провера усклађености				Број бодова
		Усклађено	Није усклађено	Делимично	Није применљиво	
1.	Оштећења пута обележена прописаном сигнализацијом	Да – 10	Не – 0	Да – 6		
2.	Саобраћајни знакови исправни и видљиви	Да – 8	Не – 0	Да – 5		
3.	Саобраћајни знакови чисти и офарбани	Да – 3	Не – 0	Да – 1		

Резултат надзора у бодовима, као и могући број бодова: 100 (100%), приказани су у следећој табели:

Р. бр.	Степен ризика	Број бодова у надзору у %
	Незнатан	91–100
	Низак	81–90
	Средњи	71–80
	Висок	61–70
	Низак	60 и мање

Локална инспекција за путеве не може да преузме контролне листе републичке инспекције које су сачињене за област државних путева (као што се то чини код поверених послова), већ је дужна сачинити своје листе које се односе на улице, општинске и некатегорисане путеве, у складу са законом и прописом ЈЛС у овој области. Истина, највећи број питања која се применом Закона о путевима односе на јавне путеве, применљив је и за државне и општинске јавне путеве, тако да контролне листе републичке инспекције могу послужити као смернице у сачињавању листа за изворне послове које врше локални инспектори за путеве.

Контролне листе се обавезно примењују у поступку редовног и мешовитог инспекцијског надзора у делу који се односи на редован надзор, док за поступак ванредног инспекцијског надзора употреба контролне листе није обавезна.

Инспектор је у обавези да се придржава питања из контролне листе, с тим што у току надзора може поставити питања и изван листе ако су она у блиској вези са предметом надзора и ако је то неопходно ради потпуног утврђивања чињеничног стања у предметној ствари.

Координационо тело ЈЛС за инспекцијске послове из сопствене надлежности даје стручно мишљење о предлозима контролних листа, као и њихових измена и допуна.

Значај објављивања контролних листа је у томе да оне постану доступне надзираним субјектима како би они могли да се упознају са њиховом садржином, отклоне ризике и благовремено ускладе своје пословање са прописима. На основу садржаја контролне листе надзирани субјект може сачинити и доставити локалној инспекцији за путеве извештај о самопровери испуњености захтева из контролне листе и самопроцени ризика, уз који обавезно прилаже документацију која поткрепљује наводе из извештаја. Такође, инспекција може да достави контролну листу надзираном субјекту и да затражи од њега да сачини и достави извештај о самопровери испуњености захтева из контролне листе и самопроцени ризика. Контролна листа се може доставити, на пример, управљачу пута, инвеститору, односно извођачу радова на путу и сл.

5. ПОСТУПАК ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА

5.1. Прикупљање података од значаја за вршење инспекцијског надзора над надзираним субјектом

Обавеза је инспектора да се, пре почетка инспекцијског надзора, припреми за вршење тог инспекцијског надзора како би тачно знао шта тражи и надзире и на тај начин скратио његово трајање.

Локални инспектор за путеве, пре свега, прикупља податке о претходним инспекцијским надзорима над надзираним субјектом и друге податке од значаја за предстојећи надзор и, по службеној дужности, прибавља јавне исправе и податке из евиденција, односно регистара које воде надлежни органи и други имаоци јавних овлашћења, а који су неопходни за инспекцијски надзор, а нарочито: да ли је пут уписан у Катастар непокретности као јавни или некатегорисани пут, ко је управљач пута, односно у чијој обавези је одржавање пута, да ли је надлежни орган односно управљач пута издао одговарајући акт за радове и друге активности на путу, податке о инвеститору и извођачу радова на путу, о саобраћајној сигнализацији на путу и друго, као и податке о носиоцима права службености и других права на путу, корисницима односно власницима земљишта које се граничи са путем и др.

Инспектор прибавља по службеној дужности јавне исправе и податке из евиденција, односно регистара које воде надлежни органи и други имаоци јавних овлашћења, који су неопходни за инспекцијски надзор и не може да их тражи од надзираног субјекта, јер би тиме учинио прекршај из члана 207. ЗУП-а.

С друге стране, надлежни органи и други имаоци јавних овлашћења су у обавези да инспекцији благовремено (у року од 15 дана) доставе тражене јавне исправе и податке, у противном чине прекршај прописан чланом 61. ЗИН-а.

Посебно значајан извор података за вршење инспекцијског надзора су:

- подаци које доставља управљач пута, реализујући законску обавезу да у обављању послова заштите јавног пута свакодневно прати стање пута и о евентуалном оштећењу пута и угрожавању безбедности саобраћаја подноси пријаву инспекцији за путеве ради предузимања инспекцијских мера,
- подаци из годишњег извештаја управљача о извршеној контроли и оцени стања јавних путева и годишњег програма радова на одржавању и заштити путева којима управља,
- подаци које достављају месне заједнице,
- подаци из представки грађана и упозорења органа.

5.2. Налог за инспекцијски надзор

Чланом 90. став 3. ЗУП-а, прописано да пре покретања поступка по службеној дужности који није у интересу странке, орган прибавља информације и предузима радње да би утврдио да ли су испуњени услови за покретање поступка и, ако јесу, доноси акт о покретању поступка (закључак, налог и сл.), осим у случају доношења усменог решења.

У духу наведене одредбе, ЗИН је уредио питање налога за инспекцијски надзор, који у свему има својство акта о покретању поступка.

Налог за инспекцијски надзор издаје руководиоца инспекције или лице које он овласти (члан 16. ЗИН-а), што подразумева и налог који је инспектору издат у електронском облику. Налог за инспекцијски надзор садржи податке неопходне за покретање инспекцијског надзора и инспектор је везан садржином налога, односно утврђеним предметом инспекцијског надзора, осим кад се надзор врши над нерегистрованим субјектом, када се инспекцијски надзор врши и без налога.

Налог за инспекцијски надзор садржи:

- податке о инспекцији;
- податке о инспектору или инспекторима који врше инспекцијски надзор са бројевима службених легитимација;
- податке о надзираном субјекту или субјектима ако су познати, а ако ти подаци нису познати, односно ако није могуће утврдити надзирани субјекте или је њихов број превелик – одговарајуће познате информације од значаја за одређење субјекта, односно субјеката код којих ће се вршити надзор (нпр. врста делатности или активности, територијално подручје, локација објекта, врста робе или производа, односно услуга итд.);
- правни основ инспекцијског надзора;
- навођење и кратко објашњење врсте и облика инспекцијског надзора; процењени ризик;
- прецизан и јасан опис предмета инспекцијског надзора;
- планирано трајање инспекцијског надзора (дан почетка и окончања надзора);
- разлоге за изостављање обавештења, ако постоје;
- број, време и место издавања налога;
- потпис издаваоца налога;
- печат, када је то потребно према обележјима предмета инспекцијског надзора.

Ови подаци представљају сажетак предмета контроле и служе надзираном субјекту као оријентир о предстојећем току поступка.

Правило је да инспекцијски надзор почиње кад инспектор, након што покаже службену легитимацију и докаже свој идентитет, уручи надзираном субјекту или присутном лицу налог за инспекцијски надзор.

Међутим, уважавајући одређене објективне околности и сврсисходност налога у одређеним областима надзора, од правила да инспекцијски надзор почиње показивањем налога, предвиђени су следећи изузеци:

1. инспекцијски надзор почиње *показивањем налога и његовањем садржине налога* надзираном субјекту, односно присутном лицу:
 - у случајевима одбијања уручења, односно пријема налога,
 - када инспекцијски надзор обухвата већи број субјеката, укључујући и теренски инспекцијски надзор са истим предметом надзора, који се у периоду одређеном у налогу врши узастопно код више надзираних субјеката;
2. инспекцијски надзор почиње *његовањем његовог радње* инспектора с тим циљем, када у складу са законом налог није издат (нерегистровани субјект и хитност у поступању).

Правило је да се налог за инспекцијски надзор издаје за конкретан надзирани субјект, а може се дати и тзв. уопштен налог.

Уопштен налог за инспекцијски надзор се издаје у ситуацији када подаци о надзираном субјекту нису познати, односно ако није могуће утврдити надзиране субјекте или је њихов број превелик, што јесте чест случај у надзору у области путева и тада се у налог уносе одговарајуће познате информације од значаја за одређење надзираног субјекта, односно субјеката код којих ће се вршити надзор (нпр. територијално подручје – одређено насељено место, месна заједница, улица и сл.).

ПРИМЕР: Уопштен налог

Када се изда налог за контролу ометања прегледности пута грањем и растињем, такав налог је важећи за било којег власника/корисника парцеле са које је растине зашло у профил пута. Налог се не уручује, већ показује и предочава сваком надзираном субјекту.

Дојунски налој за инспекцијски надзор локални инспектор за путеве ће затражити ако током вршења инспекцијског надзора открије незаконитост која је изван граница налогом утврђеног предмета надзора, али је у *блиској вези са њим његовим предметом* (осим у случају предузимања хитних мера), након чега наставља поступак. Пре тражења допунског налога, инспектор врши обезбеђење доказа закључком ако постоји оправдана бојазан да се неки доказ неће моћи доцније извести или да ће његово извођење бити отежано. Допунски налог се издаје и када је неопходно повећати број инспектора који врше надзор или када треба продужити трајање надзора.

Међутим, ако откривена незаконитост *није у блиској вези са његовим предметом налога*, а испуњени су услови за ванредни надзор, инспектор прибавља *засебан налој*, с тим што пре подношења образложеног захтева за тај налог обезбеђује доказе, ако су испуњени услови за њихово обезбеђење.

ПРИМЕРИ: Ванредни надзор без налога и засебан налог

1. Ако локални инспектор за путеве у вршењу инспекцијског надзора по налогу чији је предмет контрола заузећа тротоара улице градилишном оградом одређеног градилишта, утврди да се на коловозу тог пута, изван градилишне ограде, налазе ударне рупе, он ће, без тражења налога наставити поступак – сачинити записник и предузети мере према управљачу пута с циљем да се утврђени недостаци отклоне. Дакле, инспектор неће прибављати допунски нити засебан налог јер се ради о хитним радовима на одржавању пута.
2. Ако у истом предмету налога утврди да је поред пута постављена рекламна табла, затражиће засебан налог и испитати основ постављања и предузети мере за случај да утврди да је табла постављена без дозволе или супротно дозволи управљача пута, односно без одобрења надлежног органа.

Налог се издаје за редован, ванредни, мешовити и допунски инспекцијски надзор. Издавање налога за редован инспекцијски надзор је обавеза, без изузетка, јер се ради о планираном инспекцијском надзору, где не постоје разлози који би оправдали његово изостављање. Обавезност издавања налога важи и за мешовити надзор.

Налог се *не издаје* за:

- ванредни и допунски инспекцијски надзор – ове врсте надзора су могуће и без налога за инспекцијски надзор, односно без допунског или засебног налога, када то захтевају разлози спречавања или отклањања непосредне опасности по живот или здравље људи, животну средину, биљни или животињски свет, што се образлаже у записнику о инспекцијском надзору;
- нерегистроване субјекте, што подразумева и субјекте који су у погледу примене ЗИН-а изједначени са нерегистрованим субјектима (субјекти који су регистровани у основном регистру, а немају одобрење, сагласност, дозволу и друго);
- контролни инспекцијски надзор.

Према члану 43. ЗИН-а, евиденција коју је инспекција дужна да води садржи податке и о налогу за инспекцијски надзор, што подразумева и допунске и засебне налоге.

5.3. Обавештење о предстојећем инспекцијском надзору

Након издавања налога за вршење инспекцијског надзора, локални инспектор за путеве је, по правилу, дужан да обавести надзирани субјект о предстојећем надзору, у писаном облику (електронским путем⁴⁵, а може и на папиру), најкасније *џри дана* пре почетка надзора. Обавештење садржи и податке о интернет страници на којој је доступна контролна листа.

⁴⁵ Чланом 21. став 1. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/11, 99/11, 83/14 – др. закон, 5/15, 44/18 и 95/18) прописана је обавеза привредног друштва да има адресу за пријем електронске поште која се региструје у складу са законом који уређује поступак регистрације привредних субјеката.

Ако није у могућности да изврши теренски инспекцијски надзор у време одређено у обавештењу, инспектор о томе благовремено на подесан начин обавештава надзирани субјект. С друге стране, надзирани субјект дужан је да буде присутан на месту вршења надзора када је уредно обавештен о надзору, осим ако постоје нарочито оправдане околности које га у томе спречавају, о чему је дужан да благовремено, на подесан начин обавести инспекцију.

Локални инспектор за путеве може вршити инспекцијски надзор *без обавештавања* надзираног субјекта о предстојећем надзору када постоје разлози за неодложно поступање или бојазан да би обавештење умањило остварење циља инспекцијског надзора и када то налаже заштита јавног интереса, отклањање непосредне опасности по утврђена заштићена добра, права и интересе, који су ближе наведени у посебним законима и ЗИН-у, као и када постоји бојазан да ће надзирани субјект или треће лице сакрити, уништити или на други начин учинити неупотребљивом исправу или предмет који је од значаја за вођење поступка.

Разлози за изостављање обавештења наводе се у налогу за инспекцијски надзор, односно у записнику, када налог за инспекцијски надзор није издат.

Област надзора инспектора за путеве је по својој природи прожета разлозима за неодложно поступање, као што су отклањање непосредне опасности по безбедност саобраћаја, очување и заштита улица и путева као добара у општој употреби, што, поред осталих законом прописаних разлога, оправдава отпочињање инспекцијског надзора без обавештавања надзираног субјекта. Но, без обзира на те разлоге, кад год постоји могућност да се надзирани субјект претходно обавести о надзору, а не ради се о високоризичним ситуацијама, пожељно је то учинити, јер ће надзирани субјект бити припремљен за надзор, а могуће је да ће у међувремену и отклонити недостатак, што у крајњој линији и јесте циљ инспекцијског надзора.

5.4. Покретање поступка инспекцијског надзора

Одредбама члана 18. ЗИН-а прописано је да се поступак инспекцијског надзора покреће и води по службеној дужности или на захтев надзираног субјекта за вршење инспекцијског надзора, као и на захтев другог лица коме је посебним законом признато својство странке у поступку.

О покретању поступка по захтеву надзираног субјекта било је речи у тексту који се односи на ванредни инспекцијски надзор. Прописима над којима локална инспекција за путеве врши надзор није установљен случај покретања поступка на захтев другог лица коме је законом признато својство странке у поступку.

Локални инспектор за путеве покреће поступак по службеној дужности када утврди или сазна да је, с обзиром на чињенично стање, неопходно да се заштити јавни интерес. Када оцењује постојање разлога за покретање поступка по службеној дужности инспектор узима у обзир представке грађана и правних лица, као и упозорења надлежних органа.

Представке грађана и њравних лица имају дејство иницијативе за покретање поступка, а њихови подносиоци немају својство странке у поступку који се може покренути на основу те иницијативе. Подносилац представке, међутим, може имати својство странке у поступку уколико исход инспекцијског надзора може да утиче на његово право, обавезу или правни интерес.

Ако је *представка неуредна* (представка садржи недостатке који инспекцију спречавају да поступа по њој или је неразумљива или непотпуна), подносилац представке се позива да је уреди у року од осам дана од дана обавештавања, а ако то не учини, сматра се да је подносилац одустао од представке. Представке могу да буду и анонимне, тј. да не садрже име подносиоца, нити његов потпис и адресу, али је потребно да садрже одређен или одредив опис повреде или угрожавања права, односно јавног интереса.

Приликом разматрања представки инспектор треба да узме у обзир заштиту јавног интереса, могуће видове злоупотребе права и процену ризика. Ако је *процењен незнањан ризик или је њосреди злоупотреба њрава*, инспектор неће покренути поступак по службеној дужности на основу представке⁴⁶, о чему ће обавестити подносиоца представке што је пре могуће, а најкасније у року од 30 дана од дана пријема представке. У овом случају инспектор подносиоца представке обавештењем информише да поступак инспекцијског надзора неће бити покренут.

Када се садржина представке односи на питања која *нису у надлежности* локалне инспекције за путеве, инспектор је дужан је да представку проследи надлежном органу и о томе обавести њеног подносиоца. Локални инспектор за путеве у овом случају не доноси решење о одбацивању представке, као управни процесни акт.

На захтев подносиоца представке, инспектор обавештава подносиоца представке:

- о томе како је поступио са представком – најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева,
- о исходу покренутог поступка ванредног инспекцијског надзора – најкасније у року од 15 дана од дана окончања поступка.

Узимајући у обзир представке грађана, инспекција стиче сазнања о евентуалним повредама прописа из њене надлежности те, проценом ризика, свој рад организује тако да хитне и неодложне ситуације решава без одлагања.

Грађани и други субјекти имају право да буду обавештени о предузетим мерама у инспекцијском надзору. Као што је већ наведено, они могу да учествују у поступку када за то имају правни интерес. Али, и када немају правни интерес, имају право да добију информацију од јавног значаја, сагласно закону који уређује приступ информацијама од јавног значаја.

⁴⁶ Упутство о поступању инспекције у случају злоупотребе права на представку, доступно на интернет страници Координационе комисије: <https://inspektor.gov.rs/page/11/%D0%A3%D0%BF%D1%83%D1%82%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0>.

У области путева, број инспекцијских надзора по представкама предњачи у односу на редовне инспекцијске надзоре, будући да су недостаци у области надзора видљиви јавности и најчешће су предмет обраћања инспекцији, с једне стране, а надзор врши углавном недовољан број инспектора, с друге стране.

ПОСТУПАК ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА ЈЕ ПОКРЕНУТ:	
По захтеву надзираног субјекта	<ul style="list-style-type: none"> • када орган (инспекција) прими захтев надзираног субјекта
По службеној дужности	<ul style="list-style-type: none"> • уручењем налога надзираном субјекту (правило) или • предочавањем садржине налога: <ul style="list-style-type: none"> – у случајевима одбијања уручења, односно пријема налога, – када инспекцијски надзор обухвата већи број субјеката, укључујући и теренски инспекцијски надзор са истим предметом надзора, који се у периоду одређеном у налогу врши узастопно код више надзираних субјеката, • предузимањем прве радње инспектора, када у складу са законом налог није издат (нерегистровани субјект и хитност у поступању).

5.5. Права и дужности надзираног субјекта

Одредбама члан 20. ЗИН-а прецизирана су права и дужности надзираних субјеката у поступку инспекцијског надзора. Међутим, и друге одредбе овог закона садрже њихова права и дужности, што се може утврдити из прегледа који следи.

Надзирани субјект има ПРАВО:
<ol style="list-style-type: none"> 1. да тражи утврђујући и допунски инспекцијски надзор (члан 6. ЗИН-а); 2. да у акту који доноси ЈЛС и који се јавно објављује провери у коју категорију процењеног ризика спада његова делатност и учесталост вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика (члан 9. ЗИН-а); 3. да провери у годишњем плану инспекцијског надзора који инспекција објављује на својој интернет страници: преглед надзираних субјеката код којих ће се вршити инспекцијски надзор, територијално подручје на коме ће се вршити надзор, период у коме ће се вршити надзор, облике надзора и друго (члан 10. ЗИН-а); 4. да буде упознат са важећим прописима, захтева превентивно деловање и када се не води поступак инспекцијског надзора, односно да тражи од инспекције савет и саветодавну посету укључујући и издавање акта о примени прописа и службене саветодавне посете (члан 13. ЗИН-а); 5. да буде упознат са садржајем контролних листа који инспекција објављује на својој интернет страници, да сачини извештај о самопровери испуњености захтева из контролне листе (члан 14. ЗИН-а);

Надзирани субјект има ПРАВО:

6. да ускрати давање података које је инспектор дужан да прибави по службеној дужности (члан 15. ЗИН-а);
7. да буде обавештен о предстојећем инспекцијском надзору, најкасније три радна дана пре почетка надзора (члан 17. ЗИН-а);
8. да на свој захтев, буде обавештен о томе да не постоје услови за покретање поступка по службеној дужности на основу представке коју је поднео у року од 15 дана од дана пријема захтева (члан 18. ЗИН-а);
9. да му буде уручен налог за инспекцијски надзор на почетку надзора тако да буде упознат са предметом и трајањем поступка или да одбије пријем налога (чл. 18. и 20. ЗИН-а);
10. да буде упознат са правима и дужностима које има у вези са инспекцијским надзором (члан 20. ЗИН-а);
11. да се изјасни о чињеницама битним за потпуно и правилно утврђивање чињеничног стања и понуђеним доказима (члан 20. ЗИН-а);
12. да учествује у извођењу доказа, поставља питања сведоцима и вештацима, износи чињенице које су од значаја за инспекцијски надзор (члан 20. ЗИН-а);
13. да предлаже доказе и износи правне тврдње (члан 20. ЗИН-а);
14. да упозори инспектора на тајност информација које му чини доступним (члан 20. ЗИН-а);
15. да укаже на незаконитости у поступку и да захтева да се оне отклоне (члан 20. ЗИН-а);
16. да захтева накнаду штете која му је проузрокована незаконитим инспекцијским надзором (члан 20. ЗИН-а);
17. ако више инспекција врши заједнички надзор, да инспектору ускрати давање података и изјава које је већ дао једном од инспектора у том надзору (члан 20. ЗИН-а);
18. да ускрати давање података и изјава о предмету раније извршеног надзора, осим ако су се ти подаци у међувремену променили, као и када је давање података неопходно ради предузимања хитних мера ради спречавања или отклањања опасности по живот или здравље људи, животну средину, биљни или животињски свет (члан 20. ЗИН-а);
19. да инспектор према њему поступа учтиво и професионално и да предочи службену легитимацију (члан 20. ЗИН-а);
20. да добије потврду од инспектора о предмету одузетом у поступку инспекцијског надзора, која садржи податке о надзираном субјекту, времену и месту одузимања предмета, правном основу и разлозима одузимања предмета, предмете тачно назначене по врсти, количини и другим својствима битним за идентификацију и разликовање од других предмета, име и презиме и потпис инспектора (члан 24. ЗИН-а);
21. да буде упознат са актима донетим у поступку инспекцијског надзора – закључак, записник, решење (чл. 35. и 37. ЗИН-а);
22. да одбије пријем записника, стави примедбе на записник о инспекцијском надзору и да му се он достави у року од осам дана од завршетка инспекцијског надзора (члан 35. ЗИН-а);
23. да у писаном облику стави примедбе на записник о инспекцијском надзору у року од пет радних дана од дана његовог пријема (члан 36. ЗИН-а);
24. да захтева окончање поступка ако инспектор не донесе решење по истеку дана окончања инспекцијског надзора одређеног у налогу за инспекцијски надзор, односно по истеку законског рока за доношење решења – када налог у складу са законом није издат (члан 38. ЗИН-а);
25. да изјави жалбу против решења инспектора у року од 15 дана од дана достављања писаног решења (члан 39. ЗИН-а);

Надзирани субјект има ПРАВО:

26. да покрене управни спор против коначне одлуке другостепеног органа по жалби (члан 40. ЗИН-а);
27. да поднесе притужбу против руководиоца инспекције, инспектора, односно службеника овлашћеног за вршење инспекцијског надзора ако сматра да су му њиховом незаконитом или неправилном радњом, односно несавесним радом повређена права или слободе у складу са законом којим се уређује систем локалне самоуправе (члан 52. ЗИН-а); наиме, чланом 71. ст. 3. и 4. ЗЛС прописано је да су органи и службе ЈЛС дужни да свима омогуће подношење притужби на свој рад и неправилан однос запослених и да су на поднете притужбе органи и службе ЈЛС дужни да одговоре у року од 30 дана, ако подносилац притужбе захтева одговор;
28. да призна или одбије признање прекршаја и да закључи споразум о признању прекршаја.

Надзирани субјект има ДУЖНОСТ:

1. да послује и поступа законито и безбедно (члан 20. ЗИН-а);
2. да предузме одређене радње или се уздржи од одређених радњи ради отклањања узрока вероватних штетних последица, као и да поступи по одговарајућим мерама предострожности ради спречавања настанка могућих штетних последица (члан 26. ЗИН-а);
3. да обавести инспектора о субјектима који послују у зони сиве економије, уколико о томе има сазнања;
4. да инспектору који му предочи службену легитимацију уручи налог за инспекцијски надзор, када је он издат, односно када му у складу са законом инспектор предочи садржину налога, односно при предузимању прве радње у поступку, омогући несметан инспекцијски надзор, што подразумева нарочито да:
 - стави на располагање одговарајући радни простор за теренски надзор;
 - обезбеди увид у пословне књиге, опште и појединачне акте, евиденције, извештаје, уговоре, приватне исправе и другу документацију надзираног субјекта од значаја за инспекцијски надзор, а у облику у којем их поседује и чува;
 - омогући приступ локацији, земљишту, објектима, пословном и другом нестамбеном простору, постројењима, уређајима, опреми, прибору, возилима и другим наменским превозним средствима, другим средствима рада и другим предметима којима обавља делатност или врши активност, као и другим предметима од значаја за инспекцијски надзор;
 - благовремено пружи потпуне и тачне податке који су му доступни, а ако нешто од тога не може, да разлоге за то писано образложи инспектору (члан 20. ЗИН-а);
5. да обавести инспектора да ли је и како поступио по препорукама које имају правну природу акта о примени прописа, у року наведеном у допису (члан 13. ЗИН-а);
6. да на захтев инспектора сачини и достави извештај о самопровери испуњености захтева из контролне листе и самопроцени ризика (члан 14. ЗИН-а);
7. да, у случају када је уредно обавештен о предстојећем инспекцијском надзору, буде присутан на месту вршења надзора, осим ако постоје нарочито оправдане околности које га у томе спречавају, о чему је дужан да благовремено на подесан начин обавести инспекцију, у супротном се надзор врши у присуству службеног или другог лица које се затекне на месту вршења инспекцијског надзора (члан 20. ЗИН-а);
8. да поштује интегритет и службено својство инспектора (члан 20. ЗИН-а);
9. да се на захтев инспектора усмено или писмено изјасни о предмету надзора (члан 20. ЗИН-а);

Надзирани субјект има ДУЖНОСТ:

10. да предузме наложене мере за отклањање незаконитости у остављеном року и да о томе писмено обавести инспектора (члан 27. ЗИН-а);
11. да у року од осам дана од дана истека рока за предузимање мера изречених решењем инспектора, обавести инспекцију о извршењу изречених мера, осим када је решењем којим су наложене хитне мере ради спречавања или отклањања опасности по живот или здравље људи, животну средину, биљни или животињски свет одређен краћи рок (члан 41. ЗИН-а).

5.6. Овлашћења локалног инспектора за путеве за утврђивање чињеница

Овлашћења локалног инспектора за путеве за утврђивање чињеница уређена су посебним законима о којима је било речи у делу овог приручника који се односи на послове инспектора. Поред овлашћења утврђених посебним законом, локални инспектор за путеве примењује овлашћења инспектора утврђена ЗИН-ом.

Члан 21. ЗИН-а:

Инспектор је овлашћен да, ради утврђивања чињеница:

- изврши увид у јавне исправе и податке из регистара и евиденција које воде надлежни државни органи, органи аутономне покрајине и органи јединице локалне самоуправе и други имаоци јавних овлашћења ако је то неопходно за инспекцијски надзор, а није могао да их прибави по службеној дужности, и да их копира, у складу са законом;
- изврши увид у личну или другу јавну исправу са фотографијом која је подобна да се идентификују овлашћена лица у надзираном субјекту, друга запослена или радно ангажована лица, физичка лица која су надзирани субјекти, сведоци, службена лица и заинтересована лица, као и физичка лица затечена на месту надзора;
- узима писане и усмене изјаве надзираних субјеката – физичких лица и заступника, односно овлашћених лица у надзираном субјекту који је правно лице и других запослених или радно ангажованих лица, сведока, службених лица и заинтересованих лица и да их позива да дају изјаве о питањима од значаја за инспекцијски надзор;
- наложи да му се у одређеном року ставе на увид пословне књиге, општи и појединачни акти, евиденције, уговори и друга документација надзираног субјекта од значаја за инспекцијски надзор, а у облику у којем их надзирани субјект поседује и чува;
- врши увиђај, односно прегледа и проверава локацију, земљиште, објекте, пословни и други нестамбени простор, постројења, уређаје, опрему, прибор, возила и друга наменска превозна средства, друга средства за рад, производе, предмете који се стављају у промет, робу у промету и друге предмете којима обавља делатност или врши активност, као и друге предмете од значаја за инспекцијски надзор;
- узме потребне узорке ради њиховог испитивања и утврђивања чињеничног стања, у складу са посебним законом и прописима донетим на основу закона;
- фотографише и сними простор у коме се врши инспекцијски надзор и друге ствари које су предмет надзора;
- обезбеди доказе и
- предузме друге радње ради утврђивања чињеничног стања према овом и посебном закону.

5.7. Записник о инспекцијском надзору

Законом о инспекцијском надзору (члан 35) прописана је обавеза инспектора да сачини записник о инспекцијском надзору и прописана је обавезна садржина записника. Општи образац записника за републичке инспекције прописан је Правилником о општем образцу записника о инспекцијском надзору⁴⁷ и односи се и на поверене послове инспекцијског надзора које врше ЈЛС. Образац записника из изворне надлежности прописује надлежни орган покрајинске аутономије или ЈЛС.

Записник може бити сачињен на лицу места и уручен надзираном субјекту одмах.

Ако овлашћено лице у надзираном субјекту одбије да прими записник, инспектор то констатује у писаном облику у записнику и наводи разлоге због којих је пријем записника одбијен.

Записник се доставља надзираном субјекту у року од *осам дана* од завршетка инспекцијског надзора. Надзирани субјект има право да стави примедбе на записник у року од *пет радних дана* од дана његовог пријема. За спровођење инспекцијског надзора није нужно да надзору присуствује законски заступник, већ је довољно да надзору присуствује лице које је запослено или по другом основу радно ангажовано код надзираног субјекта у одређеном објекту, чиме се не ускраћује право надзираном субјекту да се изјасни на записник, будући да има право да стави примедбе у року од пет радних дана од дана достављања записника.

Када надзирани субјект у остављеном року стави примедбе на записник, инспектор оцењује примедбе, након чега може да изврши допунски инспекцијски надзор да би утврдио чињенице на које се примедбе односе. Ако су у примедбама на записник изнете нове чињенице и нови докази, због којих треба изменити чињенично стање које је утврђено у записнику или то доведе до друкчије правне и друге оцене, инспектор о томе саставља допуну записника. Поступајући по примедбама на записник, инспектор може да измени предложену или наложену, односно изречену меру или да одустане од ње. На допуну записника не може се ставити примедба.

Печат није обавезан елемент записника. Инспектор потписује записник, а није у обавези да га и печатира.

Инспектор не може пуноважност докумената надзираних субјеката (привредног друштва и предузетника) условљавати стављањем отиска печата тог субјекта на било који документ.⁴⁸

47 „Службени гласник РС”, број 81/15.

48 На линку <https://www.ite.gov.rs/tekst/1835/ukidanje-pecata.php> налази се образац Контакт центра за привреду за пријаву институција које од привредника траже печат.

6. МЕРЕ УПРАВЉЕНЕ ПРЕМА НАДЗИРАНОМ СУБЈЕКТУ

Надзираном субјекту инспектор може изрећи управну меру и то:

- превентивну меру,
- меру за отклањање незаконитости,
- посебну меру наредбе, забране и заплене.

Локални инспектор за путеве треба да изриче оне мере које су сразмерне процењеном ризику.

Мера је сразмерна када је адекватна остварењу законитог циља (отклањању/ смањењу процењеног ризика) и најмање задире у права и интересе надзираног субјекта. Стога, логика „већи ризик – јача мера” (која би одговарала казненом праву) не изражава сразмерност на правилан начин, већ је у питању ефикасност мере и очувања права субјекта уз остварење легитимног циља, што произлази из начела сразмерности из члана 6. ЗУП-а.⁴⁹

6.1. Превентивне мере

Да би спречио настанак незаконитости и штете, локални инспектор за путеве је овлашћен да одреди одговарајуће превентивне мере одређеном надзираном субјекту. Мере се изричу у записнику, а ако надзирани субјект не поступи по превентивним мерама одређеним у записнику, инспектор изриче те мере решењем (члан 26. ЗИН-а).

Превентивне мере могу бити:

1. упозоравање надзираног субјекта на његове обавезе и санкције за поступања супротна тим обавезама;
2. указивање надзираном субјекту на могућност наступања штетних последица;
3. налагање надзираном субјекту предузимања одређених радњи или уздржавања од одређених радњи ради отклањања узрока штете и друге мере превентивног карактера.

⁴⁹ У члану 6. ЗУП-а утврђено је начело сразмерности, према коме орган може да ограничи право странке или да утиче на њен правни интерес само поступањем које је неопходно да се њиме оствари сврха прописа и само ако та сврха не може да се оствари друкчијим поступањем којим би се мање ограничавала права или у мањој мери утицало на правни интерес странке. Када се странци и другом учеснику у поступку налаже обавеза, орган је дужан да примени оне од прописаних мера које су по њих повољније ако се и њима остварује сврха прописа.

Превентивне мере могу се изрећи непознатом субјекту.

Превентивне мере се не могу изрећи нерегистрованом субјекту.

ПРИМЕР: Мера упозорења

Када у поступку инспекцијског надзора локални инспектор за путеве утврди да управљач пута није најмање једном у току године, а најкасније до 1. септембра текуће године, органу ЈЛС надлежном за послове саобраћаја поднео годишњи извештај о извршеној контроли и оцени стања јавних путева којима управља, упозориће га на прописану обавезу и последице пропуштања.

ПРИМЕР: Мера указивања

Локални инспектор за путеве може пре почетка зимског периода, а најкасније до 1. новембра текуће године, управљачу пута указати на могућност штетних последица у случају пропуштања припремних радова за зимско одржавање пута, на пример: посебно чишћење одводног система путева, уклањање депонија свих материјала ван путног профила који не служе зимском одржавању и друге мере и активности из члана 67. Правилника о радовима на редовном одржавању јавних путева.

ПРИМЕР: Мера налагања предузимања мера

У вршењу инспекцијског надзора над применом прописаних мера заштите пута, локални инспектор за путеве може да изрекне превентивну меру суседу пута да редовно уклања растиње и гране дрвећа које прелазе на путно земљиште, чисти путне канале за одвод површинских вода, одржава пропусте на уласку у парцелу и др.

6.2. Корективне мере

Корективне мере, за разлику од превентивних мера, изричу се када је у инспекцијском надзору утврђена неправилност. ЗИН-ом су предвиђене следеће корективне мере:

Мере за отклањање незаконитости – Ове мере изричу се у записнику или решењем.

Ако инспектор утврди незаконитости, у складу са овлашћењима прописаним у посебном закону, налаже мере и оставља примерен рок за извршење мера, што све уноси у записник о инспекцијском надзору. Надзирани субјект дужан је да писаним путем обавести инспектора о томе да ли је у остављеном року предузео мере које су му наложене и, ако јесте, инспектор окончава поступак инспекцијског надзора достављањем надзираном субјекту записника у коме се наводи да нису утврђене незаконитости.

У супротном, ако надзирани субјект не изврши наложене мере, инспектор доноси решење којим изриче мере. Инспектор је овлашћен да донесе решење којим изриче ове мере и без претходног указивања на незаконитост и остављања рока за отклањање незаконитости, ако то налаже неопходност предузимања хитних мера.

ПРИМЕР: Доношење решења без претходног указивања на незаконитост

Ако у вршењу инспекцијског надзора над стањем коловозне конструкције утврди присуство ударних рупа дубина већих од 5 cm и пречника преко 35 cm, локални инспектор за путеве одмах доноси решење којим управљачу пута налаже поправку пута, јер се ради о хитним радовима редовног одржавања коловозне конструкције у складу са чланом 46. Правилника о радовима на редовном одржавању јавних путева.

Посебне мере наредбе, забране и зајлене – Када надзирани субјект не отклони незаконитост у остављеном року, инспектор је овлашћен да донесе решење и изрекне меру којом, до отклањања незаконитости, надзираном субјекту забрањује обављање делатности или вршење активности или заплењује документацију и друге предмете који су надзираном субјекту послужили за повреду прописа или су тиме настали. Ова мера може се изрећи без остављања рока за отклањање незаконитости, ако је неопходно да се, сагласно делокругу инспекције, предузму хитне мере.

И Закон о путевима, у члану 105. став 1. тачка 12), предвиђена поступност у изрицању мера. Наиме, инспектор за путеве је овлашћен да наложи отклањање недостатака у утврђеном року „ако утврди да се приликом извођења радова и употребе материјала при одржавању државног пута, његовог дела и путног објекта, не примењују технички прописи и стандарди и норме квалитета, а ако се у утврђеном року недостаци не отклоне, *забрани, односно обустави* даље извођење радова и *наложи уклањање изведених радова* на деловима државног пута или путног објекта на којима нису отклоњени наложени недостаци”.

Такође су, примерено специфичностима овог надзора, прописане посебне мере, као што су: постављање заштитне ограде поред јавног пута, уклањање дрвећа, засада, грађевинског и другог материјала који се налазе у зони захтеване прегледности пута, обустава саобраћаја или саобраћаја одређене врсте возила на општинском путу и улици, делу пута и сл.

Локални инспектор за путеве првенствено примењује мере прописане посебним законом, а када се за то стекну услови, изриче мере прописане и ЗИН-ом.

6.3. Посебан поступак према нерегистрованом и непознатом субјекту

Поступак према нерегистрованом субјекту – ЗИН-ом су прописана овлашћења инспекција у сузбијању обављања делатности нерегистрованих субјеката с циљем сузбијања тзв. „сиве економије”. Тако је и нерегистровани субјект надзирани субјект и над њим се врши инспекцијски надзор и према њему се примењују одредбе овог закона, с тим што је предвиђен низ изузетака од

општег режима инспекцијског надзора који се врши према надзираним регистрованим субјектима.⁵⁰

Од значаја за вршење инспекцијског надзора је разумевање појма нерегистрованог субјекта и субјекта који се, према члану 33. став 2. ЗИН-а, изједначава са нерегистрованим субјектом. У следећем прегледу приказано је законско одређење ове две категорије субјеката.

НЕРЕГИСТРОВАНИ СУБЈЕКТ	СУБЈЕКТ ИЗ ЧЛАНА 33. СТАВ 2. ЗИН-А
<p>Надзирани субјект који обавља делатност или врши активност, а није уписан у одговарајући регистар који води Агенција за привредне регистре или други орган или организација надлежна за упис оснивања правног лица и другог субјекта (на пример, регистар установа, који води надлежни привредни суд), када је упис у овај регистар прописан као услов за обављање делатности или вршење активности и над њим се врши инспекцијски надзор и према њему се примењују одредбе ЗИН-а.</p>	<p>Надзирани субјект уписан у основни регистар који обавља одређену делатност или врши одређену активност, а није уписан у одговарајући посебни регистар или евиденцију коју води други надлежни орган или организација или то чини без сагласности надлежног органа или организације (дозвола, одобрење, решење, мишљење, уверење, лиценца, сертификат, акредитација, потврда, овлашћење, акт о сагласности, акт о условима и др.) или без пријаве надлежном органу или организацији, када су овај упис, сагласност или пријава прописани као услов за обављање те делатности или вршење те активности. Ови субјекти су у погледу правних последица изједначени са нерегистрованим субјектима.</p>

Категорија субјеката из члана 33. став 2. ЗИН-а изједначава се са нерегистрованим субјектима у погледу правних последица. Тако, инспекцијски надзор над нерегистрованим субјектом врши се према плану инспекцијског надзора, али и кад није предвиђен планом инспекцијског надзора, без обавештења о предстојећем инспекцијском надзору, без налога за инспекцијски надзор и у границама предмета које инспектор утврђује током трајања инспекцијског надзора, што се све односи и на субјекте који су изједначени са нерегистрованим субјектима.

Такође, решење о мерама за отклањање незаконитости, забрани обављања делатности или вршења активности и заплени документације и других предмета који су нерегистрованом субјекту послужили за незаконито обављање делатности или вршење активности или су тиме настали доноси се одмах пошто инспектор открије нерегистровани субјект. Жалба не одлаже извршење решења.

⁵⁰ Видети: Стручно-методолошка објашњења о поступању инспекција према нерегистрованим субјектима, <https://inspektor.gov.rs/page/8/%D0%A1%D0%BC%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B8%D1%86%D0%B5>.

У области надзора локалног инспектора за путеве, са нерегистрованим субјектима, дакле субјектима који нису уписани у основни регистар, изједначени су и субјекти који изводе радове или друге активности на путу, а немају одговарајући акт управљача пута или органа ЈЛС надлежног за послове саобраћаја.

Решење се одмах доставља нерегистрованом субјекту и решењем се:

1. налаже да без одлагања покрене прописани поступак за упис у основни регистар, односно у одговарајући посебни регистар или евиденцију коју води надлежни орган или организација или поступак прибављања сагласности надлежног органа или организације или пријаве надлежном органу или организацији (*нпр. налаже се прибављање сагласности управљача пута или решења органа надлежног за послове саобраћаја*),
2. забрањује да обавља делатност или врши активност до испуњења за то прописаних услова (*нпр. забрањује се извођење радова на путу до прибављања одговарајуће сагласности управљача или органа надлежног за послове саобраћаја*),
3. налаже да отклони незаконитости/недостатке који угрожавају безбедност саобраћаја (*нпр. постављање одговарајуће сигнализације, уклањање прејерка са пута и др.*).

Чланом 41. став 3. ЗИН-а утврђено је да инспекција нарочито и појачано прати да ли је нерегистровани субјект извршио наложене мере и зависно од тога, против њега предузима законом прописане мере.

Инспекцијски надзор код неизвесног субјекта и у случају неизвесног овлашћеног лица у надзираном субјекту – У инспекцијском надзору над заштитом путева чести су случајеви оштећивања и заузећа путева од стране непознатог учиниоца. Инспектор је у обавези да покуша открити лице, починиоца радње, а ако то не успе, овлашћен је да, у складу са чланом 32. ЗИН-а, на месту надзора остави позив за то лице да одређеног дана и часа присуствује инспекцијском надзору, при чему касније оштећење, уништење или уклањање позива не утиче на ваљаност достављања. Ако се позвано лице не одазове, локални инспектор за путеве врши надзор у присуству службеног лица или лица које се затекне на месту надзора. Решење које донесе у овој ситуацији, инспектор истиче на видном месту на објекту или предмету који је био предмет инспекцијског надзора, чиме се сматра да је извршена уредна достава, што се констатује у записнику о инспекцијском надзору.

Осим тога, Законом о комуналним делатностима (члан 36) прописано је поступање комуналног инспектора у случају ометања обављања комуналних делатности и комуналних објеката⁵¹, остављањем возила и предмета или на други начин, у случају кад надзирани субјект није присутан, односно када је непознат. Инспектор одмах доноси решење о уклањању возила или предмета, у року који се

⁵¹ Улице и путеви су добра у општој употреби, а према члану 4. став 2. Закона о комуналним делатностима, комуналним објектима се сматрају и уређено грађевинско земљиште и добра у општој употреби која се користе за обављање комуналне делатности.

може одредити и на минуте, под претњом принудног извршења. Решење се лепи на возило, односно предмете уз назначење дана и часа када је налепљено и тиме се сматра да је достављање извршено, а доцније оштећење, уништење или уклањање овог решења не утиче на ваљаност достављања.

7. РЕШЕЊЕ, УПРАВНО ИЗВРШЕЊЕ РЕШЕЊА, ЖАЛБА И КАЗНЕНЕ МЕРЕ

7.1. Решење и окончање поступка без доношења решења

Ако у вршењу инспекцијског надзора утврди незаконитости, неправилности и недостатке, инспектор ће решењем одлучити о мерама управљеним према надзираном субјекту.

Међутим, ако инспектор у вршењу инспекцијског надзора не утврди незаконитости, неправилности или недостатке, он не доноси решење о обустави поступка, већ окончава поступак инспекцијског надзора достављањем надзираном субјекту записника у коме се наводи да нису утврђене незаконитости, неправилности или недостаци у његовом пословању или поступању. Супротно томе, код потврђујућег инспекцијског надзора ако инспектор не утврди незаконитости, неправилности или недостатке, он доноси решење о потврђивању законитости поступања или пословања.

У изузетним случајевима, инспектор може мере наложити изрицањем усменог решења, кад оцени да се на тај начин отклања непосредна опасност по живот и здравље људи, имовину веће вредности, животну средину или биљни и животињски свет. У случају налагања мера и радњи усменим решењем, инспектор је дужан да без одлагања сачини службену белешку о наложеној мери, као и да у року од три дана од дана изрицања усменог решења, донесе писано решење.

До сада наведене одредбе о решењу садржане су у ЗИН-у, а на друга питања у вези са решењем, која нису уређена ЗИН-ом, примењује се ЗУП.

Решење у писаном облику садржи:

Увод: назив и адреса органа који доноси решење, пропис о надлежности тог органа, број и датум решења, лично име или назив странке и њених заступника и пуномоћника и њихово пребивалиште или седиште, кратко назначење предмета поступка, лично име овлашћеног службеног лица и правни основ за његово овлашћење;

Диспозитив (изреку): јасна и кратка одлука о предмету поступка, посебне тачке – рок, услов или налог, кад их решење, у складу са законом, садржи, назнака да жалба не одлаже извршење решења (у складу са законом), одлука о трошковима поступка;

Решење у писаном облику садржи:

Образложење: кратко излагање предмета поступка, утврђено чињенично стање, докази који су изведени и оцена доказа и разлози који су били кључни при тој оцени правни прописи и разлози који упућују на решење како је дато у диспозитиву, разлози због којих је одбијен неки од захтева или предлога странке, пропис који орган овлашћује на одлучивање по слободној оцени, разлози којима се руководио при одлучивању и у којим границама и с којим циљем је применио овлашћење, разлози због којих је орган одступио од решења која је раније доносио у истим или сличним управним стварима, позивање на пропис који предвиђа да жалба не одлаже извршење решења (уколико је то у диспозитиву решења наведено);

Поуку о њравном средствиу: назив органа коме се жалба подноси, назив органа коме се жалба предаје и у ком року, висина таксе која се плаћа⁵², могућност да се жалба изјави усмено на записник код органа против чијег решења се подноси;

Пошћиис и њечати овлашћеног службеног лица које доноси решење, односно руководиоца органа, печат органа или други вид потврде о аутентичности.

Одсуство неког од делова или елемената решења представља битну повреду правила поступка, што може као последицу имати поништај решења.

Окончање њосћуйка без доношења решења – У налогу за вршење инспекцијског надзора опредељује се планирано време за првостепени поступак, укључујући и време потребно за доношење решења када се утврди неправилност. ЗИН-ом је прописано (члан 38) да ако инспектор не донесе решење по истеку дана окончања инспекцијског надзора одређеног у налогу, односно по истеку законског рока за доношење решења – када налог у складу са законом није издат, односно када је законом прописан рок за доношење решења, надзирани субјект може захтевати да инспектор оконча поступак. Када инспектор решење не донесе року од *осам дана од дана њодношења захћева*, сматра се да је поступак обустављен и да, у погледу предмета налога, односно предмета надзора, нису пронађене незаконитости у половању и поступању надзираног субјекта.

Такође, када је надзирани субјект поднео захтев за ванредни утврђујући или потврђујући инспекцијски надзор, ако инспектор у року од осам дана од дана подношења захтева не оконча поступак, сматра се да је поступак обустављен и да постоји испуњеност прописаних услова, односно да је потврђена законитост и безбедност поступања или пословања надзираног субјекта.

Доношење решења у року од пресудног је значаја за ефикасност инспекцијског надзора. У случају пропуштања рока за доношење решења (ћутање инспекције) постоји позитивна законска претпоставка о непостојању незаконитости, неправилности и недостатака и обустављању поступка (када је поступак покренут по

52 Висина административне таксе одређује се актом ЈЛС (одлуком о локалним административним таксама), на основу овлашћења из члана 9. став 1. Закона о финансирању локалне самоуправе („Службени гласник РС”; бр. 62/06, 47/11, 93/12, 93/13 – усклађени дин. изн., 125/14 – усклађени дин. изн., 95/15 – усклађени дин. изн., 83/16, 91/16 – усклађени дин. изн., 104/16 – др. закон, 96/17 – усклађени дин. изн., 89/18 – усклађени дин. изн., и 95/18 – др. закон).

службеној дужности), односно о испуњености прописаних услова или потврђеној законитости и безбедности поступања или пословања надзираног субјекта (када је поступак покренут по захтеву надзираног субјекта).

7.2. Жалба

Закон о путевима уређује питање жалбе, али само жалбе на решење републичког инспектора за државне путеве и покрајинског инспектора, који врши поверене послове на основу тог закона.

Као што је већ наведено, локални инспектор за путеве врши послове инспекцијског надзора из изворне надлежности општине односно града. Сагласно одредбама члана 46. Закона о локалној самоуправи, за одлучивање по жалби надлежно је општинско односно градско веће. Осим тога, чланом 37. Закона о комуналним делатностима прописано је да се против решења комуналног инспектора ЈЛС може изјавити жалба општинском односно градском већу у року од 15 дана од дана достављања решења, сем ако је законом друкчије предвиђено, да о жалби веће одлучује у року од 30 дана од дана пријема жалбе, као и да жалба не одлаже извршење решења. С обзиром на то да је делатност одржавања улица и путева комунална делатност, ова одредба се примењује и на жалбу на решење локалног инспектора за путеве.

Жалбу против првостепеног решења може поднети свако лице на чија права, обавезе или правне интересе може да утиче исход управног поступка, у року у коме жалбу може поднети странка, а може је поднети и лице којем, по његовом захтеву, није признато својство странке у поступку. Ова лица немају право да уложи жалбу против закључка којим им се не признаје својство странке у поступку, али имају право да, у складу са законом, буду обавештена о донетом решењу и да против тог решења уложе жалбу.

Разлози због којих решење може да се побија прописани су чланом 158. ЗУП-а.

Да би по жалби могло да се одлучује, у жалби се морају навести решење које се побија, његов број и датум и мора се назначити назив органа који га је донео и потпис жалиоца. Жалилац не мора посебно образложити жалбу, већ може само изложити у ком је погледу незадовољан решењем. И кад поднесак није означен као жалба, сматра се жалбом, ако из његове садржине произлази јасна намера странке да побија решење.

У жалби се могу износити нове чињенице и нови докази, али је жалилац дужан да образложи због чега их није изнео у првостепеном поступку.

Жалба се предаје првостепеном органу у довољном броју примерака за орган и противну странку. Жалба која је предата другостепеном органу у року за жалбу сматра се благовременом, а другостепени орган је одмах прослеђује првостепеном органу.

Послуживање првостепеног органа по жалби – Првостепени орган, након што прими жалбу прво испитује формалнопроцесну исправност за одлучивање по жалби. Он својим решењем *одбацује жалбу* која није благовремена, није дозвољена

и коју је поднело неовлашћено лице или која није уређена у року који је орган одредио. О одбацивању жалбе орган доноси тзв. процесно решење, против ког се може изјавити жалба (због повреде права на жалбу), у року од осам дана од дана обавештавања странке о решењу. Првостепени орган има законско овлашћење и да *сам одлучи по жалби* у законом прописаним случајевима. Најпре, он може да *поново ожалбено решење* уколико оно садржи неки од разлога за поништавање решења без временског ограничења из члана 183. став 1. тач. 1)–6) ЗУП-а (најгрубље повреде закона).⁵³ *Друго*, ако утврди да решење није законито и/или целисходно, може га *замени* новим решењем, истовремено поништавајући раније, ожалбено решење, изузев ако је друкчије прописано посебним законом. Првостепени орган може да замени ожалбено решење, са допуном раније спроведеног поступка или без те допуне. Поступак ће се допунити уколико се жалбом оспорава утврђено чињенично стање или правилна примена правила поступка. У случају да, након допуне поступка, оцени да постоји основ за замену решења, првостепени орган доноси једно решење којим се жалба усваја, жалбом побијано решење поништава и ствар у целости решава новим решењем, којим се замењује поништено. Ново решење првостепеног органа јесте првостепено решење, па странка има право жалбе на то решење, и та жалба се непосредно подноси другостепеном органу.

Ако првостепени орган не одбаци жалбу или сам не одлучи по жалби, жалбу прослеђује другостепеном органу у року од 15 односно 30 дана ако у поступку учествује и противна странка. Уз жалбу, он доставља и све списе предмета, укључујући и одговор на жалбу противне странке, као и *свој одговор на жалбу*, у ком је дужан да оцени све наводе из жалбе.

Последицање другостепеног органа по жалби – Другостепени орган решењем одбацује жалбу која није благовремена, није дозвољена, коју је изјавило неовлашћено лице или која није уређена у року који је орган одредио.

Ако жалбу не одбаци, другостепени орган може да је одбије као неосновану или може да поништи првостепено решење у целини или делимично и сам одлучи о управној ствари или може да поништи првостепено решење у целини или делимично и врати предмет на поновно одлучивање првостепеном органу.

Ако другостепени орган нађе да је побијано решење законито и правилно, али да се циљ због кога је оно донето може постићи и другим средствима повољнијим по странку, *измениће* првостепено решење у том смислу.

Када другостепени орган поништи првостепено решење и врати предмет на поновни поступак, првостепени орган је дужан у свему да поступи по другостепеном

⁵³ Разлози за поништавање решења без временског ограничења из члана 183. став 1. тач. 1)–6) ЗУП-а су следећи: ако је решење донето у ствари из судске надлежности или у ствари о којој се не одлучује у управном поступку; ако би се његовим извршењем могло проузроковати неко кривично дело; ако његово извршење уопште није могуће; ако је решење донето без захтева странке, а странка накнадно није изричито или прећутно пристала на решење; ако је донето као последица принуде, изнуде, уцене, притиска или других недозвољених радњи и ако садржи неправилност која је по изричитој законској одредби предвиђена као разлог ништавости.

решењу и да, без одлагања, а најкасније у року од 30 дана од пријема предмета, донесе ново решење, којим је дужан да одлучи о трошковима како првостепеног тако и другостепеног поступка, а према члану 85. став 6. ЗУП-а, дужан је и да сноси наведене трошкове. Против новог решења странка има право на жалбу.

7.3. Управно извршење решења

У складу са одредбама члана 41. ЗИН-а, надзирани субјект је дужан да у року од осам дана од дана истека рока за предузимање мера изречених решењем инспектора, обавести инспекцију о извршењу изречених мера, осим када је решењем којим су наложене хитне мере ради спречавања или отклањања опасности по живот или здравље људи, животну средину, биљни или животињски свет одређен краћи рок.

Локални инспектор за путеве о стању извршења донетих решења подноси редован месечни извештај руководиоцу инспекције, а на захтев руководиоца инспекције, подноси и посебан извештај.

Да би утврдио да ли су мере које су изречене решењем извршене, инспектор врши канцеларијски или теренски контролни инспекцијски надзор. Локални инспектор за путеве подноси захтев за покретање прекршајног поступка ако субјект не изврши мере или не обезбеди спровођење извршења решења које је постало извршно (чл. 56. и 57. ЗИН-а). Када је инспектор решењем одредио рок да се нешто отклони или изврши, захтев може поднети по истеку тог рока, а време учињеног прекршаја у овом случају је први наредни дан по истеку рока за добровољно извршење решења.

Решење се може извршити у оквиру рока за добровољно извршење, а у противном се приступа његовом принудном (управном) извршењу. За то је потребно да оно стекне својство извршности. Пре наступања извршности решење се може извршити у случају извршења ради обезбеђења (члан 205. ЗУП-а). Решење првостепеног органа постаје извршно истеком рока за жалбу, ако жалба није изјављена; обавештавањем странке, ако жалба није дозвољена; обавештавањем странке, ако жалба не одлаже извршење решења; кад се све странке одрекну права на жалбу и обавештавањем странке о решењу којим се жалба одбацује или одбија (члан 190. став 2. ЗУП-а).

Орган који је надлежан за спровођење извршења након наступања извршности решења и протеча рока за добровољно извршење решења⁵⁴ доноси решење о извршењу (члан 196. став 1. ЗУП-а) којим утврђује када је решење постало извршно, време, место и начин извршења и даје налог тражиоцу извршења да унапред положи одређену суму новца за покривање трошкова извршења (члан 196. став 2. ЗУП-а). Решењем о извршењу може да се одреди додатни рок за извршење обавезе или да се обавеза изврши одмах (члан 196. став 3. ЗУП-а).

⁵⁴ Члан 190. став 4. ЗУП-а: Ако је у извршном решењу одређено да странка може предузети радњу која се извршава у одређеном року, решење се (принудно) извршава када рок истекне, а ако у извршном решењу није одређен рок, решење се извршава када истекне 15 дана од дана када је постало извршно. *Рок за добровољно извршење решења итече од наступања његове извршности.*

Против *решења о извршењу* у поступку управног извршења дозвољена је жалба, која не одлаже извршење решења. Жалба се може се изјавити само на време, место и начин извршења. Жалба се предаје другостепеном органу у року од осам дана од обавештавања о решењу о извршењу.

Извршење се може, на предлог извршеника, *одложити* ако је против решења које се извршава или решења о извршењу изјављена жалба или друго правно средство, а извршење би изазвало ненадокнадиву штету, под условом да одлагање извршења није законом забрањено, нити противно јавном интересу. О предлогу за одлагање извршења решењем хитно одлучује орган који је донео решење које се извршава.

Поступак извршења се може *обуставити*, по службеној дужности или на предлог странке, ако се ради о неком од следећих случајева: ако је обавеза у целини извршена; ако извршење уопште није било дозвољено; ако је управљено према лицу које није извршеник; ако тражилац извршења одустане од предлога за извршење или ако је решење које се извршава поништено или укинута. Извршење обуставља орган који спроводи извршење.

Управно извршење се, у зависности од предмета извршења, може спровести на три начина: извршењем преко других лица, извршењем посредном принудом (путем новчаних казни) и извршењем непосредном принудом.

Извршење преко других лица спроводи се када се извршеникова обавеза састоји од радње коју може предузети и друго лице, а извршеник радњу не предузме у целини или је предузме делимично. Овај вид извршења спроводи се за извршење решења инспектора за путеве којима се налаже уклањање предмета, дрвећа, возила, запрека и сл., као и за извршење решења којима се налаже довођење у првобитно и технички исправно стање пута, путних објеката, сигнализације, опреме пута и сл. Извршење решења спроводи се преко управљача пута или другог лица у складу са законом, о трошку извршеника. По завршетку извршења доноси се допунско решење којим се утврђују укупни трошкови спроведеног извршења.

Извршење посредном принудом (уштем новчаних казни) спроводи се ако извршење преко другог лица није могуће или није погодно да се постигне сврха извршења. Новчане казне изричу решењем у распону одређеном чланом 198. ЗУП-а⁵⁵, с тим што казна која се изриче решењем може поново да се изрекне све док

55 Физичком лицу се новчана казна изриче у распону од половине просечне месечне зараде по запосленом, са порезима и доприносима, која је остварена у Републици Србији у претходном месецу до две просечне годишње зараде по запосленом, са порезима и доприносима, која је остварена у Републици Србији у претходној години, према подацима органа надлежног за послове статистике, а правном лицу у распону од половине његових месечних прихода до десет процената његових годишњих прихода које је остварио у Републици Србији у претходној години. Податак о просечној месечној заради која је остварена у Републици Србији у претходном месецу инспектор може добити на сајту Републичког завода за статистику (РЗС), а податак о месечном и годишњем приходу правног лица на сајту Агенције за привредне регистре (финансијски извештаји). Републички завод за статистику, почев од 2018. године, месечна саопштења о просечним зарадама објављује 55 дана по истеку месеца на који се зараде односе. Календар објављивања корисници могу наћи на званичном сајту РЗС: <http://www.stat.gov.rs/calendar/>.

извршеник не испуни обавезе из решења. Овај вид извршења погодан је за извршење решења којима су изречени одређена забрана или уздржавање од одређене радње или активности (забрана извођења радова или друге активности на путу). Казне се могу изрећи правном и физичком лицу, а према ЗИН-у, и одговорном лицу у правном лицу. Новчане казне изречене у извршењу решења посредном принудом извршава јавни извршитељ у складу са прописима којима се уређује извршење и обезбеђење.

Извршење нейосредном њринудом се спроводи ако сврха извршења обавезе не може да се постигне извршењем преко другог лица или изрицањем новчане казне или ако извршење друкчије не може да се спроведе у потребном року, кад природа обавезе то дозвољава, а пропис не забрањује. Ако су испуњени услови да се решење изврши непосредном принудом, инспектор може извршити печачење објеката, постројења, односно комплекса, машина, опреме или простора, у складу са ЗИН-ом.

*

У вршењу инспекцијског надзора локалног инспектора за путеве, а посебно у спровођењу управног извршења решења, посебан значај има *сарадња са њо-лицижом, односно комуналном милицијом*, која се одвија у складу са одредбама ЗИН-а, ЗУП-а, Закона о полицији⁵⁶ и Закона о комуналној милицији.

Законом о комуналној милицији прописано је да, на писани захтев, комунална милиција пружа помоћ другим организационим јединицама управе када, по оцени овлашћене организације, постоје претпоставке да спровођење њихове извршне одлуке неће бити могуће без присуства комуналних милиционара, а ако због физичког отпора спровођење извршења не буде могуће или не успе и поред ангажовања комуналне милиције, овлашћена организација или вршилац комуналне делатности подноси захтев полицији да пружи помоћ у спровођењу извршења (члан 4. ст. 1 и 3. Закона о комуналној милицији).

Законом о полицији (члан 53) прописано је да помоћ у спровођењу извршења полиција пружа на основу писаног захтева овлашћеног органа, који се подноси месно надлежној организационој јединици полиције, најмање пет радних дана пре дана одређеног за извршење. У захтеву морају бити наведени разлози због којих је потребна помоћ полиције, а уз захтев се прилаже копија акта који треба извршити, са потврдом извршности, доказ о покушају извршења без пружања полицијске помоћи и доказ о ангажовању пратећих служби које су неопходне за извршење.

У оба случаја (милиције и полиције) ради се о тзв. асистенцији при извршењу.

⁵⁶ „Службени гласник РС”, бр. 6/16, 24/18 и 87/18.

7.4. Казнене мере

Ако код надзираног субјекта открије незаконитост која је кажњива по закону, инспектор надлежном правосудном органу подноси кривичну пријаву, пријаву за привредни преступ или захтев за покретање прекршајног поступка, односно издаје прекршајни налог (члан 42. ЗИН-а).

Инспектор нема дискреционо овлашћење да сам, по сопственом нахођењу, одлучи да ли ће поднети кривичну пријаву, пријаву за привредни преступ, захтев за покретање прекршајног поступка или ће издати прекршајни налог. Обавеза подношења кривичне пријаве за дела која се гоне по службеној дужности прописана је Закоником о кривичном поступку, а Законом о привредним преступима установљена је обавеза органа да пријаве привредне преступе о којима су обавештени или за које сазнају на други начин.

Законом о путевима прописани су привредни преступи (члан 110) и прекршаји (чл.111–114).

ЗИН-ом су прописани изузеци, односно ситуације у којима, уз записником констатовано образложење, инспектор није дужан да поднесе захтев за покретање прекршајног поступка, односно изда прекршајни налог. У свим другим ситуацијама, неподношење захтева за покретање прекршајног поступка и неиздавање прекршајног налога чини повреду радне дужности.

Захтев за покретање прекршајног поступка се неће поднети, односно прекршајни налог се неће издати уколико су кумулативно испуњени законом прописани услови:

- да је надзирани субјект у остављеном року поступио према налогу односно предлогу инспектора за отклањање незаконитости из члана 27. став 1. ЗИН-а, тј. према налогу односно предлогу који је дат записником о инспекцијском надзору,
- да највиши износ запређене казне за прекршај не прелази 200.000 динара и није прописана заштитна мера,
- да штетне последице нису наступиле или, када су такве последице наступиле, да их је надзирани субјект отклонио или је штету надокнадио пре почињања поступка инспекцијског надзора, током надзора, а пре изрицања мера на записник или у року из члана 27. став 1. ЗИН-а.

Друга законом прописана ситуација у којој захтев за покретање прекршајног поступка, односно прекршајни налог неће бити издат јесте:

- ако надзирани субјект, пре покретања поступка инспекцијског надзора, односно обавештавања о предстојећем инспекцијском надзору, самоиницијативно пријави незаконитост, а за незаконитости код којих је могуће отклонити последицу, поред самопријаве, и отклони последице повреде прописа, односно употреби сва средства која су му на располагању да се те последице отклоне.

Ова могућност не важи за надзиране субјекте који су поновили прекршај, нити за нерегистроване субјекте. Против њих инспектор увек подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно издаје прекршајни налог.

7.4.1. Прекршајни налози

Прекршајни налог уређен је одредбама чл. 168–178. Закона о прекршајима, а издаје се када је за прекршај законом или другим прописом од прекршајних санкција предвиђена само новчана казна у фиксном износу⁵⁷. Прекршајни налог се не може издати малолетнику, већ се у тој ситуацији, у складу са законом, подноси захтев за покретање прекршајног поступка.

Законом о путевима и Законом о комуналним делатностима нису прописане новчане казне у фиксном износу, што значи да локални инспектор за путеве издаје прекршајни налог само на основу одлука ЈЛС, које су донете на основу тих закона.

Сходно одредбама члана 170. Закона о прекршајима и одредбама Правилника о обрасцу прекршајног налога⁵⁸, прекршајни налог се издаје у писаној форми, на израђеном обрасцу. Саставни део прекршајног налога су поуке и упозорења лицу против ког је издат прекршајни налог.

ПОУКЕ И УПОЗОРЕЊА (члан 171. Закона о прекршајима)

1. да се лице против кога је издат прекршајни налог, ако прихвати одговорност и у року од осам дана од дана пријема прекршајног налога плати половину изречене казне у складу са чланом 173. став 1. овог закона, ослобађа плаћања друге половине изречене новчане казне;
2. да лице против кога је издат прекршајни налог може прихватити одговорност за прекршај и након истека рока од осам дана од пријема прекршајног налога ако пре поступка извршења добровољно плати целокупан износ изречене новчане казне у складу са чланом 173. став 4. овог закона;
3. да лице против кога је издат прекршајни налог које не прихвата одговорност за прекршај има право да у року од осам дана од пријема прекршајног налога поднесе захтев за судско одлучивање тако што ће лично или преко поште предати потписан прекршајни налог надлежном прекршајном суду уз назначење суда коме се захтев подноси у складу са чланом 174. став 1. овог закона;
4. да ће лице против кога је издат прекршајни налог бити дужно да, поред плаћања новчане казне утврђене прекршајним налогом, надокнади судске трошкове у случају да затражи судско одлучивање а суд утврди да је одговорно за прекршај у складу са чланом 174. став 7. овог закона;
5. да ће прекршајни налог постати коначан и извршан по протеку рока од осам дана од дана пријема ако лице против кога је издат прекршајни налог у том року не плати новчану казну или не захтева судско одлучивање о издатом прекршајном налогу у складу са чланом 173. став 2. овог закона;

⁵⁷ Новчане казне у фиксном износу прописане су одлукама ЈЛС којима се, сагласно члану 39. Закона о прекршајима, могу прописати само казне у фиксном износу, и то у распону прописаном тим законом.

⁵⁸ „Службени гласник РС”, број 13/14.

ПОУКЕ И УПОЗОРЕЊА (члан 171. Закона о прекршајима)

6. да ће лице против кога је издат прекршајни налог у случају принудног извршења изречене новчане казне бити дужно да надокнади трошкове извршења одређене решењем о принудној наплати у складу са чланом 318. став 6. овог закона;
7. да ће се физичком лицу, предузетнику и одговорном лицу у правном лицу против кога је издат прекршајни налог неплаћена новчана казна заменити казном затвора или радом у јавном интересу у складу са чланом 41. овог закона.

Локални инспектор за путеве је дужан да правилно и читко попуни образац прекршајног налога по откривању прекршаја, и то је од пресудне важности за његову даљу судбину, јер од тога зависи и поступање прекршајног суда приликом извршења или по поднетом захтеву за судско одлучивање о издатом налогу. Такође, поуке и упозорења наведене на полеђини прекршајног налога су од значаја за лице коме је издат тај налог и то лице би требало да их прочита са посебном пажњом, након чега ће лакше проценити како да поступи, односно да ли ће у року од осам дана платити половину новчане казне или надлежном прекршајном суду предати потписани прекршајни налог и затражити судску заштиту, или ће се пак понашати пасивно и неће поступити ни на један од ова два начина.

Прекршајни налог се састоји од оригинала и две копије. Оригинал се уручује лицу против којег се издаје налог, осим у случају кад се налог издаје у електронској форми, када му се може уручити копија налога издатог у електронској форми.

Прекршајни налог се издаје и уручује присутном лицу за које се сматра да је учинило прекршај, у моменту откривања прекршаја. Уколико оваквих лица има више, локални инспектор за путеве за сваког учиниоца прекршаја издаје посебан прекршајни налог (нпр. и за правно и за одговорно лице, два и више лица у прекршају). Ако је једно лице учинило више прекршаја, прекршајни налог се издаје за сваки прекршај понаособ.

Лице против којег је издат прекршајни налог својим потписом на одговарајућем месту у налогу потврђује његов пријем. Ако присутно лице против којег се издаје прекршајни налог одбије да прими налог, инспектор ће га упозорити на последице одбијања пријема, унети у налог забелешку о одбијању пријема, дан и час када је пријем одбијен, и сматра се да је тиме прекршајни налог уручен.

Ако је лице за које се сматра да је учинило прекршај одсутно и када околности откривања или природа прекршаја то захтевају, прекршајни налог може се доставити и путем поште или доставне службе овлашћеног органа. У овом случају налог се доставља у складу са одредбама закона који уређује општи управни поступак.

Прекршајни налог постаје коначан и извршан по истеку рока од осам дана од дана пријема ако лице против којег је издат у том року не плати новчану казну или не захтева судско одлучивање. У том случају инспектор доставља надлежном прекршајном суду прекршајни налог са констатацијом коначности и забелешком

да новчана казна није плаћена, како би суд изречену новчану казну унео у регистар и спровео поступак извршења. У овој ситуацији инспектор не констатује извршност налога, с обзиром на то да му, још увек, није познато да ли је поднет захтев за судско одлучивање.

За попуњавање и издавање прекршајног налога, важно је да прекршајни налог буде читак, да садржи све прописане податке, да садржи прецизиран чињенични опис радње из које произилази правно обележје прекршаја, одређено време и место извршења прекршаја, правну квалификацију прекршаја, прецизно означен датум издавања и датум уручења, уз доказ о уручењу прекршајног налога и друге прописане елементе⁵⁹. Ово је из разлога што су у одлукама судија за прекршаје честе примедбе да су прекршајни налози неуредни и нечитки, да недостаје датум издавања прекршајног налога, да није прецизиран чињенични опис радње из којег произилази правно обележје прекршаја⁶⁰, да недостаје датум извршења прекршаја, да је погрешна правна квалификација прекршаја или није наведена казнена одредба, да недостаје или је погрешно наведен износ новчане казне, да у прекршајном налогу који је издат правном лицу није уписано име одговорног лица у правном лицу и функција коју обавља и слично.

Постуйак њо захтјеу за одлучивање од стїране суда – Као што је већ речено, лице против ког је издат прекршајни налог има право да не прихвати одговорност за прекршај и тада има на располагању само један начин да искаже своје неслагање са наводима из налога, а то је да затражи покретање поступка пред надлежним прекршајним судом по месту извршења прекршаја, тако што ће у року од осам дана од дана пријема налога, лично или преко поште, доставити потписан прекршајни налог суду, који постаје захтев за судско одлучивање о прекршајном налогу.

У тој ситуацији, лице којем је издат прекршајни налог *стїиче својстїво окривљеної у ѡ прекршајном ѡстїуйку* и сва права окривљеног у поступку, пре свега право на претпоставку невиности, а терет доказивања обележја прекршаја и прекршајне одговорности је на издаваоцу прекршајног налога.

Прекршајни суд ће решењем одбацити неблаговремен или непотписан захтев за судско одлучивање.

У противном, када прекршајни суд утврди да захтев за судско одлучивање испуњава законом прописане услове, донеће решење о покретању прекршајног поступка, обавестиће издаваоца налога да је прекршајни поступак покренут и затражити да о учињеном прекршају пружи доказе којима располаже.

59 Један од обавезних елемената је и *уїуїстїво о начину ѡлањања* новчане казне са одговарајућим рачуном на који треба извршити уплату. Рачуни за плаћање новчаних казни по прекршајном налогу и казни изречених у управном поступку дефинисани су Прилогом 6. Правилника о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна („Службени гласник РС”, бр. 16/16, 49/16, 107/16, 46/17, 114/17, 36/18, 44/18 – др. закон, 104/18, 14/19, 33/19 и 68/19). Истим правилником, у члану 13, дефинисана је структура елемента позива на број одобрења код уплате новчаних казни по прекршајном налогу и казни изречених у управном поступку.

60 Одлуке Прекршајног апелационог суда доступне су на веб-сајту www.lexoline.paragrafs.rs.

Ако утврди да је прекршајни налог неуредан, односно нечитак или не садржи све потребне податке за поступање, прекршајни суд ће, пре него што донесе решење о покретању прекршајног поступка, затражити од органа који је издао налог да га уреди у року од осам дана.

Ако орган који је издао прекршајни налог не поступи по захтеву суда и у остављеном року не отклони недостатке на које је суд указао, суд ће поступити као са неуредним захтевом за покретање прекршајног поступка, а то значи да ће сматрати да је издавалац налога одустао од налога и донеће решење којим ће прекршајни налог одбацити.

Корисницима Приручника скреће се пажња на то да у одредбама Закона о локалној самоуправи стоји да општинска управа, у вршењу уједначеног надзора, може изрећи мандајну казну (члан 60. став 1. тачка 2). Та могућност је искоришћена до доношења новог Закона о прекршајима, а умесно је констатуисано овлашћење за издавање прекршајног налога.

7.4.2. Захтев за покретање прекршајног поступка

Захтев за покретање прекршајног поступка подноси се у писаној форми, а начин подношења, садржај захтева и начин спровођења прекршајног поступка регулисани су чл. 179–185. Закона о прекршајима.

ЗАХТЕВ ЗА ПОКРЕТАЊЕ ПРЕКРШАЈНОГ ПОСТУПКА садржи (члан 181. Закона о прекршајима):

1. назив и седиште подносиоца захтева, односно лично име и адресу лица које подноси захтев;
2. назив суда коме се подноси захтев;
3. основне податке о физичком лицу, предузетнику и одговорном лицу против кога се захтев подноси – лично име, јединствени матични број грађана, занимање, место и адресу становања, место и адресу запослења и држављанство односно назив и седиште правног лица, као и порески идентификациони број (ПИБ) и матични број, а за предузетника и назив и седиште радње, а за одговорно лице у правном лицу и функцију коју обавља у том правном лицу;
4. чињенични опис радње из које произлази правно обележје прекршаја, време и место извршења прекршаја и друге околности потребне да се прекршај што тачније одреди;
5. пропис о прекршају који треба применити;
6. предлог о доказима које треба извести, уз назначење личних имена и адреса сведока, списе које треба прочитати и предмете који служе као доказ;
7. податке о томе да ли је покренут кривични поступак или поступак за привредни преступ за дело које обухвата обележја прекршаја који је предмет захтева;
8. потпис службеног лица, односно оштећеног као подносиоца захтева и печат овлашћеног органа који подноси захтев.

Инспектор, као овлашћено лице, подношењем захтева за покретање прекршајног поступка добија статус подносиоца захтева, а то значи да је на њему терет

доказивања обележја *й*рекшаја и *й*рекшајне одговорности. Као подносилац захтева, инспектор постаје странка у поступку и дужан је да се одазове на позив суда.

Подаци које захтев за покретање прекршајног поступка може да садржи, ако су доступни, јесу: место и датум рођења, број телефона, имејл адреса, број телефона на радном месту, бројеви пословних рачуна правног лица и предузетника.

Захтев за покретање прекршајног поступка подноси се у онолико примерака колико има окривљених, укључујући и један примерак за прекршајни суд. Прекршајни суд ће затражити од подносиоца захтева да га у одређеном року допуни, ако захтев не садржи све прописане податке, а ако подносилац захтева, тј. инспектор, не отклони недостатке у одређеном року, сматраће се да је одустао од захтева и суд ће решењем одбацити захтев. Инспектор је дужан да у остављеном року уреди захтев на начин како је то наложио суд, при чему треба имати у виду да се захтев не може уредити поднеском, већ се уређење врши у самом захтеву, практично сачињавањем новог уређеног захтева.

*Споразум о признању й*рекшаја – Закон о прекршајима уређује споразум о признању прекршаја у чл. 233–238. Овај споразум може да се закључи за прекршаје за које се води прекршајни поступак по захтеву за покретање прекршајног поступка, а искључен је за прекршаје за које се издаје прекршајни налог. Услов за закључење овог споразума за прекршаје из области инспекцијског надзора јесте, дакле, то да је надлежни суд покренуо прекршајни поступак по захтеву инспекције, односно инспектора, као овлашћеног подносиоца захтева за покретање прекршајног поступка.

Споразум о признању прекршаја закључују овлашћени подносилац захтева за покретање прекршајног поступка и окривљени.

Поступак закључивања споразума о признању прекршаја покреће се подношењем усменог или писаног предлога за закључивање споразума. Предлог могу поднети обе стране, тј. и овлашћени подносилац захтева окривљеном или његовом браниоцу, и окривљени или његов бранилац овлашћеном подносиоцу захтева, све до доношења првостепене одлуке суда.

Предмет споразума може бити да се заштитна мера прописана за прекршај за који се окривљени терети изрекне у мањем обиму или да се не изрекне.

Споразум мора да садржи: опис прекршаја који се окривљеном ставља на терет; признање окривљеног да је учинио прекршај; споразум о врсти и висини казне, односно о другим прекршајним санкцијама; изјаву овлашћеног подносиоца о одустајању од прекршајног гоњења за прекршаје који нису обухваћени споразумом о признању; споразум о трошковима прекршајног поступка, о одузимању имовинске користи прибављене прекршајем, о повраћају предмета прекршаја и о имовинскоправном захтеву, уколико је поднет; изјаву о одрицању странака и браниоца од права на жалбу против одлуке суда донесене на основу прихватања споразума о признању; потпис странака и браниоца.

Закључени споразум о признању прекршаја доставља се суду, који је овлашћен да донесе одлуку о њему и да га одбаци, усвоји или одбије.

У својој пресуди суд ће окривљеног огласити одговорним и изрећи му казну, односно другу прекршајну санкцију и одлучити о осталим питањима предвиђеним у споразуму о признању.

У прекршајним поступцима који се покрећу и воде по захтевима за покретање прекршајног поступка које подносе локални инспектори за путеве још није нашла примену употреба споразума о признању прекршаја. Ово је разумљиво с обзиром на то да су за примену овог института инспекторима потребне смернице у погледу критеријума за одређивање прекршаја који могу бити предмет споразума о признању и других питања везаних за његову примену. Како надзор над Законом о путевима, поред општинских инспектора, врше и републички и покрајински инспектори, то би, ради уједначеног поступања, усмерење требало сачинити на републичком нивоу, преко Координационе комисије.

IV КОНТРОЛА РАДА ИНСПЕКТОРА И ОДГОВОРНОСТ ЗА РАД

ЗИН-ом је прописано да је инспектор самосталан у раду у границама овлашћења утврђених законом и за свој рад је лично одговоран. Није дозвољено онемогућавати или ометати инспектора, односно службеника овлашћеног за вршење инспекцијског надзора у обављању инспекцијског надзора и предузимању мера и радњи на које је овлашћен. С друге стране, инспектор је самосталан у границама овлашћења која су му утврђена законом и другим прописом и он сноси одговорност за закониту и правилну примену овлашћења.

За контролу рада локалног инспектора за путеве, осим контроле коју уређује Закон о запосленима у АП и ЈЛС⁶¹, најзначајнији механизми/средства надзора су: жалба на решење инспектора и поступак по жалби; посебни случајеви мењања и укидања решења; тужба и управни спор; притужба на рад службеног лица инспекције и унутрашња контрола, као и управни инспекцијски надзор, који спроводи управна инспекција, и контрола од стране Заштитника грађана, односно локалног омбудсмана.

Осим изложеног, дужност инспекције да води прописане евиденције и да сачињава извештаје о свом раду и да их чини доступним јавности, такође представља вид контроле рада инспекције и показатељ је њене делотворности. Исто се може рећи за улогу медија, грађана, удружења грађана и других организација цивилног друштва.

О жалби као средству надзора већ је било речи у овом тексту, а у наставку ће бити речи о институтима које је установио ЗИН – притужби на рад службених лица и унутрашњој контроли, као и о евиденцији и извештавању о раду инспекције.

Контрола рада инспектора има велики значај за законито и правилно вршење инспекцијског надзора и, зависно од њених резултата, она може довести до покретања поступка за утврђивање одговорности инспектора, о чему ће, такође, бити речи у наставку у текста.

61 „Службени гласник РС”, бр. 21/16, 113/17, 113/17– др. закон, 95/18, 95/18 – др. закон).

1. ПРИТУЖБА НА РАД СЛУЖБЕНИХ ЛИЦА И УНУТРАШЊА КОНТРОЛА

Притужба на рад службених лица – Притужбом на рад службених лица инспекције омогућена је заштита права или слобода странака и других лица од незаконите или неправилне радње, односно несавесног рада службеног лица инспекције. Наиме, чланом 52. ЗИН-а прописано је да свако лице има право да поднесе притужбу против руководиоца инспекције, инспектора, односно службеника овлашћеног за вршење инспекцијског надзора, ако сматра да су му њиховом незаконитом или неправилном радњом, односно несавесним радом повређена права или слободе.

Притужба се подноси у складу са законом којим се уређује систем државне управе, односно законом којим се уређује систем локалне самоуправе (члан 73. ст. 3. и 4. Закона о локалној самоуправи).

Притужба се може поднети због некоректног односа службеног лица, инспектора, повреде етичких правила, правила понашања доброг службеника/инспектора, и сл., као и због непредузимања радње покретања поступка или необавештавања о поступању са представком.

Приликом разматрања приспеле притужбе, потребно је утврдити да ли је поводом предмета притужбе њеном подносиоцу обезбеђена друга правна заштита, као, на пример, приговор на записник, жалба на решење, предлог за понављање поступка, захтев за изузеће службеног лица и др. Ако то јесте случај, са притужбом или њеним делом ће се поступати у поступку прописаном за то правно средство.

На притужбу поднету против лица овлашћеног за вршење инспекцијског надзора дужан је да одговори непосредни руководиоца лица на које се притужба односи, односно орган надлежан за вршење надзора над радом инспекције и орган надлежан за његово постављење у року од 15 дана од дана подношења притужбе.

Поступак по притужби захтева детаљно испитивање навода притужбе и утврђивање њене основаности. С обзиром на то да се поступак по притужби окончава давањем одговора, који није управни акт, тај одговор треба да буде образложен и да садржи закључак о њеној основаности. Осим тога, одговор на притужбу је обавеза, с обзиром на то да је притужба у области инспекцијског надзора посебан облик приговора због предузимања или непредузимања управне радње из чл. 28. и 147. ЗУП-а, што значи да лице које је поднело притужбу на рад инспектора не може уложити и приговор.⁶²

⁶² Однос притужбе и приговора из чл. 147–149 ЗУП-а размотрен је у документу „Смернице о надзору и контроли над инспекцијским надзором”, усвојеном на XXXIII седници Координационе комисије, дана 27.12.2019. године; доступно на: <http://www.inspektor.gov.rs/page/14/%D0%A1%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D1%86%D0%B5%D0%9A%D0%BE%D0%BE%D1%80%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B5-%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D1%81%D0%B8%D1%98%D0%B5>.

ПРИМЕР: Поступање по притужби када је поводом предмета притужбе обезбеђена друга правна заштита

Притужбом се указује на то да су притужиоцу повређена права доношењем решења којим му је изречена инспекцијска мера и на некоректан однос инспектора према притужиоцу у току поступка и тражи се да се донето решење поништи, а инспектор позове на одговорност. У овом случају, део притужбе која се односи на решење не може бити предмет притужбе и поступања по њој, него предмет жалбе на решење, па ће се са тим делом притужбе поступати као са жалбом. Део притужбе који се односи на некоректан однос инспектора према притужиоцу разматраће се у поступку по притужби, тј. разматраће се њена основаност, извести закључак о основаности и образложен одговор доставити притужиоцу.

Унутрашња контрола – Ради обезбеђења законитости у вршењу послова инспекцијског надзора, ЗИН-ом (члан 54) установљен је институт унутрашње контроле и дата могућност надлежним органима аутономне покрајине и ЈЛС да образују унутрашњу контролу инспекције из своје изворне надлежности.

Облике и начин вршења унутрашње контроле инспекције из изворне надлежности јединице локалне самоуправе ближе прописује надлежни орган ЈЛС⁶³.

Послови унутрашње контроле подразумевају: откривање свих видова противправног и несавесног обављања радних дужности инспектора, пријем и разматрање притужби и примедби на рад инспектора, прикупљање одговарајућих доказа и покретање поступака за утврђивање одговорности инспектора.

Унутрашња контрола поступа на основу представки правних и физичких лица, обраћања инспектора и службених лица овлашћених за вршење инспекцијског надзора и по сопственој иницијативи, на основу прикупљених обавештења и других сазнања. Инспектори и службеници овлашћени за вршење инспекцијског надзора који се писмено обрате унутрашњој контроли инспекције, имају право на заштиту у складу са законом којим се уређује заштита узбуњивача.

2. ПОСЕБНИ СЛУЧАЈЕВИ ОДГОВОРНОСТИ ИНСПЕКТОРА

Одредбе о одговорности инспектора садржане су у више закона.

Законом о зајосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе прописана је дисциплинска одговорност запослених (чл. 135–151). Овим законом су прописане лакше и теже повреде дужности из радног односа, начин и поступак спровођења *дисциплинској йосйуйка*, као и врсте дисциплинских мера.

⁶³ Видети: Правилник о прописивању облика, учесталости и начину вршења унутрашње контроле инспекције из изворне надлежности града Сомбора („Службени лист града Сомбора”, број 18/17).

На питања одговорности службеника која нису регулисана Законом о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе примењују се одредбе Закона о раду⁶⁴.

Законом о ојшћем ујравном јосћуујку прописано је да су овлашћена службена лица у органу која воде поступак (што значи и инспектори) одговорна ако њиховом кривицом дође до неизвршавања одређених процесних радњи. Поред прекршајне одговорности (чл. 207 и 208), министарство надлежно за послове државне управе у вршењу надзора над применом овог закона и други органи управе у обавези су да захтевају покретање *дисциплинској јосћуујка* против овлашћеног службеног лица, односно одговорног лица:

- које по службеној дужности не изврши увид у чињенице о којима се води службена евиденција, које на захтев органа који води поступак бесплатно не уступи податке о којима води службену евиденцију у року утврђеном законом,
- ако не изда решење у року утврђеном законом,
- ако не достави списе другостепеном органу или суду надлежном за управне спорове у роковима утврђеним законом (члан 210. ЗУП-а).

Законом о инсјекцијском надзору су прописани *јрекршаји* за:

- *руководиоца инсјекције*, уколико не спроводи план инспекцијског надзора, не објави план инспекцијског надзора на својој интернет страници, не сачини контролне листе из своје области инспекцијског надзора, не примењује их и не објави их на својој интернет страници, не објави годишњи извештај о раду на својој интернет страници (члан 59. ЗИН-а).
- *инсјектора и службеника овлашћеног за вршење инсјекцијског надзора* уколико не уручи надзираном субјекту налог за инспекцијски надзор, односно не покаже му налог и не предочи његову садржину када надзирани субјект одбија уручење налога за инспекцијски надзор, када врши инспекцијски надзор ван радног времена надзираног субјекта, а за то не постоје разлози, када не изда надзираном субјекту потврду о одузетом предмету, располаже привремено одузетим предметима, када овим или другим законом друкчије није прописано, ако одреди да се одузети предмети продају када они нису подложни кварењу, животиње угинућу нити су трошкови чувања предмета знатни, као и када ови предмети не испуњавају прописане услове за стављање у промет, као и када лицу које је поступило према акту о примени прописа у погледу предмета акта о примени прописа изрекне меру управљену према надзираном субјекту, а да није дошло до остварења изузетних услова за изрицање мере у складу са овим законом (члан 60. ЗИН-а).

64 „Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17 – одлука УС, 113/17 и 95/18 – аутентично тумачење.

Посебни случајеви одговорности инспектора регулисани су ЗИН-ом, у члану 53, према коме је инспектор и службеник овлашћен за вршење инспекцијског надзора, поред других случајева одговорности за повреду радне дужности утврђених прописима о државним службеницима, односно прописима о запосленима у аутономној покрајини и ЈЛС, посебно одговоран:

- ако у вршењу инспекцијског надзора не предузме, не предложи или не одреди мере или радње за које је овлашћен;
- ако у вршењу инспекцијског надзора не предложи или не покрене поступак утврђен одредбама овог закона, а био је дужан да то учини (уколико не поднесе кривичну пријаву, пријаву за привредни преступ, захтев за покретање прекршајног поступка, не изда прекршајни налог и не изврши друге радње и не предузме друге мере на које је овлашћен);
- ако у вршењу инспекцијског надзора прекорачи границе свог овлашћења;
- ако обавља привредне или друге делатности и послове за себе или другог послодавца из области у којој врши инспекцијски надзор, учествује у раду стручних радних група или тела надзираних субјеката, односно лица која подлежу инспекцијском надзору или ако обавља друге службе, послове и поступке који су у супротности са положајем и улогом инспектора и штете његовој самосталности у вршењу посла.

Ови посебни случајеви одговорности инспектора утврђени су као *тежа повреда радне дужности*.

Кривична одговорност службених лица регулисана је *Кривичним закоником*⁶⁵, према коме је кажњиво следеће:

- *Злоупотреба службеног положаја* – искоришћавање свог службеног положаја или овлашћења, прекорачење граница свог службеног овлашћења или невршење своје службене дужности, чиме се за себе или друго физичко или правно лице прибави каква корист, другом нанесе каква штета или теже повреде права другог (члан 359. КЗ);
- *Несавесан рад у служби* – када службено лице кршењем закона или других прописа или општих аката, пропуштањем дужности надзора или на други начин очигледно несавесно поступа у вршењу службе, иако је било свесно или је било дужно и могло бити свесно да услед тога може наступити тежа повреда права другог или имовинска штета, па таква повреда, односно штета и настане (члан 361. КЗ);
- *Трговина утицајем* – када лице захтева или прими поклон или какву другу корист за себе или другог, непосредно или преко трећег лица, да коришћењем свог службеног или друштвеног положаја или стварног или претпостављеног утицаја, посредује да се изврши или не изврши нека службена радња (члан 366. КЗ).

⁶⁵ „Службени гласник РС”, бр. 85/05, 88/05 – испр., 107/05 – испр., 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14, 94/16 и 35/19.

3. ЕВИДЕНЦИЈЕ О ИНСПЕКЦИЈСКОМ НАДЗОРУ И ИЗВЕШТАВАЊЕ

3.1. Евиденције о инспекцијском надзору

Одредбама ЗИН-а прописано је да о инспекцијском надзору, за потребе праћења стања у одређеној области и потребе праћења рада, свака инспекција води евиденцију. Закон прописује које све податке садржи евиденција.

Евиденција о инспекцијском надзору садржи:

- податке о налогу за инспекцијски надзор, уз навођење врсте и облика инспекцијског надзора, као и допунских налога и засебних налога из члана 16. став 7. Закона;
- податке о инспекцији која је вршила инспекцијски надзор;
- податке о инспектору који је вршио инспекцијски надзор, као и о инспектору који га је, у случају спречености, замењивао; ако је инспекцијски надзор вршило више инспектора, наводе се подаци за све инспекторе, као и за њихове заменике;
- податке о надзираном субјекту и заступнику, односно овлашћеном лицу код надзираног субјекта – правног лица, укључујући и податак о процењеном ризику код надзираног субјекта;
- правни основ инспекцијског надзора;
- опис предмета и сврхе инспекцијског надзора;
- трајање инспекцијског надзора (дан почетка и завршетка инспекцијског надзора);
- податке о предузетим радњама у вршењу инспекцијског надзора;
- податке о записнику о инспекцијском надзору и примедбама на тај записник;
- податке о наложеним мерама, односно констатацију да у инспекцијском надзору нису наложене никакве мере, уз навођење да ли за налагање мера није било основа или потребе;
- податке о поднетим кривичним пријавама, пријавама за привредни преступ и захтевима за покретање прекршајног поступка и издатим прекршајним налозима, односно констатацију да захтев за покретање прекршајног поступка није поднет, односно да прекршајни налог није издат у складу са чланом 42. став 3. Закона, као и податке о исходима поступања правосудних органа по захтевима за покретање прекршајног поступка, пријавама за привредни преступ и кривичним пријавама које је поднела инспекција и о исходима прекршајних налога које је издала инспекција.

Наведени подаци садржани су у обрасцу евиденције прописаном Уредбом о изгледу обрасца и начину вођења евиденције о инспекцијском надзору⁶⁶, којом су, поред изгледа обрасца, прописани и начин вођења евиденције о инспекцијском надзору, као и то да сваки инспектор води евиденцију, да инспекције

⁶⁶ „Службени гласник РС”, број 81/15.

воде евиденцију у писаној форми или у електронској форми у оквиру сопствених софтверских решења.

Е-инспектор – Чланом 43. Закона о инспекцијском надзору прописано је да се у оквиру јединственог функционалног софтверског решења *е-Инспектор* успоставља Централна евиденција надзираних субјеката и објеката инспекцијског надзора као регистар података о инспекцијском надзору, као јединствена, централизована евиденција у електронском облику. Регистар података о инспекцијском надзору води министарство надлежно за инспекцијски надзор. Законом је, поред садржине евиденције (напред побројано), дефинисан и објекат инспекцијског надзора и предвиђени су подаци које ће садржати регистар, као и друга питања од значаја за регистар и податке које садржи.

Јединственим информационом системом обезбедиће се боља координација између инспекција, аутоматизација рада инспекцијских служби и боља ефикасност надзора, стандардизација рада инспекција и доступност података свим инспекцијама.

За сада, у јединствени информациони систем уводе се само републичке инспекције, а у плану је да се њиме обухвате и локалне инспекције.

3.2. Извештавање

Законом о инспекцијском надзору установљена је обавеза инспекције да на својој интернет страници објави годишњи извештај за претходну годину, до 31. марта текуће године.

Годишњи извештај о раду инспекције обавезно садржи информације и податке са објашњењима о:

- превентивном деловању инспекције;
- обавештавању јавности (најзначајније активности обавештавања јавности, као и доступност информација у погледу активности инспекције, а које се тичу планова надзора, извештаја о раду, контролних листа, организације инспекције, прописа које инспекција примењује у свом раду, мишљења, и др.);
- нивоу усклађености пословања и поступања надзираних субјеката са законом и другим прописом, који се мери помоћу контролних листа (број надзора, број предузетих мера, резултати надзора према контролним листама и усклађености);
- броју откривених и отклоњених или битно умањених насталих штетних последица по законом заштићена добра, права и интересе – приказ активности инспекције с циљем откривања и отклањања штетних последица, односно провере поступања надзираних субјеката по мерама које је наложио поступајући инспектор записником или решењем (корективно деловање инспекције);
- броју утврђених нерегистрованих субјеката и мерама спроведеним према њима;
- мерама предузетим ради уједначавања праксе инспекцијског надзора и њиховом дејству;

Годишњи извештај о раду инспекције обавезно садржи информације и податке са објашњењима о:

- остварењу плана и ваљаности планирања инспекцијског надзора, нарочито о односу редовних и ванредних инспекцијских надзора и броју редовних инспекцијских надзора који нису извршени са разлозима за то, броју допунских налога за инспекцијски надзор;
- нивоу координације инспекцијског надзора са инспекцијским надзором који врше друге инспекције;
- материјалним, техничким и кадровским ресурсима које је инспекција користила у вршењу инспекцијског надзора и мерама предузетим ради делотворне употребе ресурса инспекције и резултатима предузетих мера;
- поштовању рокова прописаних за поступање инспекције;
- законитости управних аката донетих у инспекцијском надзору (број другогостепених поступака, њихов исход, број покренутих управних спорова, њихов исход);
- поступању у решавању притужби на рад инспекције, са исходима тог поступања;
- програмима стручног усавршавања које су похађали инспектори;
- иницијативама за измене и допуне закона и других прописа;
- мерама и проверама предузетим ради потпуности и ажурности података у информационом систему;
- стању у области извршавања поверених послова инспекцијског надзора;
- исходима поступања правосудних органа по захтевима за покретање прекршајног поступка, пријавама за привредни преступ и кривичним пријавама које је поднела инспекција.

Уз годишњи извештај о раду, инспекција доставља преглед постављених радних циљева инспектора и збирни приказ њиховог извршавања.

Значај правовременог, тачног и транспарентног извештавања инспекције је вишеструк. Локална инспекција за путеве, као и друге инспекције, кроз извештај врши анализу стања у области надзора и на основу те анализе, уз процену ризика, сачињава план за наредни период и предлаже органима општине односно града мере и активности за побољшање стања у области надзора. Осим тога, јавним објављивањем извештаја јавност стиче сазнања о активностима инспекције, областима у којима је деловала, о степену остварене законитости и стању у области надзора, капацитетима инспекције и сл. Извештај сачињен на прописан начин, односно са прописаном садржином показатељ је делотворности инспекције.

Из изложеног се може закључити да извештавање у складу са законом јесте захтеван посао, посебно ако се имају у виду садржина извештаја, природа података које извештај садржи, с једне стране, и скромни технички и кадровски капацитети инспекција у већем броју ЈЛС, с друге стране, што неминовно захтева административну, правну, информатичку и другу подршку инспекцији.

V ЛИТЕРАТУРА

1. СТРУЧНА ЛИТЕРАТУРА

1. Милосављевић Б., *Систем локалне самоуправе у Србији*, Стална конференција градова и општина, Београд 2009.
2. Милосављевић Б., Јеренић Ј., *Анализа надлежности јединица локалне самоуправе у Србији*, СКГО, Београд 2010.
3. Влатковић М., Ђокић Б., *Коментар Закона о локалној самоуправи*, ЈП „Службени гласник”, Београд 2009.
4. Мрвић-Петровић Н., *Коментар новог Закона о њекршајима са специјалним њрилоом*, Параграф, Београд 2014.
5. Стефановић М., Радовановић, Д., Јоловић, Д., *Водич за њрмену Закона о инспекцијском надзору*, Министарство државне управе и локалне самоуправе Републике Србије и USAID, Београд 2017.
6. Томић З. Р., Миловановић Д., Цуцић В., *Практикум за њрмену закона о њишем ѡуравном ѡсѡујуку*, Министарство државне управе и локалне самоуправе, Београд 2017.
7. Стратегија безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије за период од 2015. до 2020. године („Службени гласник РС”, број 64/15).

2. ПРОПИСИ

1. Устав Републике Србије („Службени гласник РС”, број 98/06).
2. Закон о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 47/18 и 30/18 – др. закон).
3. Закон о локалној самоуправи („Службени гласник РС”, бр. 129/07, 83/14 – др. закон, 101/16 – др. закон и 47/18).
4. Закон о главном граду („Службени гласник РС”, бр. 129/07, 83/14 – др. закон, 101/16 – др. закон и 37/19).
5. Закон о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС”, бр. 21/16, 113/17, 113/17– др. закон, 95/18, 95/18 –др. закон).

6. Закон о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење).
7. Кривични законик („Службени гласник РС”, бр. 85/05, 88/05 – испр., 107/05 – испр., 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14, 94/16 и 35/19).
8. Закон о прекршајима („Службени гласник РС”, бр. 65/13, 13/16, 98/16 – одлука УС, 91/19 – др. закон и 91/19).
9. Закон о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 – др. закон и 95/18).
10. Закон о комуналним делатностима („Службени гласник РС”, бр. 88/11, 104/16 и 95/18).
11. Закон о путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/18 и 95/18).
12. Закон о полицији („Службени гласник РС”, бр. 6/16, 24/18 и 87/18).
13. Закон о комуналној милицији („Службени гласник РС”, број 49/19).
14. Закон о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13 – одлука УС, 55/14, 96/15 – др. закон, 9/16 – одлука УС, 24/18, 41/18, 41/18 – др. закон, 87/18 и 23/19).
15. Закон о планирању и изградњи „Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 – испр., 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 – одлука УС, 50/13 – одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 – др. закон и 9/20.
16. Закон о јавној својини („Службени гласник РС”, бр. 72/11, 88/13, 105/14, 104/16 – др. закон, 108/16, 113/17, 95/18).
17. Закон о саобраћајној инспекцији („Службени гласник СРС”, бр. 7/76, 15/82, 13/83 и 6/89).
18. Закон о привредним преступима (Службени лист СФРЈ”, бр. 4/77, 36/77 – испр., 14/85, 10/86 (пречишћен текст), 74/87, 57/89 и 3/90 и „Службени лист СРЈ”, бр. 27/92, 16/93, 41/93, 50/93, 24/94, 28/96 и 64/01 и „Службени гласник РС”, број 101/05 – др. закон).
19. Закон о привредним друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/11, 99/11, 83/14 – др. закон, 5/15, 44/18 и 95/18).
20. Уредба о заједничким елементима процене ризика („Службени гласник РС”, број 81/15).
21. Уредба о изгледу обрасца и начину вођења евиденције о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, број 81/15).
22. Уредба о критеријумима за категоризацију јавних путева („Службени гласник РС”, број 38/19).
23. Правилник о радовима на редовном одржавању јавних путева („Службени гласник РС”, број 15/20).
24. Правилник о врсти радова и начину извођења радова на ургентном одржавању јавног пута („Службени гласник РС”, број 75/19).
25. Правилник о начину утврђивања деоница највећег ризика и идентификације и рангирања опасних места, саставу стручног тима за мапирање ризика и условима за чланове тог тима („Службени гласник РС”, број 68/19).

26. Закон о управним споровима („Службени гласник РС”, број 111/09).
27. Правилник о начину означавања и евиденцији јавних путева („Службени гласник РС”, број 65/19).
28. Правилник о начину спровођења ревизије и провере и саставу стручног тима за спровођење ревизије и провере („Службени гласник РС”, број 52/19).
29. Правилник о садржини и начину спровођења независне оцене доприноса јавног пута настанку, односно последицама саобраћајне незгоде („Службени гласник РС”, број 46/19).
30. Правилник о садржини и форми извештаја о извршеној контроли и оцени стања јавних путева („Службени гласник РС”, број 34/19).
31. Правилник о радовима на рехабилитацији јавног пута („Службени гласник РС”, број 23/19).
32. Правилник о условима за издавање дозволе за ванредни превоз („Службени гласник РС”, број 6/19).
33. Правилник о начину обављања ванредног превоза („Службени гласник РС”, број 6/19).
34. Правилник о саобраћајној сигнализацији („Службени гласник РС”, број 85/17).
35. Правилник о обрасцу прекршајног налога („Службени гласник РС”, број 13/14).
36. Правилник о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна („Службени гласник РС”, бр.16/16, 49/16, 107/16, 46/17, 114/17, 36/18, 44/18 – др. закон, 104/18, 14/19, 33/19 и 68/19).

3. ИНТЕРНЕТ ИЗВОРИ

1. Координациона комисија за инспекцијски надзор Републике Србије,
<http://inspektor.gov.rs/>.
2. Упутство за поступање инспекције у случају злоупотребе права на представку и притужбу, Координациона комисија за инспекцијски надзор Републике Србије,
<https://inspektor.gov.rs/page/11/%D0%A3%D0%BF%D1%83%D1%82%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0>.
3. Стручно-методолошка објашњења о поступању инспекција према нерегистрованим субјектима,
<https://inspektor.gov.rs/page/8/%D0%A1%D0%BC%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B8%D1%86%D0%B5>.
4. Стручно-методолошка објашњења за припрему контролних листа за инспекцијски надзор,
<https://inspektor.gov.rs/page/8/%D0%A1%D0%BC%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B8%D1%86%D0%B5>.

5. Упутство Координационе комисије за управљање контролним листама инспекција,
<https://inspektor.gov.rs/page/11/%D0%A3%D0%BF%D1%83%D1%82%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0>.
6. СКГО, Модел Правилника о посебним елементима процене ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора комуналне инспекције из изворне надлежности јединице локалне самоуправе,
<http://www.skgo.org/vesti/detaljno/2015/posebni-elementi-procene-rizika-komunalne-inspekcije>.
7. СКГО, Методологија за поступак одређивања посебних елемената процене ризика и спровођење поступка процене ризика комуналне инспекције из изворне надлежности јединице локалне самоуправе,
<http://www.skgo.org/vesti/detaljno/2015/posebni-elementi-procene-rizika-komunalne-inspekcije>.
8. Смернице о надзору и контроли над инспекцијским надзором,
<http://www.inspektor.gov.rs/page/8/%D0%A1%D0%BC%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B8%D1%86%D0%B5>.
9. Образац Контакт центра за привреду за пријаву институција које од привредника траже печат,
<https://www.ite.gov.rs/tekst/1835/ukidanje-pecata.php>.

VI ПРИЛОЗИ

МОДЕЛ 1. Налог за инспекцијски надзор

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА/ГРАД
Општинска/Градска управа
Организациона јединица
Број: _____/_____
Дана _____, године

На основу члана 16. ст. 1. и 2. Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 – др. закон и 95/18) и члана 90. став 3. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење), _____ (руководилац инспекције / лице овлашћено од руководиоца инспекције), издаје

НАЛОГ ЗА ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

1. Налаже се инспектору/инспекторима за путеве _____, службена легитимација број _____ и _____, службена легитимација број _____, да на основу члана 108. Закона о путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/18 и 95/18) и члана 34. Закона о комуналним делатностима („Службени гласник РС”, бр. 88/11, 104/16, 95/18), а у вези са одредбама Закона о инспекцијском надзору и годишњим и оперативним планом инспекцијског надзора изврши/изврше редован/ванредан/мешовити теренски и канцеларијски инспекцијски надзор над одржавањем и заштитом улица, општинских и некатегорисаних путевана територији града/општине код надзираног субјекта:

_____ (иословно име и седиште њравној лица или ѡредузетника, име и ѡрезиме, ЈМБГ и адреса сѡановања физичкој лица) матични број: _____, ПИБ: _____ (за ѡравна лица и ѡредузетника), које заступа _____ (име и ѡрезиме и функција у ѡравном лицу)

(Уколико је надзирани субјект ѡѡзнаѡт, уѡсѡѡтѡи: _____ (врсѡа делѡѡностѡи или актѡѡвностѡи, ѡѡерѡѡѡријѡлно ѡѡдружје, локација)

2. Код надзираног субјекта је процењен низак, средњи, висок, критичан ризик. (ѡѡдвуѡи одѡварајуѡи сѡѡѡен ризика и навесѡѡи ако је корѡѡићен коректѡѡвни фактѡѡр)

3. Предмет инспекцијског надзора је: (ѡѡѡѡ ѡѡреѡѡзан и ѡѡсан ѡѡредметѡи) _____ у ул. _____ број _____ у град/општина _____, у складу са одредбама Закона о путевима / Закона о комуналним делатностима и Одлуке о _____, те предузимање свих провѡѡра и других радњи које су садржане у контролној листи број: _____.

4. Теренски инспекцијски надзор ће се извршити у:

- пословним просторијама субјекта инспекцијског надзора на адреси: _____
- увидом на лицу места на адреси: _____

5. Планирано је да инспекцијски надзор отпочне дана _____. године и да се оконча до _____. године, с тим што се планирано трајање инспекцијског надзора продужава за време потребно за достављање аката сачињених односно донетих у поступку инспекцијског надзора.

6. Теренски инспекцијски надзор извршиће се дана _____. године / у периоду од ____ до _____. године.

7. Надзираном субјекту доставиће се / неће се доставити обавештење о предстојећем инспекцијском надзору из разлога: _____

(нпр. неогложно постојање, ошклањање ојасности по живој и здравље људи)

Инспектор за путеве
/ Овлашћено лице

Руководилац инспекције

Налог уручен/предочен надзираном субјекту _____. године

Овлашћено/присутно лице у надзираном субјекту

(име и презиме, поштом)

МОДЕЛ 2. Допунски налог за инспекцијски надзор

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА/ГРАД
Општинска/Градска управа
Организациона јединица
Број: _____/_____
Дана _____ . године

На основу члана 16. став 4. / став 6. / ст. 4. и 6. (изабрајти одговарајући законски основ, односно алтернативу, према околностима конкретне случаја) Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 – др. закон и 95/18) у вези са чланом 90. став 3. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење), _____
_____ (руководилац инспекције/лице овлашћено од руководиоца инспекције) издаје

ДОПУНСКИ НАЛОГ ЗА ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

1. Допуњава се Налог за инспекцијски надзор број: _____ од _____ године (основни налој), па се налаже _____ (име и презиме), инспектору за путеве, службена легитимација број _____⁶⁷ да, у складу са чланом 108. Закона о путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/18 и 95/18) и чланом 34. Закона о комуналним делатностима („Службени гласник РС”, бр. 88/11, 104/16, 95/18), у вези са одредбама Закона о инспекцијском надзору и годишњим и оперативним планом инспекцијског надзора, у покренутом редовном/ванредном/мешовитом теренском и канцеларијском инспекцијском надзору над одржавањем и заштитом улица, општинских и некатегорисаних путева на територији града/општине код надзираног субјекта _____ (и^{ословно} име и седиште правног лица или предузетника, име и презиме, ЈМБГ и адреса становања физичког лица) матични број: _____, ПИБ: _____, (за правна лица и предузетника) које заступа _____ (име и презиме и функција у правном лицу) (Уколико је надзирани субјект неознај, уписајте: _____ (врста делатности или активности, територијално подручје, локација улица, кући) у објекту надзора:⁶⁸ _____

⁶⁷ Постоји могућност издавања налога за више инспектора за вршење истог инспекцијског надзора са обавезним уношењем података за све инспекторе којима се издаје налог.

⁶⁸ Чланом 43. став 5. Закона о инспекцијском надзору одређено је да „Објекат инспекцијског надзора је свака непокретност у односу на коју се одређује предмет инспекцијског надзора.”

(подаци о објекту: пут или улица, елементи пута, власник/корисник/држалац земљишта поред пута, извођење радова на путу или поред пута, раскојавање и заузеће пута итд.) изврши надзор и у односу на: _____

(прецизан опис дојуне предмета инспекцијског надзора) у складу са одредбама Закона о путевима и Одлуке о _____, те предузимање свих провера и других радњи које су садржане у контролној листи број: _____.

2. Планирано трајање инспекцијског надзора од _____ до _____. године продужава се до _____ године.

3. Допуна предмета инспекцијског надзора врши се по захтеву инспектора за путеве⁶⁹ од _____ године, јер је у току вршења инспекцијског надзора по основном налогу инспектор открио незаконитост која је изван граница тим налогом утврђеног предмета инспекцијског надзора, али је у блиској вези са тим предметом, која се огледа у следећем: _____

_____, као и због тога што су у току вршења инспекцијског надзора по основном налогу инспектор и руководилац инспекције установили да је неопходно продужити трајање надзора.

4. Утврђује се да је инспектор за путеве, пре тражења допунског налога, по службеној дужности, закључком број: _____ од _____ године, у складу са законом извршио обезбеђење доказа, и то: _____

(доказ: увиђај, узимање изјаве, увид у документацију, фототографисање и снимање предмета надзора)

Инспектор за путеве

Руководилац инспекције
/ Овлашћено лице

Налог уручен/предочен надзираном субјекту _____ године

Овлашћено/присутно лице у надзираном субјекту

(име и презиме, потпис)

69 НАПОМЕНА: Налог се по истом обрасцу може допунити и када је потребно повећати број инспектора који врше надзор.

МОДЕЛ 3.**Решење о отклањању незаконитости – управљач пута**

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
 ОПШТИНА/ГРАД
 Општинска/Градска управа
 Организациона јединица
 Број: _____/_____
 Дана _____ . године

Инспектор за путеве _____ (назив
 ориана, име и њезиме инспектора), чија је службена легитимација број _____
 од _____ . године, на основу члана 108. Закона о путевима („Службени глас-
 ник РС”, бр. 41/18 и 95/18), члана 37. став 1. Закона о инспекцијском надзору
 („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 – др. закон и 95/18) и члана 136. Закона о
 општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 – аутентич-
 но тумачење), у поступку вршења инспекцијског надзора над _____
 _____ (идентификациони подаци о надзираном субјекту– управљачу
 пута), _____ (град/општина), _____
 (улица и број), _____ у предмету стање пута, његовог дела и путног
 објекта у ул. _____ у _____, доноси:

РЕШЕЊЕ

НАЛАЖЕ СЕ _____ (надзираном
 субјекту – управљачу пута), са седиштем у _____ (улица и број) _____
 _____ да на путу/улици _____
 _____ (коловоз, саобраћајну сигнализацију и др.)
 доведе у технички исправно стање, тако што ће (на пример):

- испред кућног броја _____ поставити недостајући саобраћајни знак „радо-
 ви на путу” (I-19)
- испред кућног броја _____ обновити оштећени бетонски хоризонтални ус-
 поривач саобраћаја „лежећи полицајац” и сл.

Рок за извршење наложене мере је _____ дана од дана пријема решења.

Надзирани субјект дужан је да у року од _____ дана од дана истека рока за
 предузимање мера изречених овим решењем, обавести инспекцију о извршењу
 изречених мера.

Жалба изјављена на ово решење не одлаже његово извршење.

Образложење

Инспектор за путеве _____ (назив *орјана ЈЛС*), дана _____ године, у поступку редовног/ванредног/мешовитог/теренског и канцеларијског инспекцијског надзора, над обављањем делатности управљања, одржавања и заштите путева субјекта _____ (ујрављач *јуиша*) са седиштем у _____, ул. _____, утврдио је да су на путу/улици _____ (назив *јуиша/улице*) уочене следеће незаконитости и неправилности _____ (ојисаји уочену незаконитост или *нејравилност на јуишу*), чиме је отежан несметан и безбедан саобраћај моторних возила и пешака.

Увидом у службену евиденцију _____ (ујрављача *јуиша, Кајисајар нејокрејностии*), утврђено је да је пут/улица уписан/-а као јавни пут _____ (јодаци из евиденције).

Одлуком _____, прописано је да делатност управљања јавним/некатегорисаним путевима, одржавања и заштите јавних/некатегорисаних путева на територији општине/града врши _____ (ујрављач *јуиша*).

О спроведеним радњама у поступку инспекцијског надзора и утврђеном чињеничном стању сачињен је записник бр. _____ од _____.

Овлашћено лице у надзираном субјекту се изјаснило на записник инспектора

_____ (крајак садржај изјаве).

Одредбом члана 13. Закона о путевима прописано је, између осталог, да је управљач јавног пута дужан да обезбеди трајно, непрекидно и квалитетно одржавање и заштиту пута с циљем несметаног и безбедног одвијања саобраћаја, а одредбом члана 108. истог закона прописано је да надлежни инспектор јединице локалне самоуправе, у вршењу инспекцијског надзора над применом прописа којима се уређује заштита општинских путева и улица, има права, дужности и овлашћења републичког инспектора за државне путеве утврђене овим законом. Према одредби члана 105. овог закона, у вршењу инспекцијског надзора инспектор је овлашћен да, између осталог, наложи отклањање насталих недостатака на државном путу, његовом делу или путном објекту услед непредвиђених или непланираних околности којима се угрожава или може бити угрожена безбедност саобраћаја.

Чланом _____ Одлуке _____ прописано је _____ (цијираји одредбе одлуке *ЈЛС, обавезе ујрављача на одржавању и заштити јуишева и овлашћења инспектора, уколико су јрописана*).

Одредбом члана 41. став 1. Закона о инспекцијском надзору прописана је дужност надзираног субјекта да у року од 8 дана од дана истека рока за предузимање мера изречених решењем инспектора обавести инспекцију о извршењу изречених мера, осим када је решењем којим су наложене хитне мере ради спречавања или отклањања опасности по живот и здравље људи, животну средину или биљни или животињски свет одређен краћи рок.

Жалба изјављена против овог решења не одлаже његово извршење, сходно одредби члана 39. став 4. Закона о инспекцијском надзору, јер се ради о предузимању хитних мера ради спречавања и отклањања опасности по безбедност.

На основу изложеног, применом цитираних прописа стекли су се услови за доношење решења као у диспозитиву.

Решење је донето у _____
број: _____/____, дана _____. године

Упутство о правном средству:

Против овог решења може се изјавити жалба општинском односно градском већу у року од 15 дана од дана достављања решења. Жалба се може изјавити и усмено на записник. Жалба се таксира административном таксом у износу од _____ динара и уплаћује на рачун буџета _____ бр. _____, по моделу 97, с позивом на број _____ и предаје се преко овог секретаријата/одељења.

Решење доставити:

- надзираном субјекту,
- у списе предмета,
- архиви.

ИНСПЕКТОР ЗА ПУТЕВЕ

МОДЕЛ 4.
**Решење о отклањању незаконитости за лице које управља
 инфраструктурним објектом у путу – „хитан квар“**

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
 ОПШТИНА/ГРАД
 Општинска/Градска управа
 Организациона јединица
 Број: _____/_____
 Дана _____, године

Инспектор за путеве _____ (назив орјана, име и њезиме инспектора), чија је службена легитимација број _____ од _____ године, на основу члана 108. Закона о путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/18 и 95/18), члана 37. став 1. Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 – др. закон и 95/18) и члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење) и члана _____. Одлуке о _____ у поступку вршења инспекцијског надзора над _____ (идентификациони подаци о надзираном субјекту – лицу које управља инфраструктурним објектом у њују), _____ (град/општина), _____ (улица и број), _____ у предмету стања коловоза и тротоара у ул. _____ у _____, доноси:

РЕШЕЊЕ

НАЛАЖЕ СЕ _____ (вршиоцу комуналне делатности снабдевања водом за њиће / другом лицу које управља објектом управљеним или њодјављеним у њују), са седиштем у _____, ул. _____, да коловоз и тротоар у ул. _____ код бр. _____, раскопан приликом извођења радова на отклањању хитног квара на водоводним инсталацијама, на површини од _____ m², доведе у првобитно и технички исправно стање према техничким условима и уз надзор управљача пута _____ (подаци о управљачу).

Рок за извршење наложене мере је _____ дана од дана пријема решења.

Надзирани субјект је дужан да у року од _____ дана од дана истека рока за предузимање мере из става 1. диспозитива овог решења обавести инспекцију о извршењу изречене мере.

Жалба изјављена против овог решења не одлаже његово извршење.

Образложење

Инспектор за путеве _____ (назив ордана ЈЛС), дана _____. године, у поступку редовног/ванредног/мешовитог/теренског инспекцијског надзора надзираног субјекта _____ (вршиоца комуналне делатности снабдевања водом или другој лица које управља објектом у њему) са седиштем у _____, ул. _____, утврдио је да је у улици _____, код бр.____, у _____, након извођења радова надзираног субјекта на поправци хитног квара на водоводним инсталацијама (или другим инсталацијама, водовима и сл.) у месецу _____. године, извршено раскопавање коловоза и тротоара, при чему је раскопана површина од _____ m², насута шљунком, али без завршног асфалтног слоја, услед чега је отежан несметан и безбедан саобраћај моторних возила и пешака.

О спроведеним радњама у поступку инспекцијског надзора и утврђеном чињеничном стању сачињен је записник бр. _____ од _____. године.

Овлашћено лице у надзираном субјекту се изјаснило на записник инспектора за путеве _____ (крајњак садржај изјаве).

Чланом 39. ст. 3–6. Закона о путевима прописано је да је, у случају оштећења, односно квара објеката, постројења, уређаја, инсталација или водова уграђених односно постављених у јавни пут, лице које управља тим објектима, дужно да без одлагања приступи отклањању оштећења, односно квара и истовремено о предузетим радовима обавести управљача јавног пута, као и да после отклањања оштећења, односно квара на свом објекту, отклони оштећење на јавном путу и врати га у првобитно и технички исправно стање. Стручни надзор над извођењем наведених радова врши управљач пута.

Према одредби члана 105. наведеног закона, у вршењу инспекцијског надзора инспектор је овлашћен да, између осталог наложи отклањање насталих недостатака на државном путу, његовом делу или путном објекту услед непредвиђених или непланираних околности којима се угрожава или може бити угрожена безбедност саобраћаја, а одредбом члана 108. истог закона прописано је да надлежни инспектор јединице локалне самоуправе, у вршењу инспекцијског надзора над применом прописа којима се уређује заштита општинских путева и улица, има права, дужности и овлашћења републичког инспектора за државне путеве утврђена тим законом.

Чланом _____ Одлуке _____ прописано је _____ (цивиљни одредбе одлуке ЈЛС којом су ближе дефинисани услови заштитне улица, општинских и некаленираних путева, ако су дефинисани).

Одредбом члана 41. став 1. Закона о инспекцијском надзору прописана је дужност надзираног субјекта да у року од 8 дана од дана истека рока за предузимање мера изречених решењем инспектора обавести инспекцију о извршењу изречених мера, осим када је решењем којим су наложене хитне мере ради спречавања или

отклањања опасности по живот и здравље људи, животну средину, биљни или животињски свет одређен краћи рок.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, односно чињеницу да је на предметној локацији дошло до оштећења коловоза и тротоара приликом извођења радова на поправци инсталација у путу, да су радови на поправци инсталација завршени, а да оштећења на путу још увек нису отклоњена и да угрожавају безбедност саобраћаја, инспектор за путеве је, применом цитираних прописа, одлучио као у диспозитиву.

Жалба изјављена против овог решења не одлаже његово извршење, сходно одредби члана 39. ст. 4. Закона о инспекцијском надзору, јер се ради о предузимању хитних мера ради спречавања и отклањања опасности по безбедност.

Решење је донето у _____,
број: _____/_____, дана _____ . године

Упутство о правном средству:

Против овог решења може се изјавити жалба општинском односно градском већу у року од 15 дана од дана достављања решења. Жалба се може изјавити и усмено на записник. Жалба се таксира административном таксом у износу од _____ динара и уплаћује на рачун буџета _____ бр. _____, по моделу 97, с позивом на број _____ и предаје се преко овог секретаријата/одељења.

Решење доставити:

- надзираном субјекту,
- управљачу пута,
- у списе предмета,
- архиви.

ИНСПЕКТОР ЗА ПУТЕВЕ

МОДЕЛ 5.
Решење за надзирани субјект који се изједначава
са нередистрованим субјектом

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА/ГРАД
Општинска/Градска управа
Организациона јединица
Број: _____/_____
Дана _____, године

Инспектор за путеве _____ (назив ордана, име и презиме инспектора), чија је службена легитимација број _____ од _____ године, на основу члана 108. Закона о путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/18 и 95/18), члана 33. Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 – др. закон и 95/18) и члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење), и члана _____. Одлуке о _____ у поступку вршења инспекцијског надзора над _____ (идентификациони подаци о надзираном субјекту), _____ (град/општина), _____ (улица и број), _____ у предмету контроле стања коловоза ул. _____ у _____ доноси:

РЕШЕЊЕ

1. НАЛАЖЕ СЕ надзираном субјекту _____ (идентификациони подаци о надзираном субјекту) да без одлагања, а најкасније у року од _____ дана од пријема овог решења, покрене поступак за прибављање одобрења управљача пута / надлежног органа за раскопавање и заузеће улице _____ у _____, за потребе _____.

Надзирани субјект ће обавестити инспектора о извршењу мере из става 1. ове тачке у року од _____ дана од дана прибављања одобрења за заузеће и раскопавање пута.

2. ЗАБРАЊУЈЕ СЕ субјекту из тачке 1. диспозитива овог решења да врши раскопавање и заузеће пута, до испуњења за то прописаних услова – прибављања одобрења управљача пута/органа надлежног за послове саобраћаја.

3. НАЛАЖЕ СЕ субјекту из тачке 1. диспозитива овог решења да у року од _____ дана од дана пријема овог решења _____ (налог за ојкљавање незаконитости/неправилности на путу које угрожавају безбедности саобраћаја, као на пример: враћање пута у исправно стање, уклањање зайрека, ораде, траћевинској материјала и сл.).

4. Жалба изјављена на ово решење не одлаже његово извршење.

Образложење

Инспектор за путеве _____ (назив општине ЈЛС), дана _____ године, у поступку редовног/ванредног/мешовитог/теренског инспекцијског надзора надзираног субјекта _____ (подаци о надзираном субјекту) утврдио је да је у улици _____, код бр. _____, у _____, надзиран субјект заузео тротоар улице у површини од _____ m² изапочео радове на раскопавању коловоза ради _____ (без сагласности управљача / решења надлежног општине за послове саобраћаја)⁷⁰.

О спроведеним радњама у поступку инспекцијског надзора и утврђеном чињеничном стању сачињен је записник бр. _____ од _____ године.

Овлашћено лице у надзираном субјекту се изјаснило на записник инспектора за путеве _____ (крајњак садржај изјаве).

Чланом 49. став 1. тач. 1) и 2) Закона о путевима прописано је да је на јавном путу забрањено привремено заузеће пута и извођење радова на путу који нису у вези са изградњом, реконструкцијом, одржавањем и заштитом пута, без сагласности управљача пута.

Чланом _____ Одлуке _____ прописано је

(циркуларни одредбе одлуке ЈЛС којом су ближе прописани услови заштите улица, општинских и некамерисаних путева, ако су прописани).

Према одредби члана 105. Закона о путевима, у вршењу инспекцијског надзора инспектор је овлашћен да, између осталог, забрани извршење радова који се изводе противно прописаним мерама заштите државног пута, његовог дела и путног објекта и наложи отклањање недостатака насталих на државном путу, његовом делу или путном објекту услед непредвиђених или непланираних околности којима се угрожава или може бити угрожена безбедност саобраћаја, а одредбом члана 108. истог закона прописано је да надлежни инспектор јединице локалне самоуправе, у вршењу инспекцијског надзора над применом прописа којима се уређује заштита општинских путева и улица, има права, дужности и овлашћења републичког инспектора за државне путеве утврђене овим законом.

Закон о инспекцијском надзору у члану 33. прописује посебан поступак према нерегистрованом субјекту и субјекту који је у погледу правних последица изједначен са нерегистрованим субјектом, у којем се, без одлагања, доноси решење надзираном субјекту и налаже му се да без одлагања покрене поступак за упис у основни регистар, односно у одговарајући посебни регистар или евиденцију коју води надлежни орган или организација или прибављање сагласности

⁷⁰ Решење органа за послове саобраћаја се наводи у овом решењу, ако је оно, као услов, прописано одлуком ЈЛС.

надлежног органа или организације или пријаве надлежном органу или организацији; забрањује да обавља делатност или врши активност до испуњења за то прописаних услова; заплењују роба, документација и други предмети који су му послужили за незаконито обављање делатности или вршење активности или су тиме настали и налаже да отклони друге откривене незаконитости.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, односно чињенице да је у предметној ствари надзирани субјект отпочео радове на улици / путу за које није прибавио прописану сагласност управљача пута/решење органа надлежног за послове саобраћаја, као и да је својим радњама заузео и оштетио пут и угрозио безбедност саобраћаја, применом цитираних прописа, одлучио је као у диспозитиву овог решења.

Жалба изјављена против овог решења не одлаже његово извршење, сходно одредби члана 33. став 7. Закона о инспекцијском надзору.

Решење је донето у _____ број:
_____/____, дана _____. године.

Упутство о правном средству:

Против овог решења може се изјавити жалба општинском односно градском већу у року од 15 дана од дана достављања решења. Жалба се може изјавити и усмено на записник. Жалба се таксира административном таксом у износу од _____ динара и уплаћује на рачун буџета _____ бр. _____, по моделу 97, с позивом на број _____ и предаје се преко овог секретаријата/одељења.

Решење доставити:

- надзираном субјекту,
- у списе предмета,
- архиви.

ИНСПЕКТОР ЗА ПУТЕВЕ

МОДЕЛ 6. Закључак о признавању својства странке

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА/ГРАД
Општинска/Градска управа
Организациона јединица
Број: _____/_____
Дана _____, године

На основу члана 146. у вези са чланом 44. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење), одлучујући о захтеву _____ (подаци о лицу које је поднело захтев за признање својства странке), број _____ од _____, године, инспектор за путеве _____ (назив органа – инспекције), _____ (име и презиме инспектора), службена легитимација број _____, у поступку редовног/ванредног инспекцијског надзора над _____ (идентификациони подаци о надзираном субјекту), у предмету _____, доноси

ЗАКЉУЧАК о признању својства странке

ПРИЗНАЈЕ СЕ СВОЈСТВО СТРАНKE _____ (име и презиме подносиоца захтева за признање својства странке) у поступку редовног/ванредног инспекцијског надзора над _____ (подаци о надзираном субјекту), у предмету _____.

Образложење

Дана _____, године, _____ поднео/-ла је захтев овом органу ради признања својства странке у поступку инспекцијског надзора над _____ као надзираним субјектом, у предмету _____. У захтеву је навео/-ла да _____ (сажећ садржај поднеска).

Примерак захтева инспектор је дана _____, године доставио надзираном субјекту ради изјашњења у року од _____ дана од дана пријема.

Надзирани субјект у датом року није доставио изјашњење поводом поднетог захтева.

ИЛИ:

Надзирани субјект је у датом року доставио изјашњење поводом поднетог захтева, у коме је навео _____.

Одлучујући о постављеном захтеву, инспектор за путеве налази да је овај захтев основан.

Чланом 44. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да странка у управном поступку, поред физичког или правног лица чија је управна ствар предмет управног поступка, може бити и свако друго физичко или правно лице на чија права, обавезе или правне интересе може да утиче исход управног поступка, а чланом 93. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да лице које не учествује у поступку као странка може поднети захтев да му се призна својство странке, до окончања другостепеног поступка.

У конкретном случају, подносилац захтева је указао инспекцији и одредио на које право или правни интерес може да утиче исход предметног поступка. Наиме,

(одлучујуће чињенице и докази које је инспектор имао у виду код уважавања њена њодносиоца захтева)

Полазећи од утврђеног чињеничног стања и цитираних законских одредби, утврђено је да постављеном захтеву за признавање својства странке треба удовољити, јер подносилац захтева има правни интерес у конкретној управној ствари и да се ради о лицу на чија права и/или правне интересе утиче односно може да утиче исход поступка инспекцијског надзора у предметној ствари.

На основу утврђених чињеница и чл. 44 и 146. Закона о општем управном поступку, одлучено је као у диспозитиву овог закључка.

Упутство о правном средству:

Против овог закључка није дозвољена жалба нити покретање управног спора.

Закључак се може побијати жалбом односно тужбом против решења о главној ствари.

Закључак доставити:

- надзираном субјекту,
- лицу коме је признато својство странке,
- у списе предмета,
- архиви.

ИНСПЕКТОР ЗА ПУТЕВЕ

МОДЕЛ 7.**Закључак о одбијању захтева за признавање својства странке**

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
 ОПШТИНА/ГРАД
 Општинска/Градска управа
 Организациона јединица
 Број: _____/_____
 Дана _____, године

На основу члана 146. у вези са чланом 44. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење), одлучујући о захтеву _____ (подаци о лицу које је поднело захтев за признавање својства странке), број _____ од _____, године, инспектор за путеве _____ (назив органа / инспекције), _____ (име и презиме инспектора), службена легитимација број _____, у поступку редовног/ванредног инспекцијског надзора над _____ (идентификациони подаци о надзираном субјекту), у предмету _____, доноси

ЗАКЉУЧАК**о одбијању захтева за признавање својства странке**

ОДБИЈА СЕ ЗАХТЕВ ЗА ПРИЗНАВАЊЕ СВОЈСТВА СТРАНKE _____ (име и презиме подносиоца захтева за признавање својства странке), број _____ од _____, године, у поступку редовног/ванредног инспекцијског надзора над _____ (подаци о надзираном субјекту), у предмету _____.

Образложење

Дана _____, године, _____ поднео је захтев овом органу ради признања својства странке у поступку инспекцијског надзора над _____ као надзираним субјектом, у предмету _____. У захтеву је навео да _____ (сажећ садржај поднеска).

Примерак захтева инспектор је дана _____, године доставио надзираном субјекту ради изјашњења у року од ____ дана од дана пријема.

Надзирани субјект у датом року није доставио изјашњење поводом поднетог захтева.

ИЛИ:

Надзирани субјект је у датом року доставио изјашњење поводом поднетог захтева у којем је навео _____.

Одлучујући о постављеном захтеву, инспектор за путеве налази да је овај захтев неоснован.

Чланом 44. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да странка у управном поступку, поред физичког или правног лица чија је управна ствар предмет управног поступка, може бити и свако друго физичко или правно лице на чија права, обавезе или правне интересе може да утиче исход управног поступка, а чланом 93. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да лице које не учествује у поступку као странка може поднети захтев да му се призна својство странке, до окончања другостепеног поступка.

У конкретном случају, подносилац захтева није доказао да исход предметног поступка утиче или може да утиче на његово право или правни интерес. Наиме,

(одлучујуће чињенице и докази које је инспектор имао у виду када је оценио да нису задовољени критеријуми правног интереса, који је услов за признавање својства странке)

Полазећи од утврђеног чињеничног стања и цитираних законских одредби, инспектор за путеве је утврдио да се постављеном захтеву за признање својства странке не може удовољити, јер подносилац захтева нема правни интерес у конкретној управној ствари будући да се ради о лицу на чија права и/или правне интересе, не утиче, односно не може да утиче исход поступка инспекцијског надзора, у предметној ствари.

На основу утврђених чињеница и чл. 44. и 146. Закона о општем управном поступку, одлучено је као у диспозитиву овог закључка.

Упутство о правном средству:

Против овог закључка није дозвољена жалба нити покретање управног спора.

Закључак се може побијати жалбом односно тужбом против решења.

Закључак доставити:

- надзираном субјекту,
- подносиоцу захтева,
- у списе предмета,
- архиви.

ИНСПЕКТОР ЗА ПУТЕВЕ

МОДЕЛ 8.

Допис са препорукама након службене саветодавне посете

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
 ОПШТИНА/ГРАД
 Општинска/Градска управа
 Организациона јединица
 Број: _____/_____
 Дана _____, године

(и́словно име / назив и́равно́и лица / име и и́резиме физичко́и лица)

(месџо)

(адреса)

ПРЕДМЕТ: Допис са препорукама након службене саветодавне посете

На основу члана 13. став 7. Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/2015 и 44/2018 – др. закон и 95/2018), инспектор за путеве (*назив ордана ЈЛС*), _____ (*име и и́резиме инспекџора*), службена легитимација број _____, дана _____, године извршио је службену саветодавну посету _____ (*месџо и назив субјекџа и́осете*).

Том приликом уочене су следеће неправилности у вашем пословању и поступању: _____

(опис уочених неправилности у и́ословању и и́осџувању субјекџа)

Поводом уочених неправилности, ради њиховог исправљања и обезбеђивања законитог и безбедног пословања и поступања, дајемо следеће препоруке:

ПРЕПОРУКЕ

 _____.

Указујемо на то да сте дужни да инспекцију обавестите о томе да ли сте и како сте поступили по овим препорукама, у року од _____ дана од дана пријема препорука.

Непоступање по препорукама из овог дописа, као и необавештавање инспекције о поступању по овим препорукама може, у складу са проценом ризика, представљати разлог за покретање инспекцијског надзора.

Допис са препорукама доставити:

- насловљеном субјекту,
- у списе предмета.

ИНСПЕКТОР ЗА ПУТЕВЕ

МОДЕЛ 9.
Захтев за покретање прекршајног поступка
против правног и одговорног лица

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА/ГРАД
Општинска/Градска управа
Организациона јединица
Број: _____/_____
Дана _____, године

ПРЕКРШАЈНИ СУД У _____

_____ (улица и број, бр./оштина)

На основу члана 179. Закона о прекршајима („Службени гласник РС”, бр. 65/13, 13/16, 98/16 – одлука УС, 91/19 – др. закон и 91/19), члана 42. став 1. Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 – др. закон и 95/18) и члана 108. Закона о путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/18 и 95/18) / члана 34. став 1. тачка 9) Закона о комуналним делатностима („Службени гласник РС”, бр. 88/11, 104/16 и 95/18), инспектор за путеве _____ (назив орјана, орјанизационе јединице и име и презиме инспектора) подноси

ЗАХТЕВ ЗА ПОКРЕТАЊЕ ПРЕКРШАЈНОГ ПОСТУПКА

против:

_____ (назив љавној лица), матични број: _____,
ПИБ: _____, седиште и адреса: _____, као правног лица,
и _____ (име и презиме), ЈМБГ: _____,
_____ (функција коју обавља у љавном лицу), _____ (место и адреса становања), _____ (место и адреса зајослења), држављанин _____, као одговорног лица у правном лицу⁷¹;

⁷¹ Ако су доступни, у захтеву ће се навести и следећи подаци о лицу против кога се захтев подноси: место и датум рођења, број телефона, имејл адреса, број телефона на радном месту, бројеви по-словних рачуна правног лица и др.

Због тога што су:

Дана _____ . године у _____

(чињенични опис радње из које произлази њравно обележје прекршаја, време, место и начин извршења, штећне последице и друге чињенице и околности њојне да се прекршај што тачније одреди; чињенично стање треба изложити језовитно и концизно, али њојно, тако да се наведу све битне чињенице и околности, служећи се језиком закона)

Због чега постоји основана сумња да су извршили прекршај из члана ____ . став ____ . тачка ____) и члана ____ . став ____ . у вези са чланом ____ . став ____ . Закона о путевима / Закона о комуналним делатностима.

Стога,

ПРЕДЛАЖЕМ

Да Суд покрене и спроведе прекршајни поступак против окривљених, те да у току прекршајног поступка изведе доказе:

- читањем записника о инспекцијском надзору број _____ од _____ . године, као и да изврши увид у доказе који су прилози уз овај записник и чине његов саставни део;
- саслушањем у својству окривљених правног лица (преко овлашћеног представника) и одговорног лица у правном лицу против којих је поднет овај захтев за покретање прекршајног поступка, које је потребно позвати са назначених адреса;
- саслушањем у својству сведока: _____
(име и презиме и адреса).

Да Суд, након спроведеног поступка, огласи окривљене одговорним за прекршај и изрекне им законом прописане прекршајне санкције.

Против окривљених није покренут кривични поступак или поступак за привредни преступ за дело које обухвата обележја прекршаја који је предмет овог захтева.

Образложење⁷²

Дана _____ . године у _____ инспектор за путеве _____ је извршио инспекцијски надзор _____ , и том приликом утврдио: _____

(чињенични опис радње из које произлази њравно обележје прекршаја, начин извршења, штећне последице, држање пријављеној после учињеној дела и друге релевантне чињенице и околности)

⁷² Образложење у једноставнијим стварима може да изостане.

Докази: _____.

При оваквом стању ствари, постоји основана сумња да су се у радњама окривљених стекла сва обележја овог прекршаја.

У време извршења прекршаја и вршења инспекцијског надзора другоокривљени је имао својство одговорног лица у окривљеном правном лицу.

Доказ:

- увид у извод из Регистра _____, који води АПР
- _____

Молимо да нас, у складу са чланом 42. став 6. Закона о инспекцијском надзору и одредбама Закона о прекршајима, обавестите о исходу поступања по овом захтеву.

Прилози:

- докази наведени у овом захтеву

Достављено:

- Прекршајном суду у _____,
- у списе предмета
- архиви

ИНСПЕКТОР ЗА ПУТЕВЕ

МОДЕЛ 10.
Захтев за покретање прекршајног поступка
против предузетника

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА/ГРАД
Општинска/Градска управа
Организациона јединица
Број: _____/_____
Дана _____, године

ПРЕКРШАЈНИ СУД У _____

(улица и број, бр./оштина)

На основу члана 179. Закона о прекршајима („Службени гласник РС”, бр. 65/13, 13/16, 98/16 – одлука УС, 91/19 – др. закон и 91/19), члана 42. став 1. Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 – др. закон и 95/18) и члана 108. Закона о путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/18 и 95/18) / члана 34. став 1. тачка 9) Закона о комуналним делатностима („Службени гласник РС”, бр. 88/11, 104/16 и 95/18), инспектор за путеве _____ (назив орјана, орјанизационе јединице и име и презиме инспектора) подноси

ЗАХТЕВ ЗА ПОКРЕТАЊЕ ПРЕКРШАЈНОГ ПОСТУПКА

против:

_____ (име и презиме), ЈМБГ: _____,
занимање: _____, _____ (место и адреса становања)
_____ (место и адреса зајослења), држављанин
_____, _____ (назив и седиште
радње), матични број радње: _____, ПИБ радње: _____,⁷³
као предузетника;

Због тога што је:

Дана _____, године у _____

⁷³ Ако су доступни, у захтеву ће се навести и следећи подаци о лицу против кога се захтев подноси: место и датум рођења, број телефона, имејл адреса, број телефона на радном месту, бројеви пословних рачуна.

(чињенични опис радње из које произлази јавно обележје прекршаја, време, место и начин извршења, штећне последице и друге чињенице и околности којима је потребно да се прекршај што тачније одреди; чињенично стање треба изложити језиковито и концизно, али још и тако, иако да се наведу све битне чињенице и околности, служећи се језиком закона)

Због чега постоји основана сумња да су извршили прекршај из члана ____ . став ____ . тачка ____) и члана ____ . став ____ . у вези са чланом ____ . став ____ . Закона о путевима / Закона о комуналним делатностима,

Стога,

ПРЕДЛАЖЕМ

Да Суд покрене и спроведе прекршајни поступак против окривљеног, те да се у току прекршајног поступка изведе доказ:

- читањем записника о инспекцијском надзору број: _____ од ____ . године, као и изврши увид у доказе који су прилози уз овај записник и чине његов саставни део;
- саслушањем у својству окривљеног лица против којег је поднет овај захтев за покретање прекршајног поступка, кога је потребно позвати са назначене адресе;
- саслушањем у својству сведока: _____ (име и презиме и адреса).

Да Суд, након спроведеног поступка, огласи окривљеног одговорним за прекршај и изрекне му законом прописане прекршајне санкције.

Против окривљеног није покренут кривични поступак или поступак за привредни преступ за дело које обухвата обележја прекршаја који је предмет овог захтева.

Образложење⁷⁴

Дана ____ . године у ____ инспектор за путеве _____ је извршио инспекцијски надзор _____, и том приликом утврдио: _____.

(чињенични опис радње из које произлази јавно обележје прекршаја, начин извршења, штећне последице, држање пријављеној после учињеној дела и друге релевантне чињенице и околности)

Докази: _____.

⁷⁴ Образложење у једноставнијим стварима може да изостане.

При оваквом стању ствари, постоји основана сумња да су се у радњама окривљеног стекла сва обележја овог прекршаја.

Молимо да нас, у складу са чланом 42. став 6. Закона о инспекцијском надзору и одредбама Закона о прекршајима, обавестите о исходу поступања по овом захтеву.

Прилози:

- докази наведени у овом захтеву

Достављено:

- Прекршајном суду у _____,
- у списе предмета
- архиви

ИНСПЕКТОР ЗА ПУТЕВЕ

МОДЕЛ 11. Пријава за привредни преступ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА/ГРАД
Општинска/Градска управа
Организациона јединица
Број: _____/_____
Дана _____ . године

ОСНОВНО ЈАВНО ТУЖИЛАШТВО У _____

_____ (улица и број, град/општина)

На основу члана 85. став 1. и члана 86. став 1. Закона о привредним преступима („Службени лист СФРЈ”, бр. 4/77, 36/77 – испр., 14/85, 10/86 – пречишћен текст, 74/87, 57/89 и 3/90, „Службени лист СРЈ”, бр. 27/92, 16/93, 31/93, 41/93, 50/93, 24/94, 28/96 и 64/01 и „Службени гласник РС”, број 101/05 – др. закон), члана 42. став 1. Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 – др. закон и 95/18) и члана 108. Закона о путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/18 и 95/18) и члана 34. Закона о комуналним делатностима („Службени гласник РС”, бр. 88/11, 104/16 и 95/18), инспектор за путеве _____ (назив орџана, орџанизационе јединице и име и презиме инспектора) подноси

ПРИЈАВУ ЗА ПРИВРЕДНИ ПРЕСТУП

против:

_____ (назив љравној лица), матични број: _____, ПИБ: _____, седиште и адреса: _____, законски заступник: _____, _____ (групи идентификациони подаци од значаја)⁷⁵, као правног лица,
и
_____ (име и презиме), ЈМБГ: _____, _____ (функција коју обавља у љравном лицу), _____ (место и адреса становања), _____ (место и адреса зајослења), држављанин/-ка Републике Србије, _____ (групи

⁷⁵ Ако су доступни, у пријави ће се навести и следећи подаци о лицу против кога се пријава подноси: место и датум рођења, број телефона, имејл адреса, број телефона на радном месту, бројеви пословних рачуна правног лица и предузетника.

идентификациони подаци од значаја), као одговорног лица у правном лицу;
због тога што су:

Дана _____ године у _____

(чињенични опис радње из које произлази извршење привредног пресјудика, начин извршења, штећне последице и друге релевантне чињенице и околности; чињенично стање треба изложити језиковито и концизно, али поједино, тако да се наведу све битне чињенице и околности, служећи се језиком закона)

Због чега постоји основана сумња да су извршили привредни преступ из члана ____ став ____ тачка ____ и став ____ у вези са чланом ____ став ____ Закона о јавним путевима.

Стога,

ПРЕДЛАЖЕМ

- да јавни тужилац покрене поступак за привредни преступ, предузме одговарајуће процесне радње и мере и против пријављених поднесе оптужни предлог надлежном привредном суду;
- да се у току поступка изведе доказ читањем записника о инспекцијском надзору број _____ од _____ године, као и изврши увид у доказе који су прилози уз овај записник и чине његов саставни део;
- да се саслушају у својству осумњичених и окривљених правно лице (преко овлашћеног представника) и одговорно лице у правном лицу против којих је поднета ова пријава за привредни преступ, које је потребно позвати са назначених адреса;
- да се у својству сведока саслушају:
 - _____ (име и презиме и адреса);
 - _____ (име и презиме и адреса);
- да се _____ (назначење лица које треба истражити и предмета који служе као доказ, као и других доказа, зависно од конкретних околности);
- да се изведу други докази које је неопходно и потребно извести у складу са законом;
- да се за пријављене прибаве извештаји из казних евиденција;
- да се, након спроведеног поступка, утврђеног постојања привредног преступа и утврђене одговорности окривљених за овај привредни преступ, окривљени огласе одговорнима за привредни преступ и осуде по закону.

Против пријављених није покренут кривични поступак или прекршајни поступак за дело које обухвата обележја привредног преступа који је предмет ове пријаве.

Образложење

Дана _____ године у _____ инспектор за путеве _____ је извршио инспекцијски надзор код надзираног субјекта, овде првопријављеног, и том приликом утврдио: _____

(чињенични опис радње из које произлази извршење привредног престајања, начин извршења, штећне последице, држање пријављеног после учињеног дела и друге релевантне чињенице и околности)

Докази:

- Записник о инспекцијском надзору број _____ од _____ године, са доказима који су прилози уз овај записник и чине његов саставни део;
- изјаве именованих сведока;
- _____;
(назначење свјеса које треба прочитати и предмета који служе као доказ, као и других доказа, зависно од конкретних околности),
- други докази које је неопходно и потребно извести у складу са законом.

Чланом __. став __. Закона о путевима прописано је _____

Казненим одредбама члана 110. став 1. тачка __) и став 2. Закона о путевима прописан је привредни преступ за повреду обавезе из цитираних одредаба овог закона.

При оваквом стању ствари, постоји основана сумња да су се у радњама пријављених стекла сва обележја овог привредног преступа.

У време извршења привредног преступа и вршења инспекцијског надзора другопријављени је имао својство одговорног лица у пријављеном правном лицу.

Доказ:

- увид у извод из Регистра _____, који води Агенција за привредне регистре (АПР)
- _____

Против пријављених није покренут кривични поступак или прекршајни поступак за дело које обухвата обележја привредног преступа који је предмет ове пријаве.

Имајући све наведено у виду, инспектор за путеве, као овлашћени орган, подноси Основном јавном тужилаштву ову пријаву за привредни преступ.

Молимо да нас, у складу са чланом 42. став 6. Закона о инспекцијском надзору и одредбама Закона о привредним преступима, обавестите о исходу поступања по овој пријави.

Прилози:

- докази наведени у овој пријави

Достављено:

- Основном јавном тужилаштву у _____,
- у списе предмета
- архиви

ИНСПЕКТОР ЗА ПУТЕВЕ

МОДЕЛ 12. Кривична пријава

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА/ГРАД
Општинска/Градска управа
Организациона јединица
Број: _____/_____
Дана _____ . године

ОСНОВНО ЈАВНО ТУЖИЛАШТВО У _____

_____ (улица и број, град/оштинина)

На основу члана 280. ст. 1. и 3. и члана 281. став 1. Законика о кривичном поступку („Службени гласник РС”, бр. 72/11, 101/11, 121/12, 32/13, 45/13, 55/14 и 35/19), члана 42. став 1. Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 – др. закон и 95/18), инспектор за путеве _____ (назив органа, организационе јединице и име и презиме инспектора) подноси

КРИВИЧНУ ПРИЈАВУ

против:

_____ (име и презиме), ЈМБГ: _____,
_____ (занимање), _____
(функција коју обавља у правном лицу), _____
(место и адреса становања), _____
(место и адреса зајослења), држављанин/-ка Републике Србије, _____
(други идентификациони подаци од значаја)⁷⁶.

због тога што је:

Дана _____ . године у _____

(чињенични опис радње из које произлази извршење кривичног дела, начин извршења, штећне последице и друге релевантне чињенице и околности; чињенично стање треба изложити језеровито и концизно, али појитоно, тако да се наведу све битне чињенице и околности, служећи се језиком закона)

⁷⁶ Ако су доступни, у пријави ће се навести и следећи подаци о лицу против кога се пријава подноси: место и датум рођења, број телефона, имејл адреса, број телефона на радном месту, бројеви пословних рачуна правног лица и предузетника.

Због чега постоји основана сумња да је извршио кривично дело _____ из члана ____ . став ____ . Кривичног законика („Службени гласник РС”, бр. 85/05, 88/05 – испр., 107/05 – испр., 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14, 94/16 и 35/19).

Стога,

ПРЕДЛАЖЕМ

- да јавни тужилац покрене поступак против пријављеног, предузме одговарајуће процесне радње и мере и пред надлежним судом подигне оптужницу;
- да се у току поступка изведе доказ читањем записника о инспекцијском надзору број _____ од _____ . године, као и изврши увид у доказе који су прилози уз овај записник и чине његов саставни део;
- да се пријављени саслуша у својству осумњиченог и окривљеног;
- да се у својству сведока саслушају: _____
- да се _____
(назначење сѝиса које ѝреба ѝрочийѝаѝи и ѝредмеѝа који служе као доказ, као и друѝих доказа, зависно од конкретних околностѝи);
- да се изведу други докази које је неопходно и потребно извести у складу са законом;
- да се, након спроведеног поступка, утврђеног постојања кривичног дела и утврђене кривице пријављеног за ово кривично дело, пријављени огласи кривим и осуди на казну по закону.

Против пријављеног није покренут поступак за привредни преступ или прекршајни поступак за дело које обухвата обележја кривичног дела за које се подноси ова кривична пријава.

Образложење

Дана _____ . године инспектор за путеве је извршио инспекцијски надзор код надзираног субјекта, овде пријављеног, и том приликом утврдио: _____

(чињенични оѝис радњи из којих ѝроизлази извршење кривичноѝ дела, начин извршења, ѝѝеѝѝне ѝоследице, држање ѝријављеноѝ ѝосле учињеноѝ дела и друѝе релевантне чињенице и околностѝи)

Докази:

- Записник о инспекцијском надзору број _____ од _____ . године, са доказима који су прилози уз овај записник и чине његов саставни део;
- изјаве именованих сведока;
- _____ ;
(назначење сѝиса које ѝреба ѝрочийѝаѝи и ѝредмеѝа који служе као доказ, као и друѝих доказа, зависно од конкретних околностѝи)
- други докази које је неопходно и потребно извести у складу са законом.

При оваквом стању ствари, постоји основана сумња да су се у радњама пријављеног стакла сва објективна и субјективна обележја бића кривичног дела _____ из члана ____ став ____ у вези са ставом ____, а у вези са чланом 61. Кривичног законика.

У време извршења кривичног дела и вршења инспекцијског надзора пријављени је имао својство одговорног лица у правном лицу.

Доказ:

- увид у извод из Регистра _____, који води Агенција за привредне регистре (АПР);
- _____.

Имајући све наведено у виду, инспектор за путеве подноси Основном јавном тужилаштву _____ ову кривичну пријаву и предлаже покретање кривичног поступка против пријављеног пред надлежним судом, те да суд по спроведеном поступку, прогласи пријављеног кривим и изрекне му кривичну санкцију по Кривичном закону.

Молимо да нас, у складу са чланом 42. став 6. Закона о инспекцијском надзору и одредбама Законика о кривичном поступку, обавестите о исходу поступања по овој пријави.

Прилози:

докази наведени у овој пријави

Достављено:

- Основном јавном тужилаштву у _____,
- у списе предмета
- архиви

ИНСПЕКТОР ЗА ПУТЕВЕ

МОДЕЛ 13. Решење о извршењу преко другог лица

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА/ГРАД
Општинска/Градска управа
Организациона јединица
Број: _____/_____
Дана _____ . године

Инспектор за путеве⁷⁷ _____
(назив орјана, име и презиме инспектора, број службене летицимације), на основу чл. 196. и 197. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење), у вези са чланом 41. став 2. Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 – др. закон и 95/18), у поступку управног извршења решења инспектора за путеве, број _____/____ од _____ . године, поступајући по службеној дужности, доноси

РЕШЕЊЕ О ИЗВРШЕЊУ

УТВРЂУЈЕ СЕ да је решење инспектора за путеве _____ број _____/____, од _____ 20____ . године постало извршно дана _____ . године, па се дозвољава његово извршење.

ПОЗИВА СЕ ИЗВРШЕНИК _____ да решење из тачке 1. овог решења изврши у накнадном року⁷⁸ од _____ дана од дана пријема овог решења, односно да _____ (налој из диспозитива решења које се извршава).

Уколико извршеник у остављеном року не изврши наведено решење, оно ће се извршити преко другог лица.

Трошкове извршења сноси извршеник, о чему се по завршетку извршења доноси допунско решење.

Жалба изјављена против овог решења не одлаже извршење решења.

Образложење

Решењем инспектора за путеве _____ (назив орјана), број _____/____ од _____ . године, наложено је извршенику да у _____

⁷⁷ Образац се односи на ситуацију када решење доноси инспектор за путеве. Решење може донети друго службено лице, зависно од акта о организацији и систематизацији радних места органа.

⁷⁸ Остављање накнадног рока према члану 196. став 3. Закона о општем управном поступку је могућност, а не и обавеза.

року од _____ дана од дана пријема решења изврши меру из тачке 2. диспозитива овог решења, уз клаузулу да жалба изјављена против решења не одлаже његово извршење.⁷⁹

Наведено решење достављено је извршенику дана _____. године и, у смислу члана 190. став 2. Закона о општем управном поступку⁸⁰, постало је извршно дана _____. године.

Надзирани субјект, овде извршеник, није добровољно, у року одређеном решењем, извршио меру из тачке 2. диспозитива овог решења, што је инспектор за путеве утврдио у контролном инспекцијском надзору, о чему је сачињен записник број _____, од _____. године.

Чланом 196. Закона о општем управном поступку прописано је, између осталог, да се решењем о извршењу утврђује да је решење постало извршно и одређују време, место и начин извршења.

Чланом 197. став 1. истог закона, прописано је да, ако се извршеникова обавеза састоји од радње коју може предузети и друго лице, а извршеник радњу не предузме у целини или је предузме делимично, радња се предузима преко другог лица, о трошку извршеника.

С обзиром на то да је наведено решење постало извршно, а извршеник у остављеном року није добровољно извршио решење и да се ради о обавези коју може извршити друго лице, то је, применом чл. 196. и 197. Закона о општем управном поступку, одлучено као у диспозитиву овог решења.

Жалба изјављена против овог решења не одлаже извршење решења сходно одредби члана 202. став 1. Закона о општем управном поступку.

Решење је донето у _____,
број _____/_____, дана _____. године.

Упутство о правном средству:

Против овог решења може се изјавити жалба општинском односно градском већу у року од осам дана од дана достављања решења. Жалба се може изјавити и усмено на записник. Жалба се таксира административном таксом у износу од _____ динара и уплаћује на рачун буџета _____ бр.

⁷⁹ Констатација да жалба не одлаже извршење решења уноси се само када је то диспозитивом решења одређено.

⁸⁰ Овај став је у сваком конкретном случају потребно прилагодити ситуацији из члана 190. став 2. ЗУП-а. Решење постаје извршно (1) истеком рока за жалбу, ако жалба није изјављена; 2) обавештавањем странке, ако жалба није дозвољена; 3) обавештавањем странке, ако жалба не одлаже извршење решења; 4) кад се све странке одрекну права на жалбу; 5) обавештавањем странке о решењу којим се жалба одбацује или одбија.

_____, по моделу 97, с позивом на број _____ и предаје се другостепеном органу.

Решење доставити:

- извршенику,
- Писарници;

ИНСПЕКТОР ЗА ПУТЕВЕ

МОДЕЛ 14. Допунско решење о трошковима

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА/ГРАД
Општинска/Градска управа
Организациона јединица
Број: _____/_____
Дана _____ . године

Инспектор за путеве⁸¹ _____ (назив
орјана, име и презиме инспектора), чија је службена легитимација број _____ од
_____ . године, на основу члана 196. став 5. Закона о општем управном поступку
(„Службени гласник РС”, бр. 18/2016 и 95/2018 – аутентично тумачење), у поступку
управног извршења решења број _____/___ од _____ . годи-
не, поступајући по службеној дужности, доноси:

ДОПУНСКО РЕШЕЊЕ

НАЛАЖЕ СЕ извршенику _____ из _____,
ул. _____ бр. ____, да у року од 8 (осам) дана од дана пријема овог
допунског решења, уплати износ од _____ динара, по рачуну број _____
од _____ . године, предузећа _____, на име трошкова управ-
ног извршења решења инспектора за путеве број _____/___ од _____ . годи-
не, чије је извршење допуштено решењем о извршењу број _____/___ од _____ .
године, а спроведено принудно преко предузећа _____, као другог лица.

Средства из става 1. диспозитива овог допунског решења уплатити на жиро ра-
чун бр. _____, буџет Града/Општине _____, са позивом на бр. _____.

Ако извршенику остављеном року не плати износ наведен у ставу 1. диспозитива
овог допунског решења, биће покренут поступак принудне судске наплате трошкова.

Жалба на решење не одлаже његово извршење.

Образложење

Инспектор за путеве _____ је својим решењем број _____/_____
од _____ . године наложио извршенику _____
из _____, ул. _____ бр. ____, да у року од
_____ дана од дана пријема решења _____ .

⁸¹ Образац се односи на ситуацију када решење доноси инспектор за путеве. Решење може донети
друго службено лице, зависно од акта о организацији и систематизацији радних места органа.

Решењем о извршењу број _____ од _____. године је утврђено да је решење број _____ од _____. године постало извршно дана _____ године и да извршеник није у решењем остављеном року поступио по налогу из решења, што је констатовано контролним записником број _____ од _____. године, који је се налази у списима предмета.

Извршенику је диспозитивима ових управних акта напоменуто да ће, уколико сам не изврши своју обавезу наложену решењем инспектора, она бити извршена принудним путем преко другог лица, о његовом трошку, чији износ ће бити утврђен накнадно допунским решењем.

Почетак спровођења управног извршења заказан је за дан _____. године, о чему је странка благовремено обавештења дописом број _____ од _____. године.

Управно извршење је окончано дана _____ године.

Током спровођења управног извршења сачињен је записник, којим су констатовани обим и врста изведених радова и то: _____

_____.

Записник је потписан од стране _____ (инспектора, извршеника, руководиоца групе и сл.).

Извршеник је на записник изјавио _____

На основу сачињених записника, према ценовнику који је саставни део уговора број _____ од _____. године, утврђени су трошкови извршења рачунима предузећа _____, и то:

Рачуном број _____ од _____. године утврђено је да трошкови _____ износе _____ динара, са ПДВ-ом.

Записници са спроведеног управног извршења, уговор број _____ од _____. године, рачуни предузећа _____, саставни су део списка предмета.

На основу свега наведеног, применом одредаба члана 196. став 5. Закона о општем управном поступку донета је одлука као у диспозитиву овог допунског решења.

Жалба изјављена против овог решења не одлаже извршење решења сходно одредби члана 202. став 1. Закона о општем управном поступку.

Решење је донето у _____, број: _____/_____, дана _____. године.

Упутство о правном средству:

Против овог решења може се изјавити жалба општинском, односно градском већу у року од осам дана од дана

достављања решења. Жалба се може изјавити и усмено на записник. Жалба се таксира административном таксом у износу од _____ динара и уплаћује на рачун буџета _____ бр. _____, по моделу 97, с позивом на број _____ и предаје се другостепеном органу.

Решење доставити:

- извршенику,
- Одељењу за привреду и финансије,
- Општинском јавном правобранилаштву (правноснажно решење),
- архиви;

ИНСПЕКТОР ЗА ПУТЕВЕ

МОДЕЛ 15.**Решење о управном извршењу посредном принудом**

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
 ОПШТИНА/ГРАД
 Општинска/Градска управа
 Организациона јединица
 Број: _____/_____
 Дана _____ 20____. године

Инспектор за путеве _____ (назив
 оријана, име и презиме инспектора), чија је службена легитимација број _____
 од _____ године, на основу чл. 196. и 198. Закона о општем управном посту-
 пку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење), у вези
 са чланом 41. став 2. Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”,
 бр. 36/15, 44/18 – др.закон и 95/18), у поступку управног извршења решења број
 _____/____ од _____ године, поступајући по службеној
 дужности, доноси

РЕШЕЊЕ О ИЗВРШЕЊУ

УТВРЂУЈЕ СЕ да је решење инспектора за путеве _____
 број _____/____, од _____ године постало извршно дана
 _____ године, па се дозвољава његово извршење.

ПОЗИВА СЕ ИЗВРШЕНИК _____
 да решење из тачке 1. овог решења изврши у накнадном року⁸² од _____ дана
 од дана пријема овог решења, односно да _____
 _____ (налог из диспозитива решења које се извршава), под претњом
 новчане казне у износу од _____ динара⁸³, уколико извршеник у оста-
 вљеном року не изврши наведено решење.⁸⁴

Жалба изјављена против овог решења не одлаже извршење решења.

82 Остављање накнадног рока према члану 196. став 3. Закона о општем управном поступку је могућност, а не и обавеза.

83 Уколико у моменту доношења решења нису познати подаци на основу којих се у складу са ЗУП-ом одређује новчана казна, у овом решењу, којим се казна запређује, може се износ одредити описно, на пример, за физичко лице „половина просечне месечне зараде по запосленом, са порезима и доприносима, која је остварена у Републици Србији у претходном месецу”, а за правно лице „половина његових месечних прихода, које је остварио у Републици Србији у претходној години”. У оба случаја то су минимални износи, од којих се у инспекцијском надзору најчешће и полази, због поштовања начела сразмерности.

84 Када је извршеник правно лице, казна се може изрећи и одговорном лицу у правном лицу, на начин који је прописан за физичко лице (члан 41. став 5. Закона о инспекцијском надзору).

Образложење

Решењем инспектора за путеве _____, број _____ / _____ од _____ године, наложено је извршенику да у року од _____ дана од дана пријема решења изврши меру из става 2. диспозитива овог решења, уз клаузулу да жалба изјављена против решења не одлаже његово извршење.⁸⁵

Наведено решење достављено је извршенику дана _____ 20____ године и, у смислу члана 190. став 2. Закона о општем управном поступку, постало је извршно дана _____ 20____ године.⁸⁶

Надзирани субјект, овде извршеник, није добровољно, у року одређеном решењем, извршио меру из тачке 2. диспозитива овог решења, што је инспектор утврдио у контролном инспекцијском надзору, о чему је сачињен записник број _____, од _____ године.

Чланом 196. Закона о општем управном поступку прописано је, између осталог, да се решењем о извршењу утврђује да је решење које се има извршити постало извршно и одређују се време, место и начин извршења.

Чланом 198. став 1. истог закона прописано је да, уколико извршење преко другог лица није могуће или није погодно да се постигне сврха извршења, орган који спроводи извршење принудиће извршеника на испуњење обавезе изрицањем новчане казне, а ставом 2. истог члана прописано је, између осталог, да се физичком лицу новчана казна изриче у распону од половине просечне месечне зараде по запосленом, са порезима и доприносима, која је остварена у Републици Србији у претходном месецу до две просечне годишње зараде по запосленом, са порезима и доприносима, која је остварена у Републици Србији у претходној години, према подацима органа надлежног за послове статистике (правном лицу новчана казна изриче се у распону од половине његових месечних прихода до десет процената његових годишњих прихода које је остварио у Републици Србији у претходној години). Ставом 3. наведеног члана прописано је да новчана казна може поново да се изрекне све док извршеник не испуни обавезе из решења.

Чланом 41. став 5. Закона о инспекцијском надзору, инспектор може изрећи новчану казну у извршењу решења посредном принудом, поред правног лица и одговорном лицу у правном лицу.

С обзиром на то да је наведено решење постало извршно, а извршеник у остављеном року није добровољно извршио решење и да се ради о обавези коју не

85 Констатација да жалба не одлаже извршење решења се уноси само када је то диспозитивом решења одређено.

86 Овај став је у сваком конкретном случају потребно прилагодити ситуацији из члана 190. став 2. ЗУП-а. Решење постаје извршно (1) истеком рока за жалбу, ако жалба није изјављена; 2) обавештавањем странке, ако жалба није дозвољена; 3) обавештавањем странке, ако жалба не одлаже извршење решења; 4) кад се све странке одрекну права на жалбу; 5) обавештавањем странке о решењу, којим се жалба одбацује или одбија.

може извршити друго лице, то је применом одредби чл. 196. и 198. Закона о општем управном поступку, одлучено као у диспозитиву овог решења.

Жалба изјављена против овог решења не одлаже извршење решења сходно одредби члана 202. став 1. Закона о општем управном поступку.

Решење је донето у _____,
број _____/____, дана _____. године

Упутство о правном средству:

Против овог решења може се изјавити жалба општинском, односно градском већу у року од осам дана од дана достављања решења. Жалба се може изјавити и усмено на записник. Жалба се таксира административном таксом у износу од _____ динара и уплаћује на рачун буџета _____ бр. _____, по моделу 97, с позивом на број _____ и предаје се другостепеном органу.

Решење доставити:

- извршенику,
- Писарници;

ИНСПЕКТОР ЗА ПУТЕВЕ

МОДЕЛ 16.**Решење о изрицању новчане казне правном и одговорном лицу**

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
 ОПШТИНА/ГРАД
 Општинска/Градска управа
 Организациона јединица
 Број: _____/_____
 Дана _____ 20___. године

Инспектор за путеве _____ (назив
 ордана, име и презиме инспектора), чија је службена легитимација број _____ од
 _____ године, на основу чл. 198. и 199. Закона о општем управном поступку
 („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење), у поступку
 управног извршења решења број _____/_____ од _____ године,
 поступајући по службеној дужности, доноси

**РЕШЕЊЕ
 О ИЗРИЦАЊУ НОВЧАНЕ КАЗНЕ**

1. Извршенику, правном лицу _____,
 са седиштем у _____, ул. _____ бр. _____,
 изриче се новчана казна у износу од _____ динара, а _____
 _____, _____ (функција у правном лицу), као одговорном
 лицу у правном лицу, новчана казна у износу од _____ динара, запреће-
 не правном и одговорном лицу решењем о извршењу број _____/_____
 од _____ године, због непоступања по наведеном решењу, односно неизвр-
 шења решења инспектора за путеве, број _____/_____ од _____ године.

2. Извршеник је дужан да новчану казну из тачке 1. овог решења плати у року од
 _____ дана од дана пријема овог решења на рачун буџета _____ бр.
 _____, по моделу 97 позив на број _____
 и у истом року о томе обавести инспектора за путеве.

3. Уколико се уплата изречене новчане казне не изврши у предвиђеном року,
 њена наплата извршиће се преко јавног извршитеља, у складу са прописима који-
 ма се уређује извршење и обезбеђење, са урачунатом законском затезном кама-
 том, почев од дана извршности овог решења.

4. Извршенику се одређује поновни рок од _____ дана од дана до-
 стављања овог решења да изврши обавезе које су му наложене решењем број
 _____/_____ од _____ године на начин одређен решењем о извр-
 шењу број _____/_____ од _____ године. У противном, по службеној
 дужности, поступак извршења решења ће се наставити изрицањем нове новчане

казне извршенику – правном лицу у висини половине месечних прихода које је остварило у Републици Србији у претходној години, а одговорном лицу у правном лицу у висини једне просечне годишње зараде по запосленом, са порезима и доприносима, која је остварена у Републици Србији у претходној години.

5. Жалба изјављена на ово решење не одлаже извршење сходно члану 202. став 1. Закона о општем управном поступку.

Образложење

Решењем о извршењу инспектора за путеве _____ број _____ / _____ од _____ године, утврђено је да је решење инспектора за путеве _____ број _____ / _____ од _____ године, постало извршно дана _____ године и одређено је да ће се решење извршити изрицањем новчане казне у износу од _____ динара (словима), правном лицу _____, што представља половину његових месечних прихода које је остварило у Републици Србији у претходној години, а _____, _____, као одговорном лицу у правном лицу, новчана казна у износу од _____ динара, што представља половину просечне месечне зараде по запосленом, са порезима и доприносима која је остварена у Републици Србији, у претходном месецу, уз одређивање додатног рока за извршење обавезе.

Одредбом члана 198. став 2. Закона о општем управном поступку прописано је да се физичком лицу новчана казна изриче у распону од половине просечне месечне зараде по запосленом, са порезима и доприносима, која је остварена у Републици Србији у претходном месецу до две просечне годишње зараде по запосленом, са порезима и доприносима, која је остварена у Републици Србији у претходној години, према подацима органа надлежног за послове статистике, а правном лицу у распону од половине његових месечних прихода до десет процената његових годишњих прихода које је остварио у Републици Србији у претходној години, а ставом 3. да новчана казна може поново да се изрекне све док извршеник не испуни обавезе из решења.

Према члану 41. став 5. Закона о инспекцијском надзору, инспектор може изрећи новчану казну у извршењу решења посредном принудом, поред правног лица, и одговорном лицу у правном лицу.

Чланом 41. став 6. Закона о инспекцијском надзору прописано је да новчане казне изречене у извршењу решења посредном принудом извршава јавни извршитељ, у складу са прописима којима се уређује извршење и обезбеђење.

Одредбом члана 199. став 2. Закона о општем управном поступку прописано је да се новчана казна уплаћује у корист буџета из којег се финансира орган који је изрекао новчану казну.

Како је у поступку контролног инспекцијског надзора дана _____ године утврђено и контролним записником од наведеног дана констатовано да

извршеник није извршио обавезу ни у року додатно одређеном решењем о извршењу, стекли су се услови из чл. 198. и 199. Закона о општем управном поступку за изрицање запређене новчане казне и запређење новом новчаном казном за случај неизвршења обавезе из решења, при чему су динарски износи новчаних казни одређени на основу података које је инспектор утврдио увидом у јавно доступне податке о пословним приходима извршеника правног лица преко интернет странице Агенције за привредне регистре, односно према подацима органа надлежног за послове статистике, за одговорно лице у правном лицу.

Решење је донето у _____ под бројем _____/____, дана _____. године.

Упутство о правном средству:

Против овог решења може се изјавити жалба општинском односно градском већу у року од осам дана од дана достављања решења. Жалба се може изјавити и усмено на записник. Жалба се таксира административном таксом у износу од _____ динара и уплаћује на рачун буџета _____ бр. _____, по моделу 97, с позивом на број _____ и предаје се другостепеном органу.

Решење доставити:

- извршенику
- у списе предмета
- архиви

ИНСПЕКТОР ЗА ПУТЕВЕ

МОДЕЛ 17.
Првостепено решење о одбацавању жалбе

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА/ГРАД
Општинска/Градска управа
Организациона јединица
Број: _____/_____
Дана _____ године

На основу члана 162. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење), у поступку по жалби _____ (йодаци о лицу које је йоднело жалбу), изјављеној на решење _____ (назив орјана) број _____ од _____ године, инспектор за путеве _____ (назив орјана), _____ (име и йрезиме инсйекйора), службена легитимација број _____, доноси

Р Е Ш Е Њ Е

ОДБАЦУЈЕ СЕ жалба _____ (идентйификациони йодаци о жалиоцу) поднета против решења инспектора за путеве _____ (назив орјана / инсйекције) број _____ од _____ године, као неблагоприятна.

Образложење

Решењем инспектора за путеве _____ (назив орјана / инсйекције) број _____ од _____ године, наложено је надзираном субјекту _____.

Против тог решења надзирани субјект је поднео жалбу дана _____. године, што је утврђено увидом у датум предаје на штамбиљу поште на коверти у којој је примерак жалбе достављен првостепеном органу.

Увидом у списе предмета, утврђује се да је наведено решење уредно уручено надзираном субјекту – жалиоцу дана _____. године, о чему постоји доказ у списима предмета – повратница са потписом жалиоца.

Чланом 80. став 2. Закона о општем управном поступку прописано је, између осталог, да кад је рок одређен на дане, дан када је обавештавање извршено, односно дан у који пада догађај од кога се рачуна трајање рока, не урачунава се у рок, већ се почетак рока рачуна од првог наредног дана, док је чланом 81. став 2. овог закона прописано да, ако је поднесак предат препорученом поштом, као дан пријема поднеска сматра се дан када је предат поштанском оператору.

Како се сагласно члану 153. став 1. Закона о општем управном поступку жалба подноси у року од 15 дана од дана обавештавања странке о решењу, последњи дан рока за изјављивање жалбе је био _____. године, а жалба је изјављена дана _____. године, то је предметна жалба неблагоприятна.

На основу изложеног, применом члана 167. став 1. Закона о општем управном поступку, одлучено је као у диспозитиву.

Упутство о правном средству:

Против овог решења може се изјавити жалба општинском, односно градском већу у року од осам дана од дана достављања решења. Жалба се може изјавити и усмено на записник. Жалба се таксира административном таксом у износу од _____ динара и уплаћује на рачун буџета _____ бр. _____, по моделу 97, с позивом на број _____ и предаје се другостепеном органу.

Решење доставити:

- подносиоцу жалбе,
- у списе предмета,
- архиви.

ИНСПЕКТОР ЗА ПУТЕВЕ

МОДЕЛ 18.**Решење о обустави поступка због одустанка од жалбе**

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
 ОПШТИНА/ГРАД
 Општинска/Градска управа
 Организациона јединица
 Број: _____/_____
 Дана _____ године

На основу члана 136. у вези са чланом 157. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18-аутентично тумачење), у поступку по жалби _____ (ѿодаци о лицу које је ѿоднело жалбу) против решења _____ (ѿодаци о решењу и доносиоцу), инспектор _____ (назив орјана / инсјекције), _____ (име и ѿрезиме), службена легитимација број _____, доноси

РЕШЕЊЕ

ОБУСТАВЉА СЕ поступак по жалби _____, изјављеној против решења _____ (ѿодаци о решењу и доносиоцу) број _____ од _____ године.

НАПОМЕНА: овим решењем се одлучује и о ѿрошковима ако их је било. Трошкови ѿдају на ѿеретј жалиоца (члан 85. стјав 6. ЗУП-а).

Образложење

Решењем инспектора за путеве _____ (назив орјана / инсјекције) број _____ од _____ године, наложено је надзираном субјекту _____.

Против овог решења _____ (ѿодаци о лицу које је ѿоднело жалбу) благовремено је, дана _____ године, поднео/-ла жалбу, а дана _____ године доставио/-ла је и поднесак којим одустаје од поднете жалбе.

Чланом 157. Закона о општем управном поступку, прописано је да жалилац може одустати од жалбе док не буде обавештен о решењу којим је одлучено о жалби, да одустанак од жалбе не може да се опозове и да се, кад жалилац одустане од жалбе, поступак по жалби обуставља решењем које садржи и трошкове поступка по жалби.

Како је жалилац јасно и недвосмислено одустао од жалбе у предметној ствари, а жалба и списи предмета нису прослеђени другостепеном органу на одлучивање,

инспектор је, применом члана 157. Закона о општем управном поступку, одлучио као у диспозитиву овог решења.

Упутство о правном средству:

Против овог решења може се изјавити жалба општинском, односно градском већу у року од 15 дана од дана достављања решења. Жалба се може изјавити и усмено на записник. Жалба се таксира административном таксом у износу од _____ динара и уплаћује на рачун буџета _____ бр. _____, по моделу 97, с позивом на број _____ и предаје се другостепеном органу.

Решење доставити:

- подносиоцу жалбе,
- у списе предмета,
- архиви.

ИНСПЕКТОР ЗА ПУТЕВЕ

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

352.072.6(497.11)(035)

352.811(497.11)(035)

ЖУГИЋ, Славица, 1957–

Приручник за локалну инспекцију за путеве / Славица
Жуџић, Биљана Чуџић. – Београд : Стална конференција градова
и општина – Савез градова и општина Србије, 2020 (Београд :
Досије студио). – 150 стр. ; 24 cm

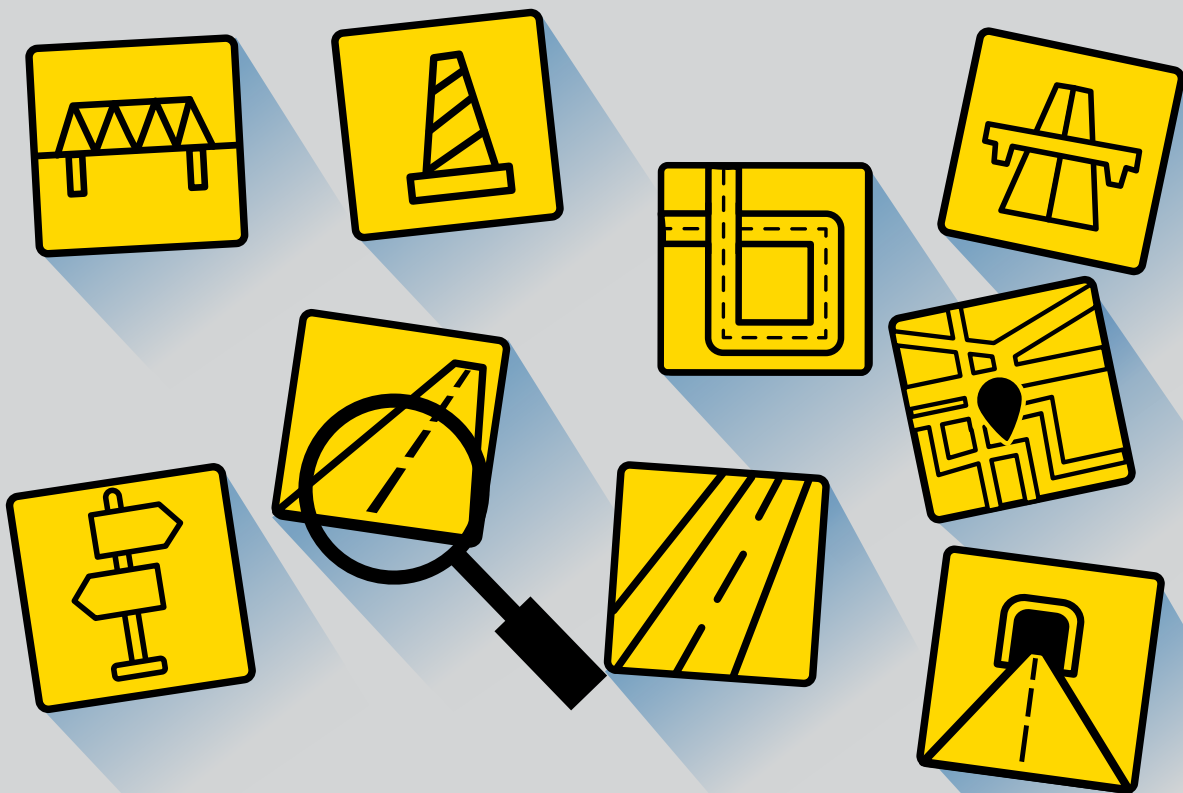
«...у оквиру пројекта 'Институционална подршка СКГО –
трећа фаза' ... « —> колофон. – Тираж 500. – Напомене и
библиографске референце уз текст. – Библиографија: стр. 97–100.

ISBN 978-86-80480-15-2

1. Чуџић, Биљана, 1958– [аутор]

- а) Путеви – Инспекцијски надзор – Србија – Приручници
- б) Локална самоуправа – Србија – Приручници

COBISS.SR-ID 26979337

Стална конференција
градова и општина

Савез градова и општина Србије

Македонска 22/VIII
11000 Београд
Србија

Тел: 011 3223 446
Факс: 011 3221 215
E-mail: secretariat@skgo.org

www.skgo.org
www.facebook.com/skgo.sctm
www.twitter.com/skgo_sctm

ISBN 978-86-80480-15-2

9 788680 480152 >